

ВЕЛИКА СРБИЈА



НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ФЕБРУАР 2002. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIII, БРОЈ 1684

ВЛАСТ У РУКАМА

Демократска странка
директно умешана у
мафијашку организацију

Министар Булатовић убијен
јер је представљао сметњу у
финансијским малверзацијама



МАФИЈЕ

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU



**Српска
радикална
странка**

*Памет, знање и поштење!
Мудрост, храброст, поверење!*

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке. Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ



**КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1 000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун
Све информације на телефон: 011/316-46-21**

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3



Оснивач и издавач
др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Рагуш

Помоћници главног
и одговорног уредника
Елена Божић Талијан,
Огњен Михајловић и Фук Фатић

Број припремиле
Елена Божић Талијан и
Марина Томан

Техничко уређење
и компјутерски прелом
Владимир Кадић

Лектор
Весна Арсић

Секретар редакције
Злата Радовановић

Председник Издавачког савета
Др Ђорђе Николић

Заменик председника
Издавачког савета
др Бранко Надовеза

Издавачки савет
др Војислав Шешел, Томислав
Николић, др Никола Поплашен,
Маја Гојковић, мр Небојша
Величковић, Александар Вучић,
Драган Тодоровић, Мирко
Благојевић, Ратко Гонци, Момир
Војводић, Стево Драгишић,
Драгољуб Стаменковић, Гордана
Поп-Лазич, др Бранислав Блажић

Штампа

„Етикета”, 20 октобра 2,

11307 Болеч

Тел: 011/806-30-28

За штампарiju

Мирослав Драмлић

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”

Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане
су у Регистар средстава јавног
информисања Министарства за
информације под бројем 1104, од
5. јуна 1991. године

КОЛИЗИЈА ЧЕДЕ И ЗАКОНА

Српска радикална странка сматра да је сасвим бесмислено да данас Народна скупштина Републике Србије расправља о изменама и допунама кривичног закона. Србији не треба кривични закон. Нама заправо не треба никакав закон, јер ми имамо Чедомира Јовановића. Ионако се увек, кад су у колизији Чедомир Јовановић и било који закон - примењује Чедо. Није више уопште реч о Чединој зебри у Чединој улици. Реч је о најтежем кривичном делу - кривичном делу убиства. Убијање је забрањено, осим ако сте рођак Чедомира Јовановића. Рођаци Чедомира Јовановића имају право да сасвим слободно убијају. Чединим рођацима ни судови ни закони не могу ништа. Пуцају, пуцају Чедини рођаци, меци фијучу на све стране, крв липти у потоцима, жртве се с душом боре, хирурзи се упињу из петних жила да спасавају животе, а полиција то посматра скрштених руку. Судови незаинтересовано хуте. Чедо је тако наредио. Чедина реч је снажнија од закона.

Тако је, почетком 2000. године, врли рођак Чедомира Јовановића и познати припадник сурчинске мафије, Љубомир Јовановић Стаклени, испалио осам метака у Петра Панића. Петар Панић је избушен као сито. Четири метка су Панићу просвирала плућа; два метка су му пробушила јетру, замрсила црева, уништила бубрег и слезину; један метак га је погодио у бутину, а један у руку. Онај бивши ненародни, диктаторски режим је због покушаја убиства расписао потерницу за Љубомиром Јовановићем Стакленим, рођаком Чедомира Јовановића. Врли рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени, побегао је у иностранство. Кад је 5. октобра демократија победила у Србији, ДОС дошао на власт, а Чедомир Јовановић постао важан државни фактор, потерница је повучена, па се рођак Чедомира Јовановића, Љубомир Јовановић Стаклени, слободно вратио у Србију. Нико Чединог рођака није ухапсио. Ниједан суд није у стању да Чедином рођаку, Љубомиру Јовановићу Стакленом, суди за покушај убиства и тешке, за живот и те како опасне, телесне повреде. Није шала у човека испалити осам метака. Боље је судити лекару, хирургу који је метке извадио и Петру Панићу спасао живот.

У знак захвалности што је заштитио свог рођака Љубомира Јовановића Стакленог, сурчинска мафија је Чедомиру Јовановићу поклонила тркачког коња. Шта ли је тек Станко Суботић Цане поклатио Чедомиру Јовановићу да би га заштитио од суда и закона. Станко Суботић Цане организовао је убиство полицијског генерала Радована Стојчића Баце. Укидајмо, браћо, све законе, јер ми имамо нашег Чеду. Чедомир Јовановић је парадигма досманлијског правног поретка. Живео Чедо Јовановић - алфа и омега досовског схватања слободе и демократије.

Проф. др Војислав Шешел

ЦЕНА ОГЛАСА ЗА ИЗДАЊА У 100.000 ПРИМЕРАКА:

- последња колорна страна корица 100.000 динара;
- унутрашња колорна страна корица 80.000 динара;
- унутрашња новинска страна 60.000 динара;
- 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара;
- 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара;

На наведене износе додати порез на промет.

ПО ЧЕДИ, А НЕ ПО ЗАКОНУ



● У овој земљи само чланови Демократске странке могу да раде шта хоће са собом и својим циповима. Када су у колизији важећи закони и Чеда Јовановић, примењује се Чеда.

*Проф. др Војислав Шешељ,
председник Српске радикалне
странке*

ЛЕКЦИЈЕ ИЗ ДЕМОКРАТИЈЕ

● У јавности је веома негативно примљена чињеница да је градски секретаријат за саобраћај направио нови пешачки прелаз. Стекао се утисак да то служи искључиво да би посланици Скупштине Србије могли да прелазе улицу Српских владара на њима најпогоднијем месту, а да то није у интересу осталих грађана Београда. Демократско друштво је друштво са што мањим бројем привилегија за носиоце јавних функција, и један пешачки прелаз мање неће много изменити саобраћај у Београду, али ће умногоме изменити начин на који доносимо одлуке.



Жарко Кораћ, бивши председник Владе Републике Србије, замолио је у писму које је упутио београдском секретару за саобраћај да се уклони пешачки прелаз који је направљен испред Скупштине Србије.

БИНЂИЋА ЗА СВЕДОКА

● Проблем недостатка сведока који би сведочили против бившег председника СРЈ могао би да се превазиђе тако што би у Хаг био позван да сведочи српски премијер. Зоран Ђинђић имао би шта да каже Карли дел Понте јер је директно могао да надгледа Милошевићево деловање. Како сведочи Драгољуб Мићуновић, у књизи „Покрштавање петокраке“ аутора Ненада Стефановића, данашњег шефа информативне службе Демократске странке, Ђинђић се са „Милошевићем састајао за недељу дана више него Мићуновић за годину.“ Таква учесталост у контактима налаже премијеру да се неизоставно појави у Хагу.



Из саопштења Српског покрета обнове

ЧАРДАК НИ НА НЕБУ НИ НА ЗЕМЉИ ЗА МИНИСТРА МИХАЈЛОВИЋА

● Планину Повлен и оближње Ваљево ове зиме потреса мистериозна прича. Новодемократе, предвођени шефом и првим полицајцем државе, Ваљевцем Душаном Михајловићем, поред постојеће викендице, зидају чардак ни на небу ни на земљи какав још није виђен...

С ове стране Повлена, народу су хеликоптери већ, кажу, дојадиле. Тврде да „лете свако мало, од како је Дула у полицији.“...Кажу да ови нови све паре које Србија добије потроше за путовања, на којима им те паре даду, да су разочарани Коштуницом „јер се понаша к'о пас у лову. Трчи тамо где му кажу, по команди.“ Ђинђић много лепо прича ал' „ништа не зна.“ Ђелић све научио у Паризу, „ла нек' онда да те париске плате.“ И, на крају, „не би ми поново Слоба ал' мора се у неке нове промене,“ закључују углас. Док се пењемо на другу страну планине, где постоји прописан и проходан колски пут, све натписи „ДОС је најгори“. Министрову странку безмало сви Ваљевци које упитасмо за пут до његове викендице, назваше – „Нова демократија – покрет за свој џеп.“



„Долази министар на сваких петнаестак дана. Прво прође цип, који му припреми терен. Министар некада дође ципом, а некада хеликоптером. Ал' пре ће бити да је сада он у хеликоптеру јер треба од краја пута до његове викендице ићи пешке, због снега. У циповима обезбеђење. Прођу некада два, а некада и четири. Сви имају затамњена стакла. Видели смо и Чеду, иде горе. А кога он ту зна?... Ал' да вам кажем не гради вам Михајловић, како се прича, код викендице. Тамо је саградио само 500 метара пута. Поплочан к'о у парковима. Ваљда за кола. А можда и да слети хеликоптер. Ко ће га знати? Него је у ствари јавна тајна да он гради на Мравињцима. Неки хотел, или неки спортски центар. Огроман к'о тврђава...“, прича нам мештанин на самом скретању за село Лелиће.

Изводи из рејорџаже коју је објавио београдски Национал „Министар полицје Душан Михајловић на Повлену гради замак од камена“

МИЋИЋКА НЕМА ЧИМЕ ДА МИСЛИ АЛИ БРЗО ПИЈЕ ПИВО

- Не знам како досовци не схватају да је природно да ми као опозиција вршимо опструкцију рада парламента и спречавамо власт да донесе законе. Шта ја имам да расправљам са председницом парламента Наташом Мићић.



Можете ли да замислите ситуацију у којој она каже: „Ја мислим!“ Чиме то она мисли? Добро, не кажем, има и она неке квалитете. Да седнемо и да се такмичимо ко ће пре да попије гајбу пива, мени би се већ после трећег пива завртело у глави, а она би све попила. Дакле, има и она неке квалитете у којима је супериорнија у односу на мене!

*Проф. др Војислав Шешељ,
председник Српске радикалне странке*

МИХАЈЛОВИЋ ДЕО МАФИЈЕ КОЈА ЈЕ ОТЕЛА СТАМБОЛИЋА

- Тачно две године је прошло од убиства Павла Булатовића, две године је држава немоћна да кроз правосудне институције реши мистерију тог и многих других нерасветљених убиства. Држава је пала на испиту и само потврдила да мафија управља нашом земљом.

Зашто министар полиције Душан Михајловић није у стању да открије ко је отео Ивана Стамболића? Па, зато што је Михајловић припадао мафији која је отела Стамболића! Нема другог објашњења. Зашто фактори у власти не желе да се расветли убиство новинара Милана Пангића из Јагодине? Зашто убиство Славка Ђурувије није расветљено? Ми смо расветлили убиство Радомира Стојчића Баце. Али, да би се нешто стварно покренуло у овој земљи, неопходно је да за то постоји жеља и воља политичара на власти.

Проф. др Војислав Шешељ

ШТА СВЕ ВЕСИЋ НЕМА

- Бријући своје дуге, лепе ноге, Катарина Спасић, шефица Бироа за комуникације српске владе, месечно потроши више жилета него Горан Весић бријући себе за годину! Свевишњи тачно зна зашто му није подарио браду, бркове и ко зна шта још. За оно што ради не треба му ни мозак.

Александар Тијанић



НЕШТО КРЧИ

- Не могу да нађем информације да су моје тврдње да ме војска прислушкује тачне, иако чујем разне кликове, па чак и неки ехо кад разговарам телефоном.

*Зоран Живковић,
савезни министар полиције*

ШТО ЈЕ МНОГО, МНОГО ЈЕ

- У духу узбудљивог почетка некад знаменитог Комунистичког манифеста данас бисмо могли рећи: Баук кружи Србијом – баук астрономских рачуна за потрошену електричну енергију.

Како се у тржишној привреди по европским узорима једна иста роба може испоручивати и продавати само по једној цени, уз могућност да и она буде умањена ако је испорука изузетно велика, поставља се питање како се може квалификовати више него четвороструко већа цена за повећану потрошњу, као и тзв. обрачунска снага као додатно увећање већ увишестручене цене. Будући да електричну енергију испоручује јавно предузеће под непосредном управом Владе Србије, овако прекомерно увећана цена, као и тзв. обрачунска снага, једино се могу квалификовати као казна за увећану потрошњу, или као посебан порез. Ако је ово друго по среди онда је потрошња електричне енергије троструко опорезована: први порез је више него троструки износ провобитне цене за потрошњу више од 1700 киловат-часова; други порез је тзв. обрачунска снага; а трећи је већ разрезани порез од 20 одсто на обрачунати износ потрошене електричне енергије. Ако је и од Ђинђићеве Владе, много је.

Проф. др Косџа Чавошки

ПО МЕРИ МИНИСТРОВЕ МАМЕ

- Направићемо такав обрачун за струју да може и моја мајка да га разуме.

*Горан Новаковић,
српски министар енергетике*

ТЕК КАД ПРЕМИЈЕРА УДАРИ ПО ЦЕПУ ОНДА НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ

- Премијер Ђинђић каже на једном састанку: „Герићу добио сам огроман рачун за струју, већи од 30.000 динара.“ Рекао сам: „То смо и хтели, ко не штеди – мора да плати!“

*Љубомир Герић,
директор Електричне привреде Србије*

Зашто су резултати рада анкетних одбора који су утврђивали чињенице и околности везане за убиство Павла Булатовића изазвали панику у врху досовске власти?

ВЛАСТ У РУКАМА МАФИЈЕ

Сведочења полицијског и војног архи, бившег и актуелног, пред шкелним одборима, у најмању руку су шрагична јер показују колико далеко је отишло расипање државе којом влада мафија, односно чију власт контролише мафија, иста она која се само окренула од Милошевића и прешла на Ђинђићу. Живимо у држави у којој се убијају људи, а не зна се ко их убија, убијају се државни функционери, а не зна се ко их убија, а две кључне службе, цивилна и војна, неспособне су да обаве свој посао. Прецизније, мафијашки круг (криминална структура и њихови сарадници на власти) добро знају ко стоји иза убиства али се штруде да што заједно са својим прљавим пословима добро зашашкају. А само зашашкавање повлачи са собом нова убиства. Информације до којих су дошли чланови анкетних одбора шокантне су, али што је само врх леденог брега, и никако не би смело да се заврши на шоме.

Резултати рада анкетних одбора Скупштине СРЈ који су образовани на иницијативу Српске радикалне странке с циљем да утврде чињенице и околности везане за убиство министра одбране Павла Булатовића, с обзиром да надлежни органи ни за скоро пуне две године нису били у стању да то убиство расветле, подигли су велику праšину у јавности, што нимало не чуди с обзиром да се сада први пут званично износе подаци који указују на постојање мафије, спрегу криминалних структура и врха државе. Међутим, узнемиреност и исхитрене реакције посебно неких представника актуелне власти само показују да су одбори на правом путу. Неке од тих реакција које указују на панику и узнемиреност у редовима ДОС-а јесу и тврдње појединих њихових лидера да анкетни одбори нису имали право да обелодане стенограмске белешке са својих седница и да ће се због тога можда формирати анкетни одбор који ће да утврди рад ових анкетних одбора. На све то др Војислав Шешељ, председник Анектног одбора Већа грађана, каже: „То су будалаштине. По Пословнику и Већа грађана и Већа република са комплетним стенограмом рада скупштинских одбора могу се упознати савезни посланици у склопу припрема за седницу већа, а по потреби и у друге сврхе се могу користити по одлуци анкетних одбора. Анкетни одбори су донели одлуку да се упозна шири научна, стручна и политичка јавност са комплетним нашим радним материјалима”, истиче др Шешељ. Он наглашава да је позадина оваквих изјава страх, јер оно што су установили анкетни одбори указује на директну умешаност Демократске странке у мафијашку организацију.

Др Шешељ каже да је и предлог Марјана Ристичевића да се забрани рад Српске радикалне странке повезан са радом анкетних одбора, односно саслушањем Душана Михајловића. Али све се очигледно само свело на безуспешан покушај да га заплаше. „Кад смо испитивали Душана Михајловића на анкетним одборима он после тога није знао како да изађе из сале, одбауљао је кроз врата. Од тог момента кренуо је Марјан Ристичевић са захтевима да се забрани Српска радикална странка и ја сам почео да примам анонимне телефонске претње. Међутим, кад смо поднели извештај анкетних одбора, ућукао се и Марјан Ристичевић и ти полицијски оперативци који су ме зивкали телефоном и остављали поруке претећег садржаја”, објашњава др Шешељ.

Председник Анектног одбора Већа грађана др Војислав Шешељ истиче да је „успешан рад анкетних одбора показао да је могуће испитати и расветлити све политичке ликвидације или ликвидације са политичким призвуком које су се дешавале у протеклих десет година у Србији и у СР Југославији. Нажалост, није било ни добре воље, ни жеље државних органа, ни промене власти, ни после 5. октобра, да се те ствари за-

У извештају анкетних одбора се истиче да све расположиве чињенице указују на постојање јединствене структуре неформалне моћи и утицаја, мафијашког карактера, која се концентрише у сфери потрошње највећих буџетских ставки, које се на савезном и републичком нивоу односе на финансирање војске и полиције. Очигледно је да један јединствени мафијашки центар настоји да у потпуности контролише легалну и нелегалну трговину нафтом, наоружањем и војном опремом, лековима и медицинском опремом, цигаретама и дрогом, наводи се у извештају. Многе неразјашњене ликвидације протеклих година срачунате су на елиминисање конкурената, непослушних сарадника или непремостивих субјективних препрека на путу реализације уносних монополистичких аранжмана.

иста истраже. Ако људи који нису стручни, како каже Зоран Ђинђић, за двадесетак дана постигну озбиљне резултате, шта онда рећи за стручњаке, професионалце који за пуне две године не могу ништа да ураде? Шта то онда значи? То значи да их неко спречава у том послу, не да их омета, него им забрањује да истражују случајеве ликвидација”, наглашава др Шешељ.

Поводом изјава неких представника ДОС-а који су са подсмехом и ниподаштавањем говорили о раду анкетних одбора Скупштине СРЈ и сазнања до којих су дошли, др Шешељ каже да су анкетни одбори били састављени од представника свих посланичких група и да међу њима никада није било никаквих спорења и неслагања. „Прво неслагање се десило приликом гласања о извештају и само је један члан анектног одбора Већа грађана био против, а сви остали су били за”, објашњава председник Анектног одбора Већа грађана. „Они се сад буне, ниподаштавају Анектни одбор, називају то радикалском ујдурмом. Каква радикалска ујдурма, од тринаест људи, само су два радикала. Да ли то може бити радикалска ујдурма? Да ли то може неко да ниподаштава било каквим дневно-политичким мотивима”, пита се др Шешељ и додаје: „Уосталом ако је неко од чланова из било које странке приметио да је то нека ујдурма, што није одмах реаговао? Сам Ђидић из Демократске странке рекао је да се он слаже са ос-



ВЛАСТ У РУКАМА МАФИЈЕ

амдесет посто извештаја, не слаже се једино око дела који се односи на Филипа Цептера."

Председник Анкетног одбора Већа грађана оцењује да неки медији покушавају подвалама да ниподаштавају рад ових анкетних одбора. „Није ово Шешелев ни радикалски анкетни одбор, ово су анкетни одбори Већа грађана и Већа република Савезне скупштине, дакле највишег органа законодавне власти која је у систему поделе власти и у нашем уставном поретку изнад извршне, односно управне и изнад судске власти. Друго, све оно што садржи наш извештај речено је од стране највиших функционера полиције, војске и других носилаца извршне власти, бивших и садашњих министара. Ништа што је у извештају није написано, а да претходно није речено, саопштено или показано пред анкетним одборима. Ми нисмо у извештају стављали оно што ми мислимо, или што ми знамо, или што ми претпостављамо, него само она сазнања до којих смо дошли радом анкетних одбора. Све оно што је у извештају има подлогу у стенограму који садржи око хиљаду страна", наглашава др Шешел. Он истиче да сви они који су кивни због успешног рада и резултата анкетних одбора, и који су лично или групно погођени на различите начине, покушавају да то

„Колико ја знам из неформалних контаката са људима, Служба војне безбедности практично није радила ништа. Ово може личити на неко поповане пост фестум, али ја то заиста тако мислим. Значи, када вам као шефу Службе убију прву личност коју треба да штитите а да се после тога у тој Служби не догоди ама баш буквално ништа, онда ту нешто није у реду. Служба има капацитете и имала је капацитете да ради на разјашњењу тог убиства. Што год је покушано да се ради било је блокирано. Кад год би се нешто покренуло да се ради у правцу истраживања убиства, да треба нешто проверити, увек је из Управе говорено: „Пусти то, то ће радити Служба државне безбедности", истиче генерал Александар Димитријевић.

ниподаштавају.

Анкетни одбори су 22. јануара поднели извештај Скупштини који би требало да се уврсти у дневни ред већ почетком фебруара када почиње редовно заседање и када ће савезни посланици имати прилике да се после широке и аргументоване расправе изјасне о извештају. Чланови Анкетног одбора Већа република су: Милета Булатовић, проф. др Риста Трајковић, проф. др Милован Бојић, Игор Мирковић, Божидар Ђојовић и проф. Спасоје Крунић. Чланови Анкетног одбора Већа грађана су: Миодраг Ђидић, Љубиша Јовашевић, Вељко Одаловић, Живко Шокочовачки, Желидраг Никчевић, Слободан Губеринић и проф. др Војислав Шешел. За председника Анкетног одбо-



16
16.

RADOVAN STOJČIĆ
"BADŽA" - ubijen
11.04.1997. u Beogradu

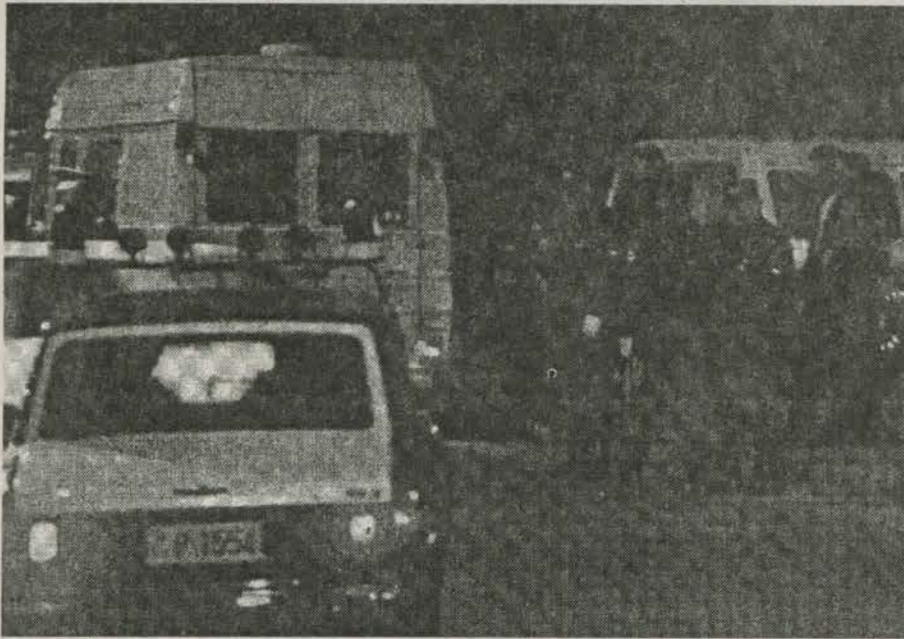
ZORAN TODOROVIĆ
"KUNDAK" - ubijen
24.10.1997. u Beogradu

MILIĆ VUKOSAVLJEVIĆ
ubijen 15.05.1998.
u Beogradu

PAVLE BULATOVIĆ
ubijen 07.02.2000.
u Beogradu

ŽIKA PETROVIĆ
ubijen 25.04.2000.
u Beogradu

MILUTIN ŠČEPANOVIĆ
"MICA KRIŽAN" - ubijen
15.02.2001. u Beogradu



ора Већа република изабран је Игор Мировић, а за заменика Милета Булатовић. За председника Анкетног одбора Већа грађана изабран је проф. др Војислав Шешељ, а за заменика Слободан Губеринић.

Чланови анкетних одбора обавили су разговор са већим бројем активних и бивших високих државних, војних и полицијских функционера, на основу чега су уз разматрање свих расположивих чињеница односно утврђених околности, стекли у знатној мери веродостојну слику узрока и мотива, као и податке о могућим организаторима и извршиоцима овог тешког кривичног дела. Саслушани су: Геза Фаркаш, Милан Ђаковић, Бранко Крга, Аца Томић, Драгољуб Ојданић, Радомир Марковић, Горан Петровић, Андреја Савић, Александар Димитријевић, Александар Васиљевић, Мирко Кнежевић, Југослав Коцопелић, Љубомир Анђелковић, Синиша Боровић, Вук Обрадовић, Светко Ковач, Влајко Стојиљковић, Бранислав

је правио неки паралелни кабинет Министарства одбране у Црној Гори, да је други службени стан за себе добио у тако држао два службена стана...

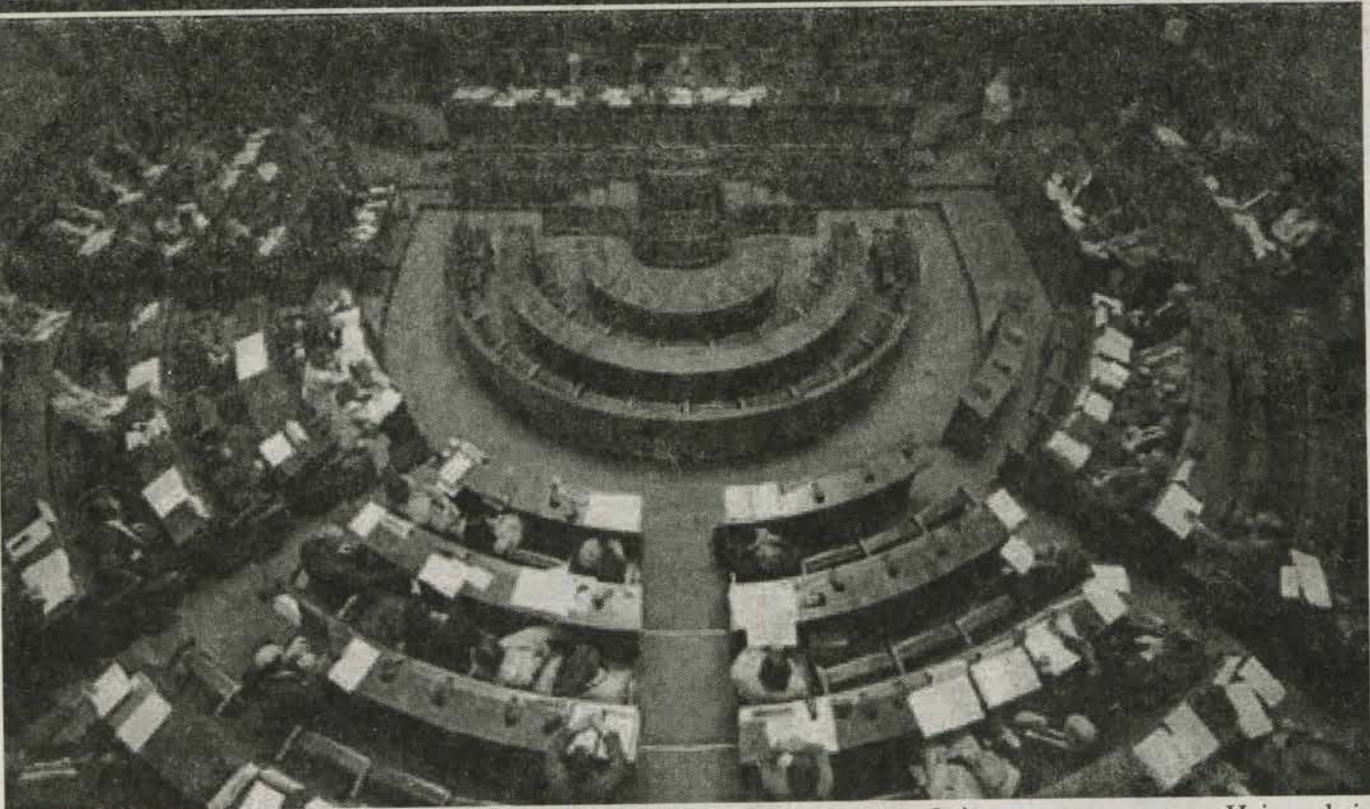
Индикативан је и податак који указује на заташкавање убиства Булатовића, а који је изнео актуелни шеф РДБ Андреја Савић да се ова Служба бави истражним радњама када је у питању Ибарска магистрала, убиство Ђурувије, отмица Ивана Стамболића, дакле, да су им ови случајеви приоритет, а да убиство министра одбране није у њиховој надлежности.

Обрадовић, Видоје Пантелић, Душан Михајловић, Миленко Ерчић, Бранко Ђурић, Миодраг Гутић, Јован Чековић, Момир Булатовић, Небојша Павковић и Бошко Бојовић. На благовремено заказане разговоре нису дошли нити су свој недолазак на било који начин оправдали Слободан Краповић, Мирко Лакићевић, Сретен Лукић, Момчило Крговић, Радован Кнежевић и Вукашин Мараш. Душан Марковић је анкетним одборима послао писмо у коме је саопштио да надлежне службе Министарства унутрашњих послова Црне Горе раде на овом случају, али да још нису дошле ни до каквих релевантних сазнања о којима би могле да их обавесте. Др Војислав Шешељ истиче да су најсумњивији они који се нису одазвали. „Слободан Краповић, бивши министар одбране није се одазвао. Дошли смо до сазнања, што нам је потврђено и у раду анкетних одбора, да је други службени стан за себе добио у тако држао два службена стана... Интересантно је, полицијски генерал Сретен Лукић се није одазвао иако смо га неколико пута звали и инсистирали да дође. Наш је закључак да је он највише крив. Ви знате ко је Сретен Лукић, шта да вам говорим. Кад он пропева, трешће се држава. Има још неколико генерала који нису дошли, овај генерал Вујичић против кога се већ води кривични поступак, генерал Крговић бивши начелник Санитетске управе, затим Вукашин Мараш...”

У извештају анкетних одбора се истиче да све расположиве чињенице указују на постојање јединствене структуре неформалне моћи и утицаја, мафијашког карактера, која се кон-

„Није мафија под контролом власти, није мафија извршилац воље власти, него мафија контролише власт. Није мафија почела да контролише власт после 5. октобра, очигледно је и раније контролисала али не у овој мери, јер они који су познати као главни мафијашки из Милошевићевог времена, 5. октобра су се окренули од Милошевића и приклонили Ђинђићу. Они су остали на својим позицијама, ниједном длака с главе није фалила. Шта су у том тренутку закључили? Од овог више нема ништа, њега треба гурнути у провалију, пригрлићемо новог и наставити да радимо како смо и радили. Не само да раде како су радили, него и много интензивније, много организованије и много успешније у својим криминалним подухватима”, закључује др Шешељ.





центрише у сфери потрошње највећих буџетских ставки, које се на савезном и републичком нивоу односе на финансирање војске и полиције. Очигледно је да један јединствени мафијашки центар настоји да у потпуности контролише легалну и нелегалну трговину нафтом, наоружањем и војном опремом, лековима и медицинском опремом, цигаретама и дрогом, наводи се у извештају. Многе неразјашњене ликвидације протеклих година срачунате су на елиминисање конкурената, непослушних сарадника или непремостивих субјективних препрека на путу реализације уносних монополистичких аранжмана. У извештају се наглашава да је према сазнању чланова анкетних одбора веома слаба, готово никаква контрола финансијског пословања војске и полиције у сфери набавки, лиферирација и трговине. Чести су случајеви фингирања јавних лицитација, глумљена конкуренције, вештачког надувавања цена, куповање великих количина разне робе преко приватних посредника чак и у случајевима када су непосредни произвођачи домаћа јавна и друштвена предузећа. У извештају се истиче да су податке о овоме буквално клештима морали да извлаче од саслушаваних особа и да њихове изјаве непосредно пореде, а такође су

чланови анкетног одбора стекли неподељен утисак да су многи од саслушаних војних и полицијских генерала, као и високих официра показали велику дозу страха и нелагодности у току разговора када су се потенцирали неки детаљи и појединости. У сфери савезне југословенске и републичке власти Србије много тога се у протекле две године променило, али мафија је остала иста, у њеној структури и начину деловања ништа се битно не мења, персонални састав је готово идентичан, а велики утицај на институције система и те како присутан, утврдили су анкетни одбори.

Председник Анкетног одбора Већа грађана др Војислав Шешел наглашава да та мафија контролише власт. „Није мафија под контролом власти, није мафија извршилац во-

ље власти, него мафија контролише власт. Није мафија почела да контролише власт после 5. октобра, очигледно је и раније контролисала али не у овој мери, јер они који су познати као главни мафијаши из Милошевићевог времена, 5. октобра су се окренули од Милошевића и приклонили Ђинђићу. Они су остали на својим позицијама, ниједном длака с главе није фалила. Шта су у том тренутку закључили? Од овог више нема ништа, њега треба гурнути у провалију; пригрлићемо новог и наставити да радимо како смо и радили. Не само да раде како су радили, него и много интензивније, много организованије и много успешније у својим криминалним подухватима”, закључује др Шешел.

У извештају чланови анкетних одбора истичу да су запрепашћени индолентношћу и бивших и садашњих највиших државних органа и титулара најважнијих политичких функција у погледу расветљавања убиства савезног министра одбране Павла Булатовића и неспособношћу надлежних институција да у оквиру својих права, обавеза и одговорности постигну озбиљније резултате.

Упечатљиво је пребацивање одговорности и надлежности за расветљавање убиства министра одбране од Управе безбедности на Службу државне безбедности, од СДБ на

Ово убиство могло је да се реши, а онај ко није хтео да се у томе успе имао је довољно утицаја и на службе безбедности и на истражне органе, тврди пуковник Светко Ковач.

Јавну безбедност и тако укруг. Веома слаба сарадња је остварена између Управе безбедности Генералштаба Војске Југославије и Министарства унутрашњих послова Републике Србије, а готово никакве сарадње није било између та два органа и Министарства унутрашњих послова Црне Горе. Високи војни функционери и кључни официри из Управе безбедности тврде да им цивилне структуре нису пружале озбиљнију помоћ иако прикупљање информација и обављање истражних радњи у овом случају припада преваходно надлежности Министарства унутрашњих послова Србије.

Генерал Геза Фаркаш је у време убиства министра одбране био на функцији шефа Војне безбедности. Остало је нејасно зашто је пред анкетним одборима тврдио да је у

мају 1999. године напустио положај начелника Службе безбедности и прешао у Министарство одбране за начелника цивилног сектора, односно за помоћника министра за цивилну одбрану.

Ко је блокирао рад служби?

Генерал Фаркаш каже да је Војна безбедност непосредно после извршеног злочина покушала да формира заједнички тим са Државном безбедношћу и са одређеним органима из Јавне безбедности али да суштинске сарадње никада није било. Он истиче да је Управа безбедности о свим сазнањима до којих је дошла обавестила Државну безбедност, али да су им они у једном тренутку чак рекли да не би било пожељно да својим радом ометају даљи ток истраге.

Генерал Драгољуб Ојданић је у време убиства Павла Булатовића био начелник Генералштаба, а после трагичног догађаја наследио га је на функцији министра одбране. Ојданић истиче да је СДБ водила истражни поступак и објашњава у чијој надлежности је расветљавање убиства министра Булатовића према слову закона: „Пошто се радило о цивилном лицу које припада савезним ор-



Према речима генерала Александра Васиљевића, када су из Војне безбедности покушали да формирају заједнички тим стручних органа који би радили плански на прикупљању свих релевантних података и чињеница да би се расветлило убиство министра одбране, и када су се обратили Радету Марковићу тадашњем шефу СДБ, он није био заинтересован да се било какав тим прави и упутио их је на сарадњу са људима из градског СУП-а.

ганима по Закону Управа безбедности ненадлежна је за вођење управног поступка, али своја евентуално оперативна сазнања, везана за неке спреге или евентуално везе за убиство министра Павла може дати Служби државне безбедности. Оно што је Служба безбедности војске имала на располагању она је то пружила. СДБ ништа повратно није дала, пошто су они били ти који су водили тај истражни поступак у циљу откривања потенцијалног убице”, каже Ојданић.

Генерал Александар Димитријевић био је шеф Војне службе безбедности пре генерала Гезе Фаркаша, од децембра 1992. године, у пензију је отишао 23. марта 1999. године. Генерал Димитријевић истиче да Војна служба безбедности према његовим сазнањима није ништа радила на откривању починиоца убиства, и да је било блокирано што год је покушано да се уради. „Колико ја знам из неформалних контаката са људима, Служба практично није радила ништа. Ово може личити на неко поповање пост фестум, али ја то заиста тако мислим. Значи, када вам као шефу Службе убију прву личност коју треба да штитите а да се после тога у тој Служби не догоди ама баш буквално ништа, онда ту нешто није у реду. Служба има капацитете и имала је капацитете да ради на разјашњењу тог убиства. Ја ћу вам рећи, то је опет из мојих неформалних контаката, да што год је покушано да се ради било је блокирано. Кад год би

се нешто покренуло да се ради у правцу истраживања убиства, да треба нешто проверити, увек је из Управе говорено: „Пусти то, то ће радити Служба државне безбедности”, истиче генерал Александар Димитријевић.

Генерал Александар Васиљевић у време убиства министра одбране био је заменик начелника Службе војне безбедности, односно заменик генералу Гези Фаркашу. Он истиче да је цела истрага у надлежности Окружног суда, не само због тога што је Павле Булатовић био цивилно лице, него и због тога што је он у ствари био на цивилној функцији, у Савезној влади. Према Васиљевићевим речима, када су из Војне безбедности покушали да формирају заједнички тим стручних органа који би радили плански на прикупљању свих релевантних података и чињеница да би се тај злочин расветлио, и када су се обратили Радету Марковићу тадашњем шефу СДБ, он није био заинтересован да се било какав тим прави и упутио их је на сарадњу са људима из градског СУП-а.*

Генерал Аца Томић у време када је министар Булатовић убијен био је на дужности начелника једног одељења у Управи безбедности, сада је шеф те Службе.

Генерал Томић тврди да би заједничким радом све три службе МУП-а Црне Горе, МУП-а Србије и Војне безбедности ово убиство врло лако могло да се расветли, а да овако није могуће никад доћи до резултата.

Насупрот овим изјавама кључних људи у Војној безбедности, бивши и садашњи министар унутрашњих



послова Србије, као и три последња шефа СДБ тврдили су пред анкетним одобрима да расветљавање овог убиства није у њиховој надлежности.

Горан Петровић бивши шеф Службе државне безбедности, а садашњи шеф СИД-а (Обавештајне службе



Министарства иностраних послова) тврди да ништа не зна о убиству Павла Булатовића и да се СДБ никада није бавила тим случајем иако од овог убиства у последњих десет година није било тежег по безбедност земље по политичким последицама.

Проф. др Војислав Шешел: Како то није у надлежности Службе државне безбедности, када је убијен министар одбране? Чија је то надлежност?

Горан Петровић: Како сам већ рекао то је у надлежности Управе криминалистичке полиције и Ресора јавне безбедности.

Проф. др Војислав Шешел: Убиство министра одбране је надлежност Криминалистичке полиције? Убиство највиших државних функционера је у надлежности Криминалистичке полиције? У којој државни на свету је то тако? Знате ли то? Да ли је у Америци то такав случај?

Горан Петровић: Не знам.

Проф. др Војислав Шешел: Да ли је такав случај у Америци да када убију државног функционера да је то у надлежности криминалистичке полиције, односно редовне полиције? Тога нема ни у једној држави на свету.

Ко је одредио да СДБ није надлежна за убиство Павла Булатовића

Андреја Савић, садашњи шеф Службе државне безбедности такође је био категоричан у тврдњи да у надлежности СДБ није расветљавање убиства министра Булатовића, већ да су послови вештачења, увиђаја овог кривичног дела били у надлежности Градског СУП-а, који је у оквиру Ресора јавне безбедности. Он је, међутим, признао да би РДБ по природи посла требало да се укључи, и да чињеница да то у овом тренутку није приоритет РДБ-а заслужује озбиљно

разматрање. Индикативан је и податак који указује на заштаквање, а који је изнео актуелни шеф РДБ да се ова Служба бави истражним радњама када је у питању Ибарска магистрала, убиство Ђурувије, отмица Ивана Стамболића, дакле, да су им ови случајеви приоритет, а да убиство министра одбране није у њиховој надлежности.

Проф. др Војислав Шешел: Господине Савићу, да ли се СДБ Србије сада бави откривањем извршилаца и организатора неких од убиства са извесном политичком позадином из прошле године, нпр. отмица и убиство Ивана Стамболића, по свој прилици је реч о убиству, и неким другим?

Андреја Савић: Да, то је посао који је започет од мојих претходника, Петровића и Мијатовића. Мислим на Ибарску магистралу, случај Ђурувија и отмица и нестанак Ивана Стамболића. Што се тиче магистрале, ствар је у току. Ту имате информације. Што се тиче случаја Ђурувија, то је један од приоритета. Има неких помака, али све је то још у полицијској фази.

Проф. др Војислав Шешел: Да ли се слажете са нашом једнодушном оценом да смо запрепашћени да СДБ ништа не зна, што смо очекивали да зна?

Андреја Савић: Очекивања су била превелика. Ја сам се припремао за питања око убиства Булатовића.

Проф. др Војислав Шешел: Ви сте се припремали видим са нормативног аспекта, покушавајући да порекнете надлежност ваше Службе у откривању починилаца овог убиства. Али видите каква је контрадикција, с једне стране кажете да се ваша служба бави истражним радњама и пословима откривања по питању Ибарске магистрале, убиства Ђурувије, отмице Ивана Стамболића и других људи, а да се апсолутно не бави питањем убиства министра одбране Павла Булатовића. Је ли то парадокс? Значи да Службу уопште не интересује убиство Павла Булатовића. Ако то Службу не интересује, онда се извлачи закључак да то власт не интересује, јер Служба је орган власти. Служби је приоритет оно што јој власт каже да је приоритет. Да ли је тако? Слажете се с тим. То је чиста логика. Значи, власт уопште не интересује да се открије ко је убио министра одбране.

Раде Марковић је у време убиства министра Булатовића био на функцији шефа Службе државне безбедности. И он је дао индентичну изјаву као и Горан Петровић и Андреја Савић, да

Насупрот тврдњама кључних људи у Војној безбедности да је за расветљавање убиства Павла Булатовића била надлежна СДБ, актуелни и бивши шефови ове Службе пребацили су одговорност и надлежност за убиство министра одбране на Ресор јавне безбедности. Међутим, бивши и садашњи министар унутрашњих послова Влајко Стојиљковић и Душан Михајловић тврде да МУП никада није био задужен за расветљавање овог убиства, већ да је то искључива надлежност Војне безбедности.





СДБ Србије није водила никакву истрагу око убиства Павла Булатовића. „Да би СДБ преузела било какве радње, мора да буде овлашћена од Тужилаштва. Тужилаштво није никада такве радње предложило Државној безбедности. То би морала да ради Управа за сузбијање криминалитета”, рекао је Марковић.

Међутим, Миленко Ерчић, који је у време убиства био начелник Криминалистичке полиције СУП Београд, и директно надлежан за случај убиства министра одбране као старешина органа, у разговору са члановима анкетних одбора констатовао је да је и Државна безбедност радила на случају министра одбране, али без неких посебних резултата.

Актуелни и бивши шефови СДБ пребацили су одговорност и надлежност за убиство министра одбране на Ресор јавне безбедности, али бивши и садашњи министар унутрашњих послова Влајко Стојиљковић и Душан Михајловић тврде да МУП никада није био задужен за расветљавање овог убиства већ да је то искључива надлежност Војне безбедности.

Душан Михајловић, као и Влајко Стојиљковић, тврди да су за истрагу надлежни Војна безбедност и војни правосудни истражни органи. Служба државне безбедности према његовим речима нема обавезу да се бави убиством министра Булатовића, и додаје да је МУП само пружио помоћ на захтев војних истражних органа. Међутим, он није био у стању да објасни зашто је онда јавно расписао награду од 300.000 ДЕМ онемо ко полицији достави податке о Булатовићевом убици, нити зашто се надлежна служба београдске полиције

тим послом бави.

Проф. др Војислав Шешељ: Датум је 7. фебруар 2000. године. Од 7. фебруара, шта је био важнији посао МУП-а Србије? Друго, министре, ако то није посао МУП-а Србије, ако није МУП надлежан, ако Служба државне безбедности Србије није надлежна, зашто сте онда расписали награду од 300.000 ДЕМ за онога ко вам укаже на могућег убицу?

Душан Михајловић: Да се разумемо прецизно, ја сам рекао да су у томе надлежни војни органи.

Проф. др Војислав Шешељ: Војни органи нису расписали ту награду.

Душан Михајловић: То питајте њих.

Проф. др Војислав Шешељ: Ја вас питам јер сте ви расписали.

Душан Михајловић: Према информацијама, каже се, значи, да је МУП пружио асистенцију.

Проф. др Војислав Шешељ: Ово нисте у стању да нам објас-

нијте, очигледно.

Душан Михајловић: У реду.

Министар Михајловић није умео да објасни ни зашто је недавно на конференцији за штампу у Министарству саопштено да има помака у случају расветљавања убиства министра Булатовића.

Душан Михајловић: На свим случајевима ових неразјашњених убиства се интензивно ради.

Проф. др Војислав Шешељ: Али ваша оцена је била да има помака?

Душан Михајловић: Па претпостављам да има неки нови детаљ у истрази.

Генерал Димитријевић тврди, као и генерал Томић, да би ово убиство брзо било решено када би службе то хтеле. „Мислим да је од свих политичких убиства ово најједноставније решити”, каже Димитријевић. Он такође има сазнања да су неки докази, нађени на лицу места, нестајали.



Проф. др Војислав Шешељ: Не може један детаљ бити помак. Помак је нешто озбиљно, опипљиво. Да ли има нешто?

Душан Михајловић: Проверићу.

Проф. др Војислав Шешељ: Знам. Али знали сте због чега вас позивамо на овај разговор. Требало је све да проверите пре тога, да стекнете увид у полицијски досије и да расположете свим релевантним информацијама, а не после овог разговора – ви ћете проверавати. Не можемо ми с вама сто пута разговарати нити вас слати на домаћи задатак.

Насупрот тврдњама бившег и садашњег министра унутрашњих послова, генерал Бранко Ђурић, који је у време убиства био шеф СУП-а Београд категоричан је да је надлежност МУП-а несумњива за сва НН убиства. „Сва НН убиства која се догоде треба да расветљава МУП, односно секретаријат на чијој се територији догоде”, објашњава Ђурић. Он је такође, супротно изјави министра Михајловића, рекао да није било никаквих проблема у комуникацији између војске и полиције по питању података које је војска имала и да их је без проблема достављала. Све што је полиција хтела да сазна од војске, сазнала је.

Убиство Павла Булатовића се институционално заташкава

Генерал Александар Димитријевић ово преношење надлежности са службе на службу за убиство министра одбране тумачи могућношћу да су, како каже, они били у „дилу”. Дакле, да су договорно заташкавали убиство, али истиче да то нико није могао да уради на своју руку, односно „ако задатак није дао Милошевић, а одлучивали су шефови служби, а у војсци начелник Генералштаба.”

Генерал Димитријевић мисли као и генерал Томић, да би ово убиство брзо било решено када би службе то хтеле. „Мислим да је од свих политичких убистава ово најједноставније решити”, каже Димитријевић. Он такође има сазнања да су неки докази нађени на лицу места нестајали.

Проф. др Војислав Шешељ: Ово убиство се институ-

ционално заташкава, то је свима нама неподељен утисак, заташкавано је под прошлим режимом, заташкава се под овим режимом. Значи, постоје неки моћни кругови, моћни и за време прошлог режима који су у стању да то заташкавају. Да ли имате такав утисак као професионалац?

Александар Димитријевић: Апсолутно. Чак сам чуо од људи из војске да су неки докази и елементи доказа нађени на лицу места нестајали у овом времену. Не знам шта је nestало, да ли отисак стопала, да ли отисак нечег другог, итд, али је очито да нико озбиљно не покушава то убиство да реши. То је мој закључак.

Миодраг Ђидић: Да ли је могуће да СДБ елиминише из истражних радњи Војну безбедност?

Александар Димитријевић: Очито је да је у овој држави све било могуће. Али да се за човека број један којег штити војна служба увиђај ради од стране МУП-а, а да га не ради војна полиција, није ми јасно. Па зато постоји војна полиција, која између осталог има и криминалистичко-техничку опрему. Дакле, квалитет увиђаја, имам утисак је такав како ништа после тога не би могло да се уради. Јер, добар увиђај је 80% решење случаја, ако сте добро скинули трагове, ако сте фиксирани, итд. Овде је изашло да ће то урадити они, да ће они, а у ствари није нико.

Генерал Александар Васиљевић потврђује да су постојали проблеми у сарадњи између Војне безбедности и Државне безбедности, а да је сарадња са Јавном безбедношћу била коректна.

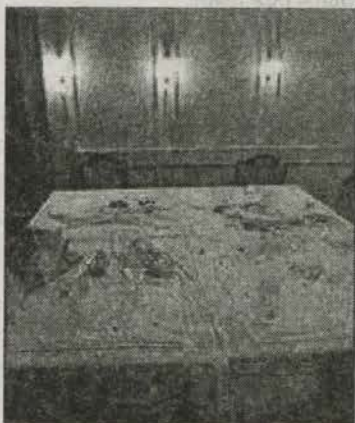
„Када сам питао шта раде ти криминалци, где су, шта имају оперативно око тога, Гутић из Јавне безбедности ми је доста опрезно, али јасно рекао, да су апсолутно

Иако бивши и садашњи министри унутрашњих послова тврде другачије, генерал Бранко Ђурић, који је у време убиства био шеф СУП-а Београд категоричан је да је надлежност МУП-а несумњива за сва НН убиства. „Сва НН убиства која се догоде треба да расветљава МУП, односно секретаријат на чијој се територији догоде”, објашњава Ђурић. Он је такође, супротно изјави министра Михајловића, рекао да није било никаквих проблема у комуникацији између војске и полиције по питању података које је војска имала и да их је без проблема достављала. Све што је полиција хтела да сазна од војске, сазнала је.



исључени из оперативног рада према криминалцима. Значи, те послове је преузела СДБ. Док онај горе (мисли на шефа ДБ, у то време, Радета Марковића) не да сагласност да се овај или онај може позивати на разговор, они то не смеју да раде. Каже, ми смо практично сведени да обављамо техничке послове као када је увиђај", прича генерал Васиљевић.

Он каже да није било никаквих притисака на војну службу у смислу да је неко нешто директно или индиректно сугерисао, а да уколико је било неког притиска да се заташка случај то је онда могао да врши



Мирко Кнежевић, управник ресторана „Рад”, био је очевидац убиства, и рањен је са три метка. Он тврди да људи из градског СУП-а и из Војске који су са њим разговарали нису показали неку заинтересованост када су га испитивали, иако је он био сведок читавог догађаја. Кнежевић је потврдио да је Геза Фаркаш, Вујичић и Милутин Левић требало да дођу на заказан састанак али су се јавили да не могу, и да је Вук Обрадовић случајно дошао. Кнежевић се сећа и да му се министар Булатовић, негде месец дана пре него што је убијен, поверио: „Нисам потписао један уговор, готов сам”. Кнежевић је тада помислио да ће га сменити.

Милошевић на СДБ. „Ја никаквог утицаја од било кога нити сам осетио нити бих га толерисао и трпео. Али, зна се ко је непрекидно био шеф СДБ. То је Милошевић. Без обзира је ли председник Србије, или је председник Југославије. Значи, она је фактички њему потчињена, и Раде Марковић је човек којег је он одабрао на начин на који је бирао и оног претходног. Он једини зна. Ту је са њим био Никола Ђурчић, човек од великог Милошевићевог поверења. То су људи који знају да ли је Милошевић нешто сугерисао или није. Ја не знам да се икада Милошевић заинтересовао и позвао било кога, а знао бих преко Гезе да га је позвао и питао – докле се стигло око убиства Павла. Никад”, истиче генерал Васиљевић.

Пуковник Светко Ковач је у Војној служби безбедности био задужен за прикупљање информација у вези убиства министра одбране. Он наглашава да ниједна служба не може сама да реши ово убиство, ни Служба безбедности војске ни Државна безбедност, ни МУП, али категорично тврди да је ово убиство могло да се реши и да је онај ко није хтео да се у томе успе имао довољно утицаја и на службе безбедности и на истражне органе.

Пуковник Ковач истиче да се од почетка залагао да војска добије два или три човека из градског СУП-а који би радили само на томе, али су му они увек одговарали да немају људе за то. И после промена у МУП-у поново је инсистирао да се направи тим и добио је двојицу људи који су се упознали с предметом и после два месеца су отишли, прешли на други посао.

Колико је површно вођена истрага показује и следећа чињеница: те вечери у тренутку убиства министар Булатовић у ресторану „Рад” очекивао је унапред договорен сусрет са генералом Гезом Фаркашом, генералом Живорадом Вујичићем и Милутином Левићем, директором „Трајала”. Међутим, њих нико од надлежних полицијских и војних органа није испитао на ове околности, а полиција и није била упозната ни са овом чињеницом. Овај податак члановима анкетног одбора саопштили су управник ресторана „Рад” и генерал Александар Димитријевић који каже да су се у току тог поподнева, у просторијама Ју-



гарант банке код генералног директора Вука Обрадовића, нашли Геза Фаркаш, Живорад Вујичић и Милутин Левић, директор „Трајала” у то време. „Они су око 15 сати били сви позвани да дођу у „Рад”. Отишао је само Вук Обрадовић јер су се сви дотле напили да су Гезу Фаркаша стрпали у кола и одвезли, Левић је отишао за Крушевац, Вујичић је отишао на своју страну. Значи само њихово пи-

јанство је било разлог да се они, те вечери, тог поподнева не нађу на том месту. Вук Обрадовић је отишао и он је био један од оних који су били за столом у време када се убиство одиграло”, истиче генерал Димитријевић.

Мирко Кнежевић, управник ресторана „Рад”, био је очевидац убиства, и рањен је са три метка. Он тврди да људи из градског СУП-а и из војске који су са њим разговарали нису показали неку заинтересованост када су га испитивали, иако је он био сведок читавог догађаја.

Кнежевић је потврдио да је Геза Фаркаш, Вујичић и Милутин Левић требало да дођу на заказан састанак али су се јавили да не могу, и да је Вук Обрадовић случајно дошао. Кнежевић се сећа и да му се министар Булатовић, негде месец дана пре него што је убијен, поверио: „Нисам потписао један уговор, готов сам”. Кнежевић је тада помислио да ће га сменити.

Пуковник Миодраг Гутић је у време убиства био начелник Одељења за сузбијање крвних и сексуалних деликата у београдском СУП-у, и био је директно надлежан за случај министра одбране. Каже да нема податак да је министар Булатовић некога чекао у ресторану „Рад”. Није знао ни да је на министра вршен при-





тисак два дана пре убиства да одобри набавку за ВМА у вредности од 8 милиона долара и да је Булатовић то одбио, а да је нови министар одобрио овај посао у којем је војска оштећена за милион и по хиљада долара.

Пуковник Гутић је изјавио да није постојало интересовање истражног судије како одмиче истрага. Веома је чудно и што приликом саслушавања Мирка Кнежевића који је био очевидца убиства, није направљен записник о томе већ само службена белешка. Ни истражни судија није показао интересовање да саслуша сведока убиства.

Министар Булатовић убијен јер је представљао сметњу у финансијским малверзацијама

По питању убиства Павла Булатовића разматране су три групе могућих мотива. „Мотиви личне или приватне природе већ у старту су искључени. Политички мотиви убиства су могући, али мало вероватни. Највероватнији мотиви су финансијско-криминалне природе. На основу свих расположивих информација очигледно је да је министар одбране ликвидан јер је представљао сметњу у неким финансијским малверзацијама и махинацијама, супротстављао се неким нерационалним набавкама, одолевао притиску да се склопе по војску штетни уговори, одбијао да се потчини мафијашким центрима моћи”, истиче се у извештају анкетних одбора. Две највеће буџетске

Радећи на разјашњавању криминално-финансијско-економског мотива убиства министра Булатовића пуковник Ковач истиче да су наишли на доста послова који су остали нерасветљени и захтевају објашњење. Један од спорних послова који је био везан за набавку оружја у току НАТО агресије био је са приватном фирмом „Таргет”. Овој фирми и њеном власнику Бруну Влаховићу у току рата на руке је исплаћено 1.250.000 ДЕМ и 100.000 УСД за необављен посао. „Таргет” се бави увозом оружја и опреме, а Бруно Влаховић је био једини заступник за Израел. Набављао је прислушна средства и за црногорски МУП, односно за све СУП-ове и за Војску Југославије.

ставке на савезном и републичком нивоу су војска и полиција. Те две ставке најмање су биле под контролом у погледу трошења и на савезном и на републичком нивоу. Онај ко је располагао тим буџетским средствима, он је склапао послове и ти послови врло често нису били чисти. Били су на штету државе, а у корист појединца. У једном тренутку Павле Булатовић је засметао склапању тих послова. Оружје и опрему требало је овде продати по одређеној цени која доноси профит посредницима.

По свој прилици Центер је умешан као посредник у трговини оружјем а оружје на највероватније било израелске производње, иако ова сумња није потврђена.

У извештају се поводом индиција које су изнесене у иницијалном акту да је главни организатор и финансијер убиства министра одбране Милан Јанковић алијас Филип Центер, наводи да у току ових разговора анкетни одбори нису могли да потврде ту претходну сумњу, али да су по његовом питању дошли до два индикативна сазнања. „Неки од високих војних и

полицијских функционера нису били у стању да прикрију страх од самог помена Центеровог имена док је бивши министар унутрашњих послова Србије саопштио да су својевремено подношене пријаве против Центер-банке због велике нелегалне куповине девиза на улици која је форсирала инфлацију, као и да је та банка била предвиђена да се затвори од стране Народне банке Југославије.”

„Таргету” исплаћено 1.250.000 ДЕМ и 100.000 УСД за необављен посао

Чланови анкетног одбора су испитивали методологију пословања Војске, јер су из располагања буџетским средствима, одобравања исплата буџетских средстава за одређене набавке створени мотиви убиства министра одбране.





Радећи на разјашњавању криминално-финансијско-економског мотива убиства министра Булатовића пуковник Ковач истиче да су наишли на доста послова који су остали нерасветљени и захтевају објашњење. Један од спорних послова који је био везан за набавку оружја у току НАТО агресије био је са приватном фирмом „Таргет“. Овој фирми и њеном власнику Бруну Влаховићу у току рата на руке је исплаћено 1.250.000 ДЕМ и 100.000 УСД за необављен посао. „Таргет“ се бави увозом оружја и опреме, а Бруно Влаховић је био једини заступник за Израел. Набављао је прислушна средства и за црногорски МУП, односно за све СУП-ове и за Војску Југославије.

„Тада је постојала потреба за набавком тенковске, артиљеријске и још неке муниције, неких средстава која су била неопходна, пошто се после ваздухопловне очекивала копнена интервенција. Требало је набавити одређене количине тенковске и артиљеријске муниције. Мислим да је за тај посао било заинтересовано неколико фирми, што је нормално, јер су то велике количине. Вредност посла била је преко 11 милиона долара. У тај посао се укључило неколико фирми, а међу њима и фирма „Таргет“. „Таргет“ је добио посао, али посао није реализован зато што се није могао обезбедити новац, али је дат аванс од 1.250.000 ДЕМ и 100.000 УСД“, каже пуковник Ковач.

Међутим, спорно је то што новац никада није враћен.

Према речима пуковника Ковача аванс је дат наменски за обезбеђивање пролаза Русија, Бугарска, Румунија, муниција је већ била набављена и спремна да крене, али се онда наводно од читавог посла одустало јер нису била обезбеђена средства да се плати, а новац дат за аванс је практично жртвован. Цео посао је веома сумњив, а нико не може да гарантује да је новац дат као аванс заиста утрошен за обезбеђивање пролаза. Питање је где је заиста завршио тај новац.

По питању убиства Павла Булатовића разматране су три групе могућих мотива. „Мотиви личне или приватне природе већ у старту су искључени. Политички мотиви убиства су могући, али мало вероватни. Највероватнији мотиви су финансијско – криминалне природе. На основу свих расположивих информација очигледно је да је министар одбране ликвидиран јер је представљао сметњу у неким финансијским малверзацијама и махинацијама, супростављао се неким нерационалним набавкама, одолевао притиску да се склопе по војску штетни уговори, одбијао да се потчини мафијашким центрима моћи“, истиче се у извештају анкетних одбора.

СДПР могао јефтиније да набави тенковску муницију од „Таргета“

Да су у питању прљаве игре постаје јасније ако се има у виду и податак да је јавно предузеће СДПР, које се бави набавком опреме за војску и трговином оружјем и војним материјалом, у току рата имало могућности да набави тенковску муницију јефтиније од фирме „Таргет“. То је потврдио и директор овог предузећа генерал Јован Чековић. СДПР је иначе наплату вршило тек по обављеном послу, што значи да није постојала могућност да се огроман аванс „изгуби“, као

што је случај са „Таргетом“.

Генерал Милан Ђаковић је у јулу 2000. постављен за заменика Гези Фаркашу, а септембра исте године од генерала Фаркаша примио је дужност начелника Безбедности. У време убиства Павла Булатовића био је у Школи на-

ционалне одбране. У разговору са члановима анкетних одбора осећа се непријатно, делује уплашено, не сме ништа да каже. Био је шеф Војне безбедности, а наводно апсолутно ништа не зна.

Поводом спорних послова са фирмом „Таргет“ каже да је покушао да упозори министра одбране, али да се то у Министарству прећутало.

Генерал Ђаковић износи податак да су у Црној Гори у просторијама 13. Контраобавештајне групе Војске Југославије пронађена специјална прислушна средства која је вероватно поставио црногорски МУП. Овај податак су потврдили још неки високи војни функционери. Ђаковић каже да су ова средства била израелске производње.

Генерал Аца Томић истиче да је Бруно Влаховић, власник фирме „Таргет“ некада био у служби Савезног МУП-а.



Цане школовао Станишићевог сина

Говорећи о вези Јовице Станишића са Станком Суботићем, Раде Марковић каже: „Јовица Станишић је био у свему томе. Јовичин син лети на та два авиона Мила Ђукановића. Око тога се тамо води полемика. Јовичиног сина је школовао Станко Суботић у Америци за професионалног пилота баш за та два типа авиона и он је летео на тим авионима. Станко Суботић је финансирао ове авионе што је Ђукановић скоро купио. Станко Суботић је Јовици купио блиндирани аутомобил овде. Сина му је школовао. Онда су избацили онога што је био убијен у Атини – Бокана. Много тога има господине Шешел. Историја је то. Тридесет година се ја млатим са тим трговцима, 30 година, да бих овако завршио у затвору. У шта сам потрошио живот? У шта? Ако је то правда, онда не знам.”

Ко су били сарадници СДБ-а?

Чланови анкетних одбора дошли су до још неких сазнања. Генерал Марковић је изнео податак да су најближи сарадници Душана Михајловића, као и Горан Свилановић, у време док су били опозициони предводници, паралелно деловали и као доушници Службе државне безбедности. Горан Свилановић је био на вези са Службом преко Горана Петровића. Генерал Марковић међутим није смео да именује никога више као ни да прецизира који су то сарадници Душана Михајловића.

Проф. др Војислав Шешел: Ко је још од садашњих функционера био на вези са СДБ-ом?

Раде Марковић: Велика већина. Сви су на неки начин били. Неки су били у функцији обавештајног рада, неки су били пријатељске везе, информативне везе...

Проф. др Војислав Шешел: Ко још?

Раде Марковић: Не смем. Не смем, немојте да ме криво схватите.



Генерал Раде Марковић истиче да се у тај посао са фирмом „Таргет“ упустио Мосад. „Мосад се морао упустити у било какву трговину оружјем. Продавали су оружје још у време хрватског рата. Продавали су свима, они су трговци“, објашњава Марковић.

Генерал Видоје Пантелић је у време убиства био помоћник начелника Генералштаба за позадину, што значи да је био задужен за набавку. Говорећи о фирми „Таргет“ рекао је да је њеног власника Бруна Влаховића упознао почетком марта 1999. године у време агресије. Што се тиче спорног посла војске са овом фирмом у којем је изгубљен аванс од 1.250.000 ДЕМ и 100.000 УСД, генерал Пантелић истиче да је о свему, и о авансу који се тражио, био упознат тадашњи начелник Генералштаба Ојданић који је информисао председника Милошевића и председник је дао сагласност да се посао обави. Уговори су склопљени, дат је аванс, а онда је, према речима генерала Пантелића, обустављена набавка јер није било пара. Није могао да гарантује да је новац употребљен баш за оно за шта је намењен, односно за обезбеђивање пролаза.

Генерал Пантелић дакле истиче да је тадашњи начелник Генералштаба био добро упознат са овим послом, међутим, генерал Ојданић на питање чланова анкетних одбора да ли је чуо за спорну фирму, веома тешко призива у сећање неки посао са Таргетом. Очигледно је желео да избегне разговор на ову тему. Каже да је постојао некакав уговор у току рата, а да ли се то односило на цеви за тенкове или нешто слично, то не зна. Не зна чак ни да ли је то приватна или друштвена фирма, јер како каже, то није било у његовој компетенцији.

Ненаплаћен руски дуг у послу у коме је посредник био СДПР

Пуковник Ковач наводи још неке спорне послове за које су сматрали да заслужују разјашњење. Један од тих послова био је тзв. руски дуг. „Посао је завршен 1988. године а до 1992. реализација посла. Уговор је био вредан нешто више од 39 милиона долара. После тога је, после свих догађаја у Совјетском Савезу, распада, итд. био проблем наплате тог дуга. Један део је наплаћен, а остало је око 15 милиона долара ненаплаћено. У наплату тог руског дуга су се укључиле друге фирме, тако да то никада до краја није реализовано, па је ту оштећен Технички ремонтни завод „Сава Ковачевић“ из Тивта. Укључила се фирма „Гендер“ чији је власник Раде Раичевић. Он је покушао да реши тај дуг, то још увек није решено. Тај посао се још увек решава. Седиште фирме је у Бечу, има експозитуру у Москви и у Београду. Раде Раичевић је из Црне Горе из Берана“, објашњава Светко Ковач.

„Технички завод „Сава Ковачевић“ је покренуо преко нашег првобраниоца пријаву против СДПР-а, пошто је он био посредник у овом послу, а СДПР је поднео Привредном суду у Београду тужбу против „Гендера“ Радете Раичевића. Дакле, сада је у току судски поступак и нормално зависно од исхода тог поступка можда се може дати нека оцена колико то заслужује пажњу,“ каже пуковник.

Војска оштећена за 1.500.000 УСД у послу са „Интеркомом“ који је Булатовић одбио а Ојданић прихватио

Светко Ковач је указао и на фирму „Интерком“ против које је савезни девизни инспектор поднео кривичну пријаву јер је приликом контроле на ВМА утврдио да је војска оштећена у послу који се односио на набавку лекова и медицинске опреме за ВМА. Посао је био вредан око 8 милиона долара, а сумња се да је војска оштећена за око 1.500.000 УСД. Власник „Интеркома“ чије је седиште у Београду, је Периша Перовић из Црне Горе.

За овај посао биле су заинтересоване, према речима пуковника, три фирме које су међусобно повезане – „Метанбиро“, „АД Трејд“ и „Интерком“, а одвојено су конкурисале за посао. То значи да су ове фирме глумиле конкуренцију, а међусобно су се договориле ко ће коме да да посао, па још више „надувају“ своје цене да би једна изгледала као најповољнија.

Пуковник Ковач је изнео и податак да је после убиства министра одбране, његов наследник по функцији склопио посао управо са спорним „Интеркомом“, чему се Булатовић енергично супротстављао. Наиме, 5. фебруара, према речима пуковника, генерал Крговић замолио је министра да нешто разговарају везано за посао. „Мислим да је тада Крговић покушао да разговара око неког проблема са покојним Павлом, али му је он рекао „немој, дођи сутра у „Рад“ па да разговарамо“. Мислим да је он био у ресторану „Рад“. Дакле, то је била недеља, 6. фебруар, разговор је био око набавке лекова, да се обезбеде средства за набавку ових

Путеви цигарета

„Постоје два пута која су била прилично једноставна. Један пут је шверц преко фришопова, а други је шверц преко Црне Горе, с тим што је овај први био прилично једноставан, јер сви крупни шверцерски канали су у принципу једноставни. Што је ствар једноставнија, то је савршенија. Довољно је било да региструјете два или три фришопа, да добијете одобрење да вам царински магацин не буде на царинској испостави него да вам буде рецимо у срцу Србије, ви сте онда решили проблем. Примера ради, Станко Суботић је на Убу имао регистрован царински магацин. Значи, ја увозим цигарете из иностранства, фришоп ми је, рецимо, на мађарској граници а ја робу лагерујем на Убу, а немам царинску испоставу. Разуме се, прикажем да је сва роба продата на пункту где ми се налази фришоп, ослобођена пореза и свега осталог и у принципу, сва роба заврши на „црно“ овде. Други начин је класично убацивање цигарета из Црне Горе. То су два начина која су функционисала“, објашњава генерал Бранко Ђурић.



лекова“, тврди пуковник Ковач. Крговић је тада био начелник Санитетске управе, али пуковник није сигуран да је баш он потписао тај уговор од осам милиона долара везан за набавку лекова и опреме. Павле Булатовић је био против тог уговора, а чим је дошао нови министар тај уговор је склопљен.

Сумњиво пословање СДПР-а

Посебан проблем огромних димензија представља пословање Јавног предузећа „Југоимпорт – СДПР“. Ово предузећа набавља опрему за војску и тргује оружјем и војним материјалом, бави се увозом и извозом. На челу СДПР-а су увек били људи који су на неки начин везани за војску или Савезну владу, зато је веома сумњиво што је сада на место председника Управног одбора дошао Душан Михајловић, познат по криминалним аферама фирме „Лутра“. Управни одбор и генералног директора у овом предузећу бира Савезна влада. О профиту СДПР-а одлучује

Управни одбор. Сваке године је СДПР позитивно пословао, али веома нелогично сав профит иде самом предузећу, док се само део по налогу Владе инвестира наменски за војну индустрију. Због сумњивог пословања СДПР-а својевремено је формирана државна комисија, а и војни правобранилац је покретао судски поступак ради накнаде штете. Очигледно је да никаква објективна и озбиљна контрола пословања овог јавног предузећа не постоји, мада се у њему обрће огроман новац, а надлежне војне службе се жале да је ту провизи-

је код СДПР-а често биле веће него код приватних фирми, истиче да то није тачно.

Зашто СДПР-у никада није било дозвољено да набавља лекове и опрему за ВМА?

Индикативан је и податак који је генерал навео да СДПР-у никада није било дозвољено да набавља лекове и опрему за ВМА иако има оспособљену екипу за то. Више пута су конкурисали, али никада нису добили посао. Коначну одлуку, према речима Чековића, доносио је „директор ВМА који је био бог и батина, господин Јовичић је био бог и батина.“ Изгледа да се ишло на то да се избегне сваки облик контроле, јер би СДПР у том случају само сметао неким који су разрадили канале својих прљавих послова. Чековић тврди да је СДПР могао да опрема

ВМА много повољније и много јефтиније него што су то други радили.

Чековић каже да се замерио Драгану Томићу, бившем председнику Народне скупштине, и Унковићу када се умешао око послова са нафтом, јер су они куповали нафту од Кине за 167 долара по тони, а од Либије су могли да купују по 97 долара. Истиче да је прво питање које су му поставили у Либији када је ишао да уговара куповину нафте било: „Зашто Кинези купују нафту од нас па је продају вама?“ Преко СДПР – а је ишла само

Генерал Чековић истиче да се замерио Драгану Томићу, бившем председнику Народне скупштине, и Унковићу када се умешао око послова са нафтом, јер су они куповали нафту од Кине за 167 долара по тони а од Либије су могли да купују по 97 долара. Истиче да је прво питање које су му поставили у Либији када је ишао да уговара куповину нафте било: „Зашто Кинези купују нафту од нас па је продају вама?“



ија приликом набавке робе и материјала већа него код приватних фирми.

Генерал Љубомир Анђелковић је био начелник Управе веза када је Павле Булатовић дошао за министра, а касније помоћник начелника Генералштаба за везу, информатику и електронска дејства.

Говорећи о СДПР-у истакао је да је „тај привилеговани однос једне фирме у односу на набавку опреме веома опасан и веома штетан за Југославију, јер су се често пута могла купити далеко јефтинија средства истог квалитета него што се то ради преко СДПР-а“.

Генерал Анђелковић је изнео и следећи податак: „Пред почетак рата, не знам да ли је то било 1990. или 1991. године, набавили смо једну количину, око 5.000 комада, америчких моторола са хопингом. То је било намењено јединицама Војне полиције и за војне конвоје, за транспорт, јер су то уређаји са хопингом и теже се откривају. Једна екипа је отишла за Америку те године. Набавили смо уређаје. Стигло је око 1.000 и нешто комада, а после тога је дошао ембарго. То је такође ишло преко СДПР-а. Вељко је за то знао, чињеница је да је знао. Где год је могао да стопира, стопирао је. Није ми јасно зашто.“

Генерал Анђелковић, говорећи о лошој сарадњи са Русима, каже: „Руси су нас дебело „завукли“. Много тога су нам обећавали, а ништа“.

Генерал Видоје Пантелић је члановима анкетних одбора рекао да је „увек било притужби на СДПР да узима велике провизије, веће провизије него што узимају други и да ту има неких проблема“. Иначе, профитом СДПР-а, иако је јавно предузеће, како истиче генерал, располаже сама фирма, а војска нема никаквих ингеренција. Дакле, нема контроле над токовима новца.

Генерал Јован Чековић, директор јавног предузећа „Југоимпорт – СДПР“ иако већина генерала тврди да су

Савезна влада забранила је СДПР-у да послује са Ираком и Либијом, односно како је генерал Чековић рекао служећи се еуфемизмом „на препоруку Савезне владе коју му је усмено саопштио Драгиша Пешић“ ово предузеће је престало да извози оружје на најзначајније тржиште за нас, у земље са којима се највише радило. Генерал је наговестио да се појављивало доста приватних фирми које су хтеле да изгурају СДПР са овог тржишта, али није смео да наведе име ниједне.

нафта из Либије, а преко НИС-а и још неких фирми кинеска нафта. Каже да је потписао уговор за 500.000 тона нафте са Либијом, а да је могао да увезе само за потребе војске, али не и за потребе државе, јер му је Драган Томић то онемогућио.

Чланове анкетних одбора је занимало који су то послови последњих година у којима је СДПР могао сигурно да да повољнију понуду, а није успео да га добије јер је војска ангажовала неку приватну фирму, међутим генерал очигледно није смео да одговори на то питање.

Чековић је као приватну фирму која се бави набавком веза и која СДПР-у прави велике проблеме навео фирму „Интора“ у којој су „генерал Живота Панић и читава свита“. На челу те фирме је Миле Рељин, а ту је и Институт за стратешка испитивања. Према Чековићевим речима они



покушавају да произведу некакав европски тенк и да продају Кувајту. Али, како тврди генерал, једино је „Југоимпорт – СДПР“ овлашћен и од министра одбране Републике Српске, и од југословенског министра одбране да извезе тенк Кувајту.

Савезна влада забранила је СДПР-у да послује са Ираком и Либијом, односно како је генерал Чековић рекао служећи се еуфемизмом, „на препоруку Савезне владе коју му је усмено саопштио Драгиша Пешић“, ово предузеће је престало да извози оружје на најзначајније тржиште за нас, у земље са којима се највише радило. Генерал је наговестио да се појављивало доста приватних фирми које су хтеле да изгурају СДПР са овог тржишта, али није смео да наведе име ниједне.

Чековић истиче да Министарство одбране није хтело раније а неће ни сада да даје СДПР-у старо наоружање и војну опрему који су намењени за уништавање, а коју ово предузеће може да прода. Униште га, а не дају СДПР-у да га прода. Чековић претпоставља да „они можда имају неке своје канале где то могу да одраде“. Сада је огромна количина уништена у Чачку и Крушевцу, а све је то могло да се прода, тврди генерал.

Говорећи о дилерима и трговцима наоружањем који су нам продавали опрему, Горан Петровић помиње Југослава Петрушића познатог по афери „Паук“. „Некаква моја сазнања из бившег периода од пре неколико година, с обзиром да сам био непосредно укључен у разговор, са касније осуђеним Југославом Петрушићем у афери „Паук“, суда је он био један од дилера те опреме. Мислим да је заступао фирму „Томпсон“, француске фирме која се бави продајом неке војне оптичке опреме. Колико се сећам, имао је ангажмане у Заиру, као што је већ познато јавности, у том контексту је куповао и набављао опрему. Колико се сећам било је и неких контаката са представницима неких израелских фирми које су продавале опрему“, каже Петровић.

Генерал Аца Васиљевић указује на специфичан облик трговине који је користила СДБ. „Знате да су извожени и људи и техника у Заир, а иза тога је стајала Служба државне безбедности и све остало. Давала им је визе, пасоше, врбовала их је. Један пилот је коштао толико, а обичан пешак толико и толико итд. Гинули су тамо, па знам да су овде тајно сахрањивани. То је тај део продаје, који је ишао након распада Југославије“, каже Васиљевић.

Генерал Југослав Коцопељић је од 2. априла 1999. године до 2000. био помоћник за војнопривредну делатност где је био одговоран за привредне активности Војске Југославије која је укључивала све војне набавке везане за наоружање. Од приватних фирми које су били посредници у снабдевању ВЈ оружјем, поред „Таргета“, генерал је навео како је рекао, по слабом сећању, још и „Крупек“ и „Кофикс“.

Војска Југославије угаљ набавља преко приватних фирми

Невероватно делује податак да Војска Југославије уместо да купује угаљ директно од рудника или друштвених и државних фирми које послују тим угљем из рудника, угаљ набавља од приватних фирми што је омогућило зидање цена и формирање мафије у трговини угљем.

Генерал Бранислав Обрадовић је заменик начелника Генералштаба за позадину задужен за набавку. Од приватних фирми преко којих је војска набављала угаљ навео је крагујевачку фирму „034“, „Инкон“, „Копачић“, „Симен“ и „Палму“ из Јагодине.

Савезна Влада није имала никакав увид у пословање ВЈ

Момир Булатовић је у време убиства био председник Савезне владе. Он сведочи о хаотичном стању у коме је функционисала Влада. Булатовић истиче да Савезна влада није имала никакву контролу нити увид у пословање војске и да је то био велики проблем који никако нису могли да реше. „То памтим још од кад је начелник Генералштаба био Перишић. Постојала су увијек два независна тока и два рачуна. Једно је Министарства одбране, а друго је Генералштаба. Павле Булатовић је покушавао да уради оно што је мислио да се мора урадити, а то је да постоји само један рачун, да постоји један централни компјутер и да он буде у Министарству одбране. Колико сам обавијештен ни





до данас ништа није урађено по том питању. Покушавали смо да успоставимо контролу, али нисмо могли. Кад год хоћете нешто да промените има милион разлога зашто не може то да се промени. Ја знам да је Павле Булатовић радио на томе да се фактички укине то преплитање. Ви сте имали грађевинску управу у Министарству одбране и грађевинску управу у Генералштабу, и онда је технологија ишла, знате – Савезна влада донесе одлуку о буџету, министар финансија пребациује министру одбране, фактички је министар одбране са 3/4 буџета располагао на тај начин да је он само пребацивао на један рачун Генералштабу, а генерал Вујичић је фактички био рачунопологач. Де факто он је био председник Савезне владе. Ако некоме дајете 3/4 новца, а немате ефективну могућност контроле, онда је то тако. Ми смо се замајавали са неким ситницама, знате кад треба да се прода нека шупа у касарни Панчево, па за то треба сагласност Савезне владе, јер се ради о имовини Савезне државе о којој одлучује Савезна влада. Али, о најзначајнијем дијелу те имовине, о новчаним токовима, ми нисмо могли ништа да одлучујемо. Министар Булатовић је покушао да то доведе у ред још током 1998. године, и касније је покушавао јер је иначе то требало да да смисао министру одбране, а овако је само био скретничар који је пребацивао паре Генералштабу”, објашњава бивши председник Савезне владе. Булатовић истиче да Савезна влада није имала никакве могућности контроле пословања ни Савезне управе царина.

Тајни рачун Генералштаба

Генералштаб је имао и тајни рачун који је формиран још у време Перишића. Генерал Небојша Павковић каже да је за тајни рачун сазнао анонимним путем. Од Ју-гарант банке добио је податке и извештај о њему из кога се видело како је формиран рачун, и да је у два наврата извршена уплата у висини од око 20 милиона ДЕМ у то време.

Живорад Вујичић који је недавно ухапшен био је начелник Управе за финансије у Генералштабу, а у Министарству на паралелној функцији био је генерал Јованић. Међутим, нечијом одлуком Вујичић је обједињавао обе те функције, истиче Павковић тврдећи да не зна чија је то одлука била. Дакле, Вујичић се бавио обезбеђењем новца за потребе одбране, расподелом тог новца, био је главни за набавку, сав новац је ишао преко њега и за све се он питао, и ту су настале највеће злоупотребе.

Генерал Милан Баковић истиче да се кроз истрагу случаја Вујичић дошло до Капитал банке, која је била укључена у део криминалне делатности који се односи на откуп стана Вујичићеве ћерке. „Та банка је нађена у делу

који се односи на злоупотребу службеног положаја и откуп стана за његову ћерку која је радила у Ју-гарант банци. То је везано за уцену „Јумка”, од „Јумка” је тражено да купи стан за ћерку, да је запосле, да јој обезбеди гаражу. Ми смо као доказ обезбедили касету разговора Управног одбора који је донео одлуку да му се доделе средства, за ћерку запослење, гаража, итд... Седам, осам година Живорад Вујичић је одговоран за финансије војске. Ја вам говорим оно што знам, он је узимао 10–15% провизије, уцењивао. Не искључујем могућност да је и оружје набављано”, каже Баковић.

Генерал Драгољуб Ојданић тврди да је накнадно сазнао за тајни рачун. Врло је чудно да је тадашњи начелник Пете

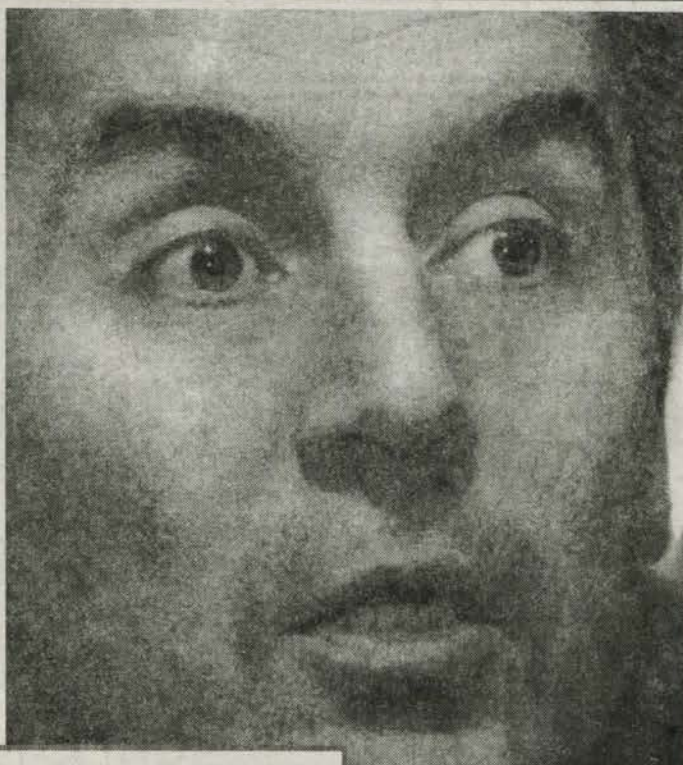
„Паре су очито почеле да бивају глави разлог зашто начелници Генералштаба – Ојданић, па затим његов наследник, воде битку да то треба да буде у њиховим рукама. У време бомбардовања помоћник за позадину генералу Ојданићу био је Видоје Пантелић. Видоје Пантелић је одлучивао о свему када је у питању набавка. Кажу да су тада силни милиони долара били на располагању помоћнику за позадину. У то време је чак и Геза Фаркаш као шеф Службе однео торбу са 1.500.000 УСД за набавку неких средстава. Ја вам говорим оно што сам сазнао из неформалних разговора”, истиче генерал Александар Димитријевић.

управе, Вујичић располагао са парам са рачуна, а да генерал Ојданић тадашњи начелник Генералштаба није ни знао да постоји. Ојданић каже да је Кертес дао паре за рачун, али



да не зна да ли се он бавио и трговином оружјем. Према његовим сазнањима паре су коришћене за добављаче.

Генерал Александар Димитријевић, говорећи о буџетским средствима, истиче да је у време бомбардовања Ојданић буквално располагао свиме. „Паре су очито почеле да бивају глави разлог зашто начелници Генералштаба – Ојданић, па затим његов наследник, воде битку да то треба да буде у њиховим рукама. Вероватно је интерес. Дакле, шта би друго са парама могло да буде него интерес. У време бомбардовања помоћник за позадину генералу Ојданићу био је Видоје Пантелић. Видоје Пантелић је одлучивао о свему када је у питању набавка. Он је могао и он је одлучивао којој фирми ћемо дати да нам увезе ово средство или оно средство, или било шта друго. Кажу да су тада милиони долара били на располагању помоћнику за позадину. У то време буџетски је преведено на девизна средства и о томе је одлучивао искључиво помоћник за позадину. То је тада био Видоје Пантелић. Чак сам понекад био у ситуацији да се смејем, јер је речено – дато 300 – 500 хиљада долара овој фирми. Човек ништа није прибавио. Прошло време и сад наједанпут појавио се један који је поштено рекао: „Људи дадосте ми ових 300.000 УСД, ево ја вам то враћам“. Ови остали коментаришу – колико је таквих који нису вратили. Дакле, у то време је чак и Геза Фаркаш као шеф Службе однео торбу са 1.500.000 УСД за набавку неких средстава. Ја вам говорим оно што сам сазнао из неформалних разговора”, каже генерал Димитријевић.



„Дарко Ашанин, рођак Павла Булатовића, био је у судару са Ацом Ђукановићем, братом Мила Ђукановића, по питању „бизниса”, а иначе, вероватно и по политичкој опцији. Онда је ликвидиран. Тај елемент је био присутан у процењивању из којих би се структура евентуално могло нешто планирати према покојном Павлу, ако се зна да је Ђукановић Ацо човек за којег се претпоставља да стоји иза ликвидације његовог сестрића”, истиче генерал Васиљевић.

Основана сумња да је непосредни извршилац убиства министра Булатовића Иван Делић

Чланови анкетних одбора су на основу података и чињеница до којих су дошли закључили да је веома осно-

вана сумња да је непосредни извршилац убиства Павла Булатовића познати криминалац Иван Делић, који најчешће борави у Будви, Херцег Новом, Подгорици, а већ је био предмет оперативне полицијске обраде због сумње да је директно умешан у неке раније случајеве ликвидација у београдском криминалном подземљу. Његово име је први пут поменуто на зајед-

ничкој седници анкетних одбора 20. децембра 2001. године. Генерал Аца Томић, шеф Војне безбедности, саопштио је члановима анкетних одбора да је управо неколико дана после те седнице Иван Делић дошао у Београд и одатле несметано побегао у Швајцарску. Министарство унутрашњих послова Србије ни на који начин није реаговало, а његови највиши функционери тврде да о томе ништа нису знали. Неко је очигледно позвао Ивана Делића и упозорио га. Зграду Савезне скупштине, према речима Радета Марковића могло је да озвучи само Савезно министарство унутрашњих послова, а Зоран Живковић требало би да има сазнања о томе да ли постоје канцеларије које су озвучене.

Иван Делић је био веома близак са недавно ликвидираним високим функционером Службе државне безбедности Црне Горе Дарком Распоповићем Белим, несумњиво значајном карицом у шверцерском ланцу дуванске мафије, који је према речима Радета Марковића био „сива еминенција властима у Црној Гори. „Тренутно је најближи пријатељ Ивана Делића водећи криминалац црногорског подземља Бранко Мићуновић, а присне односе је имао са познатим београдским криминалцем Војом Раичевићем и Андријом Драшковићем. Оправдана је и претпоставка да је у убиство министра одбране непосредно умешан истакнути криминалац Жељко Бошковић Вук, рођен у Фочи, живи у Подгорици, сада у бекству у Бањалуци због неког





Генерал Аца Томић, шеф Војне безбедности, саопштио је члановима анкетних одбора да је управо неколико дана после њихове седнице Иван Делић дошао у Београд и одагле несметано побегао у Швајцарску. Министарство унутрашњих послова Србије ни на који начин није реаговало, а његови највиши функционери тврде да о томе ништа нису знали. Неко је очигледно позвао Ивана Делића и упозорио га. Зграду Савезне скупштине, према речима Радета Марковића, могло је да озвучи само Савезно министарство унутрашњих послова, а Зоран Живковић требало би да има сазнања о томе да ли постоје канцеларије које су озвучене.

другог убиства које је починио. По свим индицијама, убиство министра одбране је извршено по наруцби, професионално и уз велику новчану надокнаду", истиче се поред осталог у извештају. Неподељен је утисак чланова анкетних одбора да су државне службе безбедности посебно полицијске, радиле ван контроле надлежних институција политичког система, делујући сувише самостално, ангажујући криминално подземље и падајући под утицај тог подземља. Посебно је индикативно да су сва лица појединачно осумњичена за непосредно извршење убиства под заштитом Министарства унутрашњих послова Црне Горе.

Генерал Васиљевић, објашњавајући шта је у то време било констатовано на састанцима са тимом из Јавне безбедности, каже: „Прва чињеница коју је требало имати у виду било је убиство министровог рођака, мислим сестрића, Дарка Ашанина. Дарко је човек који је некада у Белгији извршавао неке задатке Службе државне безбедности. Он је био ангажован на пословима ликвидације вероватно око албанских терориста негде по Белгији. Био је под потерницом. Дакле, ради се о човеку који је већ био у „неким водама криминала“ и пре тога и вероватно по тој линији коришћен за ова политичка разрачунавања и егзекуције ових терориста. Он се бавио тим пословима који се зову бизнис

или неким црним пословима. Мислим да је он радио око кафе, нафте. Верујте да не знам. То је све нама испричано из Јавне безбедности око Ашанина.

Дарко Ашанин је био у судару са Ацом Ђукановићем, братом Мила Ђукановића, по питању „бизниса“, а иначе, вероватно и по политичкој опцији. Онда је ликвидиран. Тај елеменат је био присутан у процењивању из којих би се структура евентуално могло нешто планирати према покојном Павлу, ако се зна да је Ђукановић Ацо, човек за којег се претпоставља да стоји иза ликвидације његовог сестрића.

Друго, стоји чињеница да је Павле Булатовић словио у неким политичким круговима Црне Горе као један ортодоксан противник актуелне власти у Црној Гори, након поделе ДПС-а. О томе су се чак и јавно оглашавали неки људи из либералних кругова. Али, он је тамо био виђен као министар одбране, а војска је увек била виђена као структура која стално спрема некакав пуч, па ће поскидати то





руководство. Из тог угла гледано, из тог политичког контекста, могао је да буде у некаквом опусу да таквог човека треба „скидати“. То је била та процена да ту можда има и неких политичких конотација.

Треће је било да то може да буде и сфера послова који су обављани у Министарству где пролази доста новчаних средстава, склапања различитих уговора, у време када је земља била под ембаргом, нарочито када се ради о оружју. То је био следећи комплекс који је ваљало сагледавати, којим се пословима бавио, има ли можда ту негде неких нерашчишћених односа и може ли ту негде бити мотив за убиство.

Следећа област је приватан живот министра и ту не би могло да буде никаквих мотива за убиство”, наглашава генерал Васиљевић.

Црногорски МУП није спреман на сарадњу

„Из процене органа Јавне безбедности, напоменули су да је црногорски МУП доста активан на праћењу црногорског дела мафије у Србији, пре свега, у Београду и Новом Саду, али да нису спремни ни за какву сарадњу.

Одбијају сарадњу са МУП-ом, а војску су увек посматрали као противника. Већ сам говорио, ово је теже него у Хрватској и Словенији што је било. Та сарадња је потпуно прекинута. Није проблем што је прекинута сарадња, проблем је био у томе што смо ми стално посматрани као противници.

Јавна безбедност је посебно избацила Ивана Делића о коме нису имали прецизније податке”, каже Васиљевић. „Скренули су пажњу да би било добро да се скупе подаци о њему, ко је, шта је, где се налази. Те податке нам је дала београдска Јавна безбедност, београдски део за крвне деликте. Даље, то је човек који се доводи у везу са скоро 19 ликвидација, а не зна се где је, ни где живи, ни шта је, али га по нечему именују.

Отишао сам у Црну Гору одмах иза тога. О њему смо дошли до

следећих сазнања – он је релативно млад човек од тридесетак и неку годину. Започео је студирање ДИФ-а у Сарајеву 1989. године, па је то тамо прекинуо због догађаја у Сарајеву. Онда је студирао ДИФ овде у Београду. Враћен је назад, доле у Црну Гору.

Веома је поуздано утврђено да је овај човек под патронатом, сада већ покојног Белог Распоповића. Бели Распоповић је био тамо начелник у оквиру Сектора државне безбедности Црне Горе за терористичка и противтерористичка дејства. Распоповић има специјалну јединицу, пробрану, а и у контакту је и добро познаје криминални миље у Црној Гори и држи те људе или под неким надзором или у неком другом односу”, објашњава генерал Васиљевић.

Делић има службену легитимацију ДБ Црне Горе

Делић има службену легитимацију ДБ Црне Горе по рецепту по коме су и овде неки криминалци имали службене легитимације, иако никада нису били у Државној безбедности. Отац му је радио у Ремонтном заводу „Сава Ковачевић”, то је морнаричко-технички завод. Био је у Либији где је нешто пара уштедео и отворио је пекару. Имају веома срећен тај материјални статус.

„То је један криминалац. Био је у контакту са Војом Американцем”, истиче Васиљевић. „То би пре свега била политичка опција или довођење у везу са Дарком Ашанином. Бели Распоповић је у ствари „кум” без кога не може да иде ништа”, истиче генерал Васиљевић.

Делић под заштитом врха МУП-а Црне Горе

Делић је директно у контакту са Браном Мићуновићем, а Брана Мићуновић је човек који је опет био на директној вези са Белим Распоповићем. Са Браном Мићуновићем, Делић држи коцкарнице у приморју, а у Будви имају заједничку коцкарницу.

Делић је човек који је пре периода када сам био у Црној Гори наводно купио плац на Светом Стефану за 150.000 ДЕМ. То за њега није велики новац. Ако неки човек у Црној Гори купи кола као што он има, он ова одмах продаје, прича даље Васиљевић.



„За нас је било најбитније ако се може установити, где је он био у време убиства Павла Булатовића. До седам дана пред убиство он је био одсутан две до три недеље, био је негде ван терена Будве. Међутим, нисмо могли ближе да лоцирамо где је био 6. или 7. или 8. фебруара. Сигурно је био под заштитом врха МУП-а Црне Горе. Значи, то апсолутно аргументовано имам. То није спорно.”

МУП Црне Горе пратио министра Булатовића

Генерал Васиљевић указује на чињеницу да је министар Булатовић из политичког угла био интересантан и за Државну безбедност и МУП Црне Горе и да су га „покривали” овде, у Београду. „Конкретно, сестра Мирка Кнежевића, управника објекта „Рад”, је удата за неког Караџића који је радио у МУП-у Црне Горе до 1997. или 1998. године а онда је пензионисан. Та нова гарнитура, када је дошло до поделе ДПС-а, позива га и реактивира га у МУП и шаљу га на Курс за противдиверзиону заштиту у Београд. Он долази у Београд. То је почетак 1999. године. Када је долазио кући у обилазак породице, два-три човека из СДБ Црне Горе га позивају и траже податке о Павлу и запажања с ким је он то у „Раду”, где се креће и шта о томе зна. Он наводно одбија да о томе разговара. Они му онда кажу да га нису послали на курс ради курса, него управо ради овога. Дакле, пробали су да га врбују. Он је тај део наводно одбио и онда је поново добио отказ. То је један податак. Он је у ствари био зет Мирков. Има још таквих података. Један од конобара када смо вршили проверу ко су људи који су радили ту у ресторану, касније, после убиства, долазимо до тога да је један од њих, неки Шапчић у родбинској вези, у контактима са Живком Шапчићем који ради на високој функцији у сектору Јавне безбедности МУП Црне Горе.

Има података који су цурили одавде негде, према нашим сазнањима, из кругова блиских око министра, према људима у МУП-у Црне Горе. Не бих наводио који су то подаци били”.

Генерал Васиљевић даље истиче да је индикативно и то да у време злочина, на паркингу није био човек који је најчешће био тамо, нити је био чувар „Рада”.

У тренутку убиства у околини је било људи из Сколетове и Ђандине групе

Пуковник Светко Ковач је указао на податке које су добили од МУП-а провером разговора који су вођени мо-

билним телефонима у зони у којој се догодило убиство. „Када је извршена анализа дошли смо до података да је у зони убиства боравило доста лица из Сколетове групе, њих тринаесторо, из Ђандине – деветоро, из Трлајине – троје, и једна комуникација је била супруге Андрије Драшковића”, каже Ковач. Међутим, нико од њих није саслушан, иако се Војна безбедност договорили са МУП-ом да разговарају са људима који су у њиховој надлежности. Пуковник Ковач наводи невероватан податак да су на лицу места били још

Пуковник Светко Ковач потврдио је да има сазнања да је Иван Делић био близак са групом око Воје Раичевића, познатог као Воја Американац док није убијен и са црногорском мафијом. Такође располаже подацима да Делић припада групацији Белог Распоповића, Горана Жугића, Вање Бокана, Бране Мићуновића, којима је близак Воја Американац, а познавао је и Андрију Драшковића.



неки људи који нису саслушани, иако је он инсистирао да се то уради. „На пример Бошко Бојовић, човек је радио у ДБ-у, скоро је цело поподне био у „Раду” пре убиства. Ту је био Власто Касалица, ту су били неки људи с којима је морао да се обави разговор. Није исто обавити разговор са конобаром чија је пажња усмерена на цену и пиће и са професионалцем чија је пажња усмерена на људе, на контакте, на запажања, итд.”, истиче Ковач.

Пуковник Ковач указује да су ослањајући се на податке МУП-а издвојили неколико могућих извршилаца убиства, истичући да је најсумњивији био Иван Делић, за кога су неки тврдили да је 100% он. Поред Ивана Делића био је осумњичен и Жељко Бошковић Вук родом из Фоче, који је живео у Црној Гори, који је због неких убиства у Црној Гори морао да се склони и тренутно је у Бања Луци. Сумњив је био и Мирко Томић Босанац који је убијен мало касније 11. фебруара 2000. Био је близак са Ђандом.

Пуковник је потврдио да има сазнања да је Иван Делић био близак са групом око Воје Раичевића, познатог као Воја Американац док није убијен и са црногорском мафијом. Такође располаже по-

дацима да Делић припада групацији Белог Распоповића, Горана Жугића, Вање Бокана, Бране Мићуновића, којима је близак Воја Американац, а познавао је и Андрију Драшковића.

Светко Ковач је рекао да је чуо да је Воја Американац побио Арканове људе, а онда га је Арканова група отела, он им је све признао, и то је снимљено камером, а онда је убијен и бачен у Дунав. Месец дана пре министра Булатовића убијен је Аркан. Арканово убиство организује Андрија Драшковић, који је повезан са Белим Распоповићем, Гораном Жугићем, Браном Мићуновићем и са целом црногорском мафијом. И Лаиновић Дуги, Мирко Босанац, Бата Трлаја, Ђанда, Сколе Ускоковић сви су везани са тзв. црногорском мафијом.

Овде је индикативан податак који је пуковник Ковач већ изнео да је рад мобилних телефона Ђандиних и Сколетових људи регистрован у околини места убиства.

Истрагу о случају убиства Булатовића водио покојни судија Симеуновић

Чланови анкетних одбора су од пуковника Ковача сазнали да је истражни судија који је водио истрагу у случају убиства Павла Булатовића био судија Симеуновић који је убијен или се утопио.

Према речима генерала Томића, Делић је био повезан са црногорском мафијом која живи у Београду, Сурчину, Новом Саду.

Миленко Ерчић који је у време убиства био начелник Криминалистичке полиције СУП Београд, и директно надлежан за случај убиства Павла Булатовића као старешина органа тврди да се није могло доћи до поузданих података који би могли да укажу на евентални мотив и извршиоца. О Ивану Делићу каже: „Иван Делић се појавио нама као интересантан лик јер је он био кроз полицијска оперативна сазнања врло брзак са Војом Раичевићем, тзв. Војом Американцем. Ми до њега нисмо могли да дођемо. Он се налази у Црној Гори по нашим сазнањима. Покушали смо неку фотографију да добијемо, једну смо добили, али нисмо сигурни.”

Ојданић, Влајко и Михајловић наводно не знају за Делића

Генерал Драгољуб Ојданић иако је био начелник Генералштаба а онда министар одбране, иако су сви његови тада блиски сарадници и касније високи функционери



Службе безбедности, Обавештајне службе, ...знали за сумњу да је Иван Делић убио Павла Булатовића, тврди да о томе никада ништа није чуо.

Ојданић такође тврди да, када је после убиства Павла Булатовића дошао на место министра одбране, није имао увида ни у каква претходна документа, уговоре... које је министар Булатовић потписивао, заправо да не зна ништа шта се радило у Министарству пре њега. То како генерал каже није био његов посао већ је то водио ресорни орган, иако је он био министар, а његов помоћник ради под његовом контролом.

Генерал Бранко Крга, који је у време убиства министра Булатовића био на дужности начелника Обавештајне управе Генералштаба, а сада је заменик начелника Генералштаба, тврди да о Ивану Делићу ништа не зна и да не зна где је чуо његово име. Прво је рекао да је прочитао у штампи, али пошто се име није никад помињало у штампи, онда је изјавио да је вероватно име Ивана Делића прочитао у неком службеном документу, али да ништа више од тога не зна.

Влајко Стојиљковић каже да никада није чуо за Ивана Делића као осумњиченог за убиство министра одбране иако је тим подацима располагала Јавна безбедност. Очигледно је да не жели да каже оно што зна. На питање председавајућег др Војислава Шешеља: „Ко су кључни људи из МУП-а Србије који су сарађивали са Станком Суботићем Цанетом у шверцу цигарета и другим криминалним радњама, Стојиљковић одговара: „Посланиче Шешељ, ја сам био министар и на таква питања не могу да одговорам.”

Министар Михајловић, као и Влајко Стојиљковић, тврди да никада није чуо да је Иван Делић осумњичен за убиство министра Булатовића. По принципу напад је најбоља одбрана министар пита зашто Војна безбедност није са подацима којима је располагала отишла код истражног судије.

Проф. др Војислав Шешељ: Како, када истражни судија завршава у Сави? Постоји истражни судија цивилног суда, редовног суда који је за то задужен. Прво је био судија Симеуновић, па је убијен. Сада постоји нови истражни судија; уопште ме не интересује како се зове, нити мислим са њим да разговарам. Очигледно је ту постављен само да отаљава истрагу. Како се то десило да постоји цивилни истражни судија надлежан за случај, одређен да истражује тај случај, а да војска још паралелно одређује војног истражног судију? Имате ли још један сличан случај?

Пуковник Ковач наводи невероватан податак да су на лицу места били још неки људи који нису саслушани, иако је он инсистирао да се то уради. „На пример Бошко Бојовић, човек је радио у ДБ-у, скоро је цело поподне био у „Раду” пре убиства. Ту је био Милан Лалевић, ту је био Власто Касалица, ту су били неки људи с којима је морао да се обави разговор.”



За оно до чега је дошла војска нико се није заинтересовао. Ви нисте тражили никад од војске да вам стави на располагање податке којима располаже?

Душан Михајловић: Добиће сутра. Реците коме да упути мо захтев?

Проф. др Војислав Шешељ: Рећићу и коме, само полако. Подучићу вас све. Генералу Томићу, на пример.

Душан Михајловић: Послаћемо захтев да нам доставе сазнања. Наставићемо сарадњу по томе.

Проф. др Војислав Шешељ: То је лепо од вас. Сад смо вас подучили. Сада се поставља питање зашто то раније нисте урадили?

Душан Михајловић: Нисмо знали. По нашим сазнањима војска нема никаквих података.

Влајко Стојиљковић каже да никада није чуо за Ивана Делића као осумњиченог за убиство министра одбране иако је тим подацима располагала Јавна безбедност. Очигледно је да не жели да каже оно што зна. На питање председавајућег др Војислава Шешеља: „Ко су кључни људи из МУП-а Србије који су сарађивали са Станком Суботићем Цанетом у шверцу цигарета и другим криминалним радњама, Стојиљковић одговара: „Посланиче Шешељ, ја сам био министар и на таква питања не могу да одговарам.”

Проф. др Војислав Шешељ: Кога сте питали?

Душан Михајловић: Не радим ја тај посао.

Проф. др Војислав Шешељ: Никад нисте тражили од војске податке.

Душан Михајловић: Није тачно.

Проф. др Војислав Шешељ: Када је формиран координациони тим није ни месец дана трајао заједнички рад, је ли тако? Док су утврђене чињенице на самом месту злочина, док су обављене одређене провере, док је разговарано са сведоцима, и све је стало, ништа више.

Сведоке, непосредне сведоке убиства никад истражни судија није позвао. Никада није позвао Мирка Кнежевића, власника ресторана „Рад“ који је рањен заједно са Павлом Булатовићем, са три метка. Затим, никада није позван генерал Вук Обрадовић, не онај ваш Вук Обрадовић што је хтео да вас стреља, него овај други, чули сте за њега. Никада

га истражни судија није позвао.

Душан Михајловић: То је пропуст истражног судије.

Проф. др Војислав Шешељ: То није пропуст истражног судије, то је невиђени криминал. Да ли је због тога убијен тај истражни судија? Да ли је он нешто више знао па је убијен? Да ли вам је то пало на памет? Да ли се и даље води истрага о убиству судије Симеуновића?

Душан Михајловић: Сви случајеви су отворени.

Проф. др Војислав Шешељ: Сви су отворени и тако се луфтирају. Сви су отворени, нигде помака нема. Зашто нисте расписали потерницу и за организаторима убиства ових криминалаца које сам вам навео, од Лаиновића, Дугог, Ђанде, Сенте,

Сколета, Бате Трлаје, Мирка Босанца, итд?

Душан Михајловић: Истрага се о њима води.

Проф. др Војислав Шешељ: А зашто нисте расписали награду?

Душан Михајловић: Можда је то пропуст. Ја ништа не спорим да је ваша логика у праву, него рекао сам вам, то би било превише случајева. Ово су били карактеристични случајеви који би расветлили и довели до одговора на ваше питање, по мом мишљењу. Можда сте ви у праву, не спорим. Немојте цабе да дискутујемо о нечему зашта сте можда у праву.

Проф. др Војислав Шешељ: У праву сам сигурно и ви сте





свесни да сам у праву. Чим негде кажете „немам коментара“, ви потврђујете да сам у праву....

Где је генерал Властимир Ђорђевић

Проф. др Војислав Шешељ: Министре, где вам је генерал Властимир Ђорђевић.

Душан Михајловић: Какве он везе има са овим?

Проф. др Војислав Шешељ: Има веома велике везе. Где је?

Душан Михајловић: Не бавимо се ми тиме где су грађани Србије.

Проф. др Војислав Шешељ: Није он грађанин Србије. Он је бивши полицијски генерал који је изненада нестао, и ви се не бавите тиме где је? То ме подсећа на изјаве неких да се не баве тиме где је Иван Стамболић. То је идентично.

Душан Михајловић: Бавимо се тиме где је Стамболић и тражимо...

Проф. др Војислав Шешељ: А што се не бавите тиме где је Властимир Ђорђевић?

Душан Михајловић: Зато што нема разлога за то.

Проф. др Војислав Шешељ: Нема разлога да се бавите тиме где је Властимир Ђорђевић?

Душан Михајловић: Нема разлога.

Проф. др Војислав Шешељ: Па да вам ја набројим бар десет разлога?

Душан Михајловић: Реците.

Проф. др Војислав Шешељ: Како можете до краја да испитате случај „Хладњача и лешеве“ ако се не бавите тиме где вам је Властимир Ђорђевић? Ако он и генерал Лукић то не знају, ко зна? Ко је превозио лешеве и развозио их на разне стране? Не бавите се значи? Не интересује вас где је Ђорђевић, а што сте стали са лешевима? Како вас не интересује где је Ђорђевић?

Душан Михајловић: Добро. Није везано за Булатовића.

Проф. др Војислав Шешељ: Веома је везано, веома је везано. Све је овде везано за криминализацију МУП-а Србије, све. Како можете иједну криминалну аферу у МУП-у Србије да расветлите без генерала Ђорђевића? Не можете, ниједну. Је ли тако? Он одлази из земље и годину дана никога у полицији не интересује где је отишао, зашто је отишао и како га могу пронаћи. Да ли се вратио у земљу генерал Ђорђевић?

Душан Михајловић: Немам коментара на ту тему.

Проф. др Војислав Шешељ: Немате коментара? Знате, а нећете да кажете. Знате да се вратио у земљу. Знате ли тренутно где је? У земљи је. Држе га у неким подрумима тамо негде, министре, у паралелним затворима.

Министар Михајловић је опет остао без текста. Није хтео да каже којој фирми је дато да уради нове значке и легитимације за полицију, вероватно зато што је управо својој фирми направио посао. Питање је да ли су нове значке и легитимације уопште биле неопходне.

Проф. др Војислав Шешељ: Ко производи нове легитимације и значке? Која фирма?

Душан Михајловић: Нема везе то.

Проф. др Војислав Шешељ: Да ли је приватна или друштвена или државна?

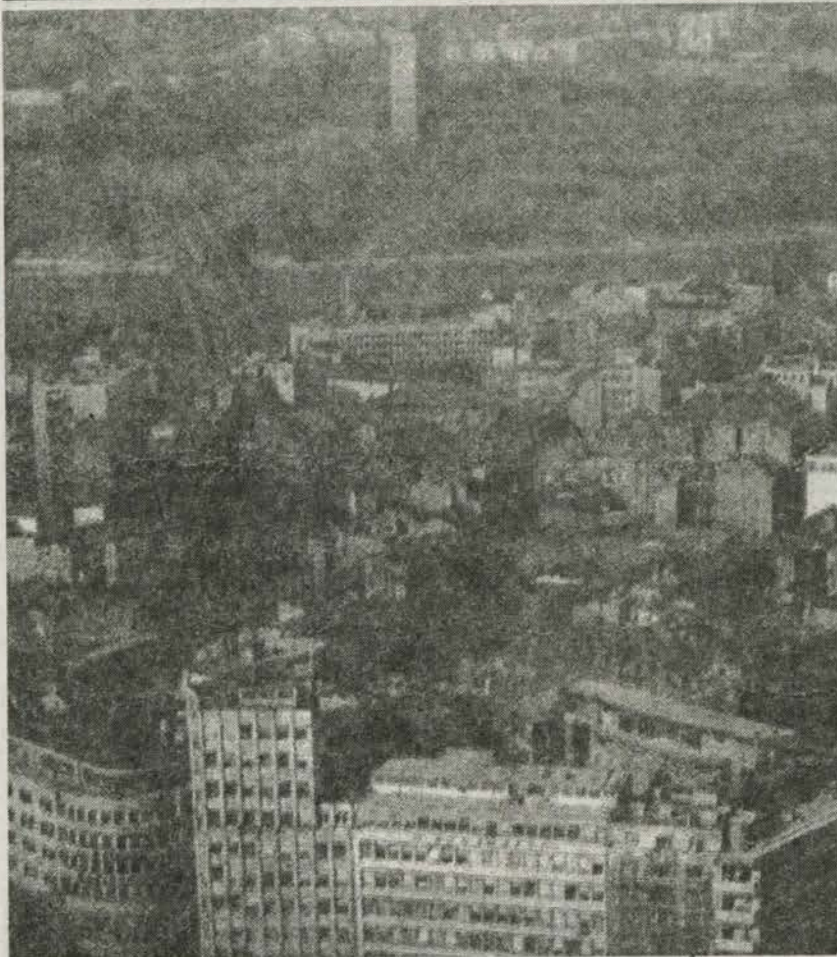
Душан Михајловић: Нема везе ко то производи.

Проф. др Војислав Шешељ: Има везе. Дали сте вашој приватној фирми да то ради.

Душан Михајловић: Ето вам прилике да ме тужите за корупцију.

Проф. др Војислав Шешељ: Па полако, само све долази на своје место.





Бивши шеф СДБ Црне Горе никада није чуо за Ивана Делића

Бошко Бојовић је бивши шеф Службе државне безбедности Црне Горе, а у време убиства министра одбране био је специјални саветник у тој служби. Последњих годину дана је заменик директора Савезне управе царина. У разговору са члановима анкетних одбора је врло затворен, наводно ништа не зна.

Иако је био шеф СДБ Црне Горе тврди да никада није чуо за Ивана Делића. Белог Распоповића је знао, радио је код њега као главни инспектор у СДБ и потврдио је да је био повезан са криминалцима.

О Брани Мићуновићу каже да је близак тајној полицији, да важи за главног криминалца у Црној Гори, и да је близак и садашњем актуелном режиму и садашњем шефу и да је своју будућност везао искључиво за њега.

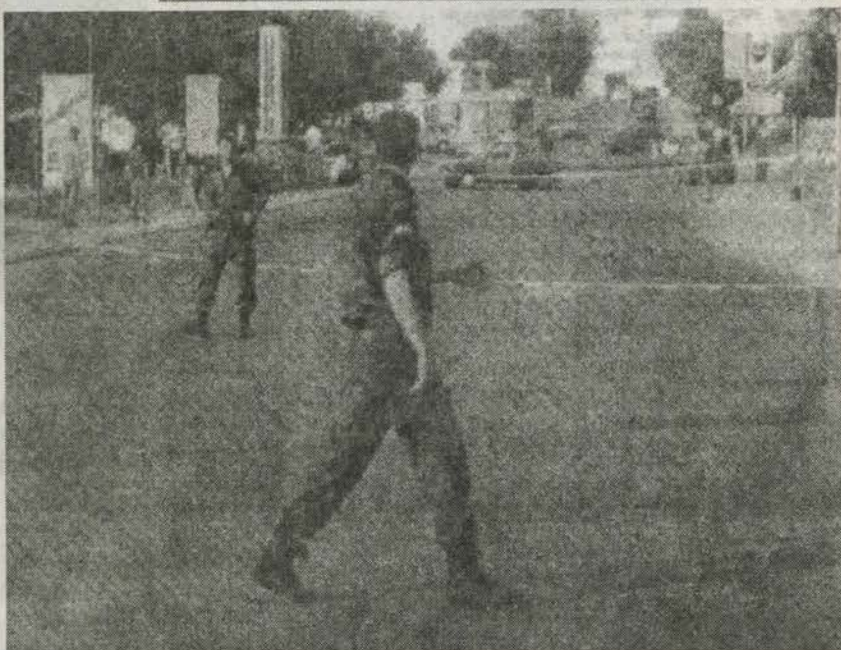
Баца и Цане сарађивали у шверцу цигарета

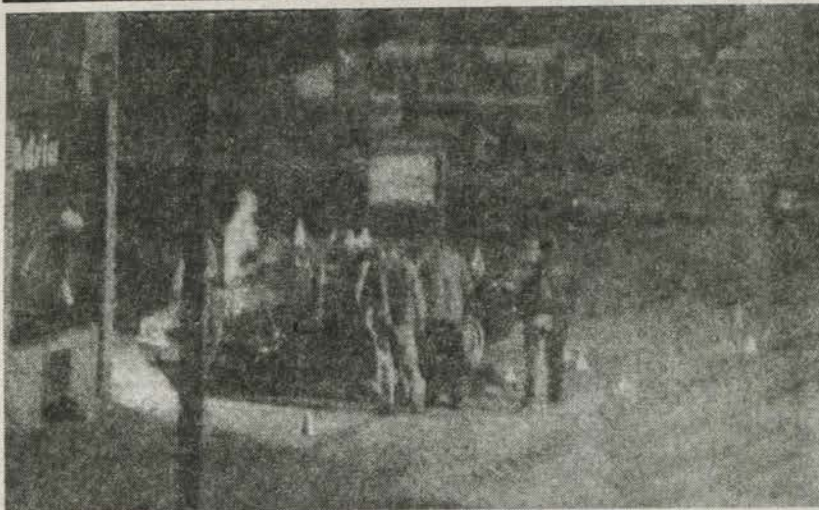
На основу изјава најкомпетентнијих полицијских функционера чланови анкетних одбора утврдили су да су бивши заменик министра унутрашњих послова Србије генерал Радован Стојчић Баца и Станко Суботић Цане блиско сарађивали у великом организованом шверцу цигарета и да је генерал Стојчић ликвидан кад је дошло до њихових међусобних сукоба у том криминалном послу.

Генерал Раде Марковић истиче да је Станко Суботић Цане био алфа и омега трговине цигаретама и да је то био један од разлога што је управо он расписао потерницу за њим. „Цане и покојни Радован Стојчић су били једна полука преко које је функционисала та трговина цигаретама. Значи Црна Гора – Станко Суботић – Радован Стојчић. Пошто су огромне пара биле у игри није се више знало коме иду и колико, онда је Баца било мало, па је рекао: „Мени треба већи проценат“, па су Црногорци рекли: „Не може“, па онда он затвори гранични прелаз и каже: „Не могу цигарете овамо“, па онда они прихвате. Значи, једна стална игра и препуцавање, при чему је у средишту свега тога био Станко Суботић. Преко његове фирме МИА – Уб одвијала се та трговина цигаретама. Шлепер уђе у земљу, иде на Уб у магацин и одатле су се продавале цигарете. Баца је имао већи апетит и он је постао сметња у систему. Био је храбар човек, одан полицајац, добар друг, али не за те послове које је обављао. Највећа грешка је учињена према том човеку, што је

Генерал Раде Марковић изнео је податке везане за три покушаја атентата на др Војислава Шешеља. Једанпут је атентат планирала Даница Драшковић и нудила је 600.000 ДЕМ. Пронађен је човек који ће да изврши дело, чак је и пушка купљена, али, онда Даница није хтела да да 600.000 ДЕМ јер, како је рекла, „Шешељ није Клинтон“.

Два пута је атентат на др Шешеља планирао Андрија Драшковић. Један покушај је био код телевизије Палма, када су зољом хтели да гађају др Шешеља, али их је нешто изненада спречило.





Генерал Раде Марковић истиче да је Станко Суботић Цане био алфа и омега трговине цигаретама и да је то био један од разлога што је управо он расписао потерницу за њим. „Цане и покојни Радован Стојичић су били једна полу-га преко које је функционисала та трговина цигаретама. Значи Црна Гора – Станко Суботић – Радован Стојичић. Пошто су огромне пара биле у игри није се више знало коме иду и колико, онда је Баџи било мало, па је рекао: „Мени треба већи проценат”, па су Црногорци рекли: „Не може”, па онда он затвори гранични прелаз и каже: „Не могу цигарете овамо”, па онда они прихвате. Значи, једна стална игра и препуцавање, при чему је у средишту свега тога био Станко Суботић”.

он са онога што је знао да ради, постављен да ради оно што не зна да ради. Онда је он поделио људе на добре и лоше криминалце, па је са добрим криминалцима сарађивао, а лоше криминалце осуђивао. Морало је да се заврши овако.

У свему томе Станко Суботић је био један од људи са којима се приоритетно морао обавити разговор за све те послове које су они обављали. Он је рекао: „На хиљаде шлепера сам убацио”. То је рекао пре него што сам ја дошао на то место. Када сам дошао да радим тај посао, кад сам добио те папире, рекао сам: „Да ли је са овим човеком обављен разговор?” Кажу: „Јесте” „Па, како?” „Ево, овако”.

Потерница је била на снази, укинуо ју је неко када је дошла нова власт”, прича генерал Марковић.

Ђурувија годинама био предмет пажње СДБ

Генерал Марковић тврди да не зна ништа о Ђурувијином убиству, мада је он годинама био предмет пажње СДБ-а, и да је мотива за убиство било разних. „Он је пренео доста новца у Црну Гору. Своје пословање је пренео у Црну Гору, био је у неким великим задужењима у Црној Гори”...

„Славко Ђурувија је био предмет наше пажње годинама. Три године пре него што сам ја дошао отворен је предмет Славка Ђурувије, он је повремено рађен. На несрећу он је и тих дана рађен, три-четири дана у серији, зато што су „скинули” неку везу да би он требало да се нађе с неким човеком и да му преда нешто. Отишао је са тим човеком, оставили су Ђурувију, Ђурувија је отишао кући, пред кућом га је неко сачекао и убио. Значи, чиста оперативна радња

РДБ, коју они сад приписују. Пазите, човек се не би убио, за бога милога. На крају крајева, он је ишао пешке од Дунава до Небојшине куле горе са неком женом. Ако је игде могао бити убијен, могао је ту бити убијен, поред те шуме где никога нема, а не пред кућом”, објашњава Раде Марковић.

Генерал је изнео и податке везане за три покушаја атентата на др Војислава Шешеља. Једанпут је атентат планирала Даница Драшковић и нудила је 600.000 ДЕМ и пронађен је човек који ће да изврши дело, чак је и пушка купљена. Али, онда Даница није хтела да да 600.000 ДЕМ јер, како је рекла, „Шешељ није Клинтон.”

Два пута је атентат на др Шешеља планирао Андрија Драшковић. Један покушај је био код телевизије Палма, када су зомом хтели да гађају др Шешеља, али их је нешто изненада

спречило.

Михајловић изводио Марковића из затвора без дозволе истражног судије и уцељивао га

Раде Марковић је рекао члановима анкетних одбора да су га Горан Петровић и Зоран Мијатовић без дозволе истражног судије изводили из Окружног затвора и одвозили на сусрет са министром Душаном Михајловићем у вилу Службе државне безбедности у кругу Института безбедности. Душан Михајловић је генерала Марковића убеђивао





Генерал Бранко Ђурић није отворено хтео да разговара о свему што зна, али је много тога сугерисао и рекао између редова. Поред осталог и да је Иван Делић био активни припадник Државне безбедности Црне Горе, близак Белом Распоповићу.

Потврдио је да се сумњало на Аркана када је Воја Американац отет, саслушан и убијен, односно, како каже „постојала је индиција да је Жељко то одрадио”. Према речима генерала, организатор Аркановог убиства се још не зна, али извршиоци су они који су приведени. „Непосредни извршилац Аркановог убиства који се сада налази полупокретан у Централном затвору, то су исто спекулације, „одрадио” је бар још два или три случаја непосредних ликвидација. Сумња се чак и за убиство неких наших колега. Он је човек за кога се сумња да је једног сигурно, а можда двојицу наших колега убио, али не можемо му ништа”, истиче Ђурић.

Генерал је, избегавајући прецизан одговор, ипак јасно потврдио да је против Станка Суботића расписана кривична пријава за шверц цигарета, а да се имало се у виду да је он могући организатор Баџиног убиства, међутим није било довољно елемената да се то напише у пријави. Ђурић је потврдио да се за Ненада Ђорђевића сумњало да стоји иза Кундаковог убиства.

да лажно сведочи против Слободана Милошевића, обећавајући му заузврат велику суму новца, промену идентитета и потпуну сигурност. „Ја сам ухапшен да бих теретио Слободана Милошевића, да је он модус вивенди свих тих зала и терористичких дела. Тражили су од мене да теретим Слободана Милошевића, да признам сва та кривична дела, сва та силна убиства и да кажем да је то мени директно на-

ложио Слободан Милошевић. Ја то нисам урадио, и када одбијем, они ми кажу да сам у тешкој ситуацији и да не би били у мом оделу и да би било добро да о свему томе размислим”, прича генерал Марковић.

Министар Михајловић међутим није умео да објасни како је без дозволе извео Радомира Марковића. Он је поново био без коментара.

Проф. др Војислав Шешељ: Како сте могли без дозволе истражног судије да изведете генерала Марковића из Централног затвора и доведете у вилу ДБ у Институту безбедности?

Душан Михајловић: Пустите те приче.

Проф. др Војислав Шешељ: Јесте ли то урадили или нисте?

Душан Михајловић: То нема везе са овим предметом. Када буде предмет истражни судија онда ме позовите на разговор.

Проф. др Војислав Шешељ: Има везе са овим предметом

Душан Михајловић: Пустите ваше...

Проф. др Војислав Шешељ: Немојте нам лупати шаком о сто. Има везе са овим предметом.

Извели сте га из Централног затвора без налога истражног судије.

Душан Михајловић: Немам коментара на ваше тврдње.

Проф. др Војислав Шешељ: Нудили сте му новац, промену идентитета, да лажно сведочи. То сте урадили.

Душан Михајловић: Ви сте били сведок томе?

Проф. др Војислав Шешељ: Не, него смо то утврдили. Разговарали смо више од сат и по са генералом Марковићем у Централном затвору. Од управе Централног затвора смо добили потврду да је извођен на разговор с вама, без нало-





га истражног судије.

Душан Михајловић: Немам коментар.

Проф. др Војислав Шешел: То су две чињенице за које ви немате коментара, али то што немате коментара речитије говори него када сте покушали да нам објасните.

Душан Михајловић: Ви имате сва права. Значи, можете, ако мислите да сам учинио било које кривично дело да ме пријавите и завршите посао.

Проф. др Војислав Шешел: Министре, све ћемо ми то да урадимо, само полако. Немојте да будете нестрпљиви!

Генерал Бранко Ђурић није отворено хтео да разговара о свему што зна, али је много тога сугерисао и рекао између редова. Поред осталог и да је Иван Делић био активни припадник Државне безбедности Црне Горе, близак Белом Распоповићу.

Потврдио је да се сумњало на Аркана када је Воја Американац отет, саслушан и убијен, односно, како каже „постојала је индиција да је Жељко то одрадио“. Према речима генерала, организатор Аркановог убиства се још не зна, али извршиоци су они који су приведени. „Непосредни извршилац Аркановог убиства који се сада налази полупокретан у Централном затвору, то су исто спекулације. „одрадио“ је бар још два или три случаја непосредних ликвидација. Сумња се чак и за убиство неких наших колега. Он је човек за кога се сумња да је једног сигурно, а можда двојицу наших колега убио, али не можемо му ништа. То су „живи предмети“ на којима се ради, а да ли ће се неки човек отворити, да ли неће, када ће то бити – то може дуго да траје“, објашњава Ђурић.

Генерал Ђурић је, избегавајући прецизан одговор, ипак јасно потврдио да је против Станка Суботића расписана кривична пријава за шверц цигарета, а да се имало се у виду да је он могући организатор Бадиног убиства, међутим није било довољно елемената да се то напише у пријави.

Истиче да му је било чудно када је потерница за Цанетом повучена. Ђурић о Суботићу још каже: „Против њега је београдска полиција врло конкретне ствари прибавила, значи било кроз пословање које је пронађено, његова писана изјава их толико и не пориче, само што се не сећа колико је прошверцовао. Значи прибављено је низ документације, која је прослеђена Тужилаштву и суду, и против њега је стално била потрага на снази, с обзиром да ти предмети, који почињу кроз привредни криминал, не могу никада да се заврше у једном дану. Стално морате да радите и да прикупљате документацију...“

Ми смо прикупљали за њега. Он је знао да је предмет обраде, јер је пре тога позиван на разговор. Без обзира што он није негирао да је шверцер, то још увек није нама није било довољно да га приведемо судији. Међутим, он се склонио у Црну Гору. На све наше депеше и захтеве да се то лице испоручи... Морам да вам кажем да смо ми тешњу полицијску сарадњу имали са Јужноафричком Републиком него са Црном Гором. Можда вам испада смешно...“

Према томе, добијали смо одговор да таква лица не постоје на тој територији, да они њима нису познати итд, а ви знате да седи с врхом Црне Горе

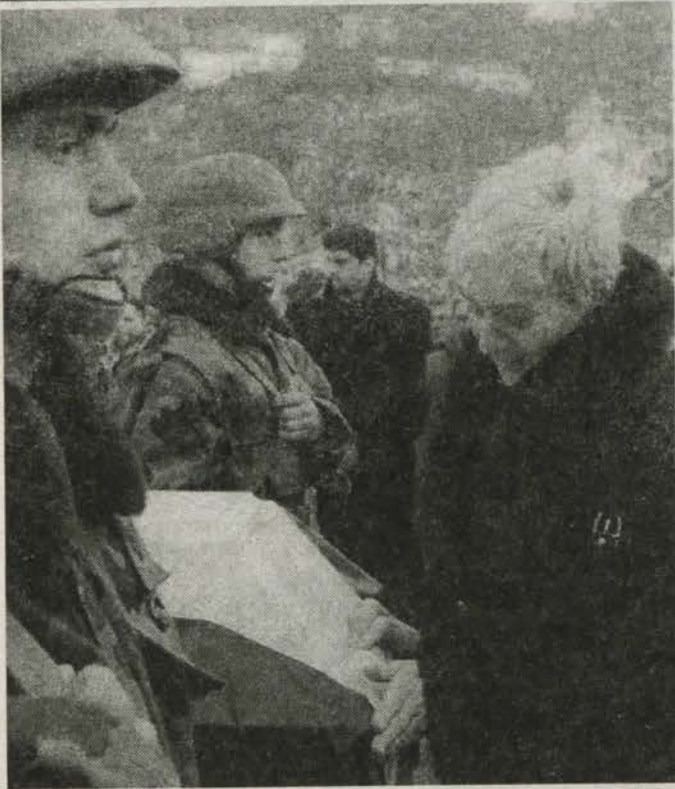


сваки дан“.

Генерал Ђурић је потврдио да се за Ненада Ђорђевића сумњало да стоји из Кундаковог убиства.

Генерал Милан Ђаковић, један од бивших шефова Војне безбедности, рекао је члановима анкетних одбора да су њи-





хова сазнања на простору Црне Горе указивала и на то да се највероватније кроз шверц цигарета убацује оружје. „Нисте могли прићи Бару. Војска није могла да приђе Бару. Иду колоне МУП преко превоја Цетиња, нема шансе да војска ту приђе. Ако дођете идете у сукоб са људима, да пролијете крв, ништа друго. Неко је требало да каже: зауставите, спречите.

Познато вам је да је и Морнарица отварала ватру доле, па су настали проблеми око тога. Све то сигурно да има везе и са шверцом цигарета, не искључујем ни шверц оружја”, каже Баковић.

Чланове анкетних одбора је занимало ко је из Србије учествовао и организовао наоружавање Шиптара, јер знају да је било случајева 1993. и 1994. да се ново наоружање из Крагујевца продаје косовским муслиманима и то митраљеви, које ни наша војска није имала до тада. Али сви из војног врха су тврдили да не знају ништа о томе.

Генерал Александар Васиљевић, објашњавајући однос мафије и државних органа, каже да је прво УДБ-а инструментализовала мафију, а да је питање после ко је с ким у који део посла ушао. „По мени је непојмљиво да у службама које се баве пословима државне безбедности постоји потчињена оружана формација или јединица. То је прави апсурд који мени као шефу Службе даје право да ја могу, ако ми нешто падне на памет некога да скинем. Због чега је у војсци јединица „Кобре” била потчињена начелнику КОС-а Димитријевићу, а у то време ЈСО потчињена Јовици Станишићу, ја не знам због чега је тај део рађен. „Кобре” су, у време док сам ја био начелник, биле потчињене команданту Гардијске бригаде, Милету Мркишићу. Нисам имао никакво право да наредим њихову употребу”, каже генерал Васиљевић.

Веза Недељко Бошковић – Бокан

Говорећи о периоду рашишћавања између цивилне и војне службе (1992. године), када је преко ноћи за начелника Управе безбедности доведен Недељко Бошковић, генерал Васиљевић каже: „Моју канцеларију су блокирали специјалци из ондашњих „Црвених беретки” када сам дошао. Ја

сам био у Чапљини на дан пензионисања. Недељка Бошковића су обезбеђивали људи из МУП-а Србије, њих двојица од тих специјалаца. То нису специјалци који су завршили Школу унутрашњих послова, па примљени по неким критеријумима, већ су то људи углавном из различитих легија. Циљ је био да се упадне у Војну архиву, преко Недељка Бошковића и у томе су и успели”, истиче Васиљевић. Каже да је Бокан Бошковићу био зет. „Нас осам официра безбедности, када смо били хапшени 1992. године, поднели смо тужбу по приватној линији против Бошковића. По службеној дужности је био покретан поступак на Војном суду против Бошковића. Стално је Бошковић за суд био недоступан. Не зна се где је. Ја установим тачно где се налази, да је саветник Марашев за безбедност. Достављамо те податке, а њему се и даље продужава дипломатски пасош, иде у Грчку, излази из земље без икаквих проблема. Стално је недоступан. Сви ти поступци који су против њега вођени, на неки начин су залеђени, пало је све у воду. Он је саветник Марашу доле за безбедност. На ту позицију, по мојој процени, могао је да дође једино по релацији везе коју је имао са Боканом, а Бокан је везан за шверц оружја и дувана. Ја не бих додао и оно треће, и дроге. Значи, немам та сазнања. Он је по тој релацији искоришћен и сад се држи доле, ако није смењен у међувремену”, наглашава генерал Васиљевић. Он истиче да је у Црној Гори од пролећа 1999. године почела да се прави паравојска, на исти начин како је то рађено у Хрватској, и да је Бокан један од тих који је био умешан у набавку оружја.

Један од споредних података које је генерал Васиљевић саопштио је да војска није ни против Милошевића ни против кога појединачно припремала пуч 1992. године, већ је била разматрана опција да се изврши државни удар и да се цело руководство скине.

Државне институције у рукама мафије

„Анкетни одбори са жаљењем констатују да држава већ пуне две године није показала ни праву вољу ни велику жељу да се открију и казне организатори и извршиоци атентата на министра одбране. Очигледно је да постоји снага која је у овој сфери моћнија од легалних државних институција, па се на тај начин угрожава и сам фундамент уставног поретка. Неопходно је успех или неуспех на решавању овог случаја, као и многих сличних, везивати за останак на функцијама надлежних државних, војних и полицијских функционера, јасно прецизирати рад појединих служби, обавезе и задатке, али и преиспитати рад и понашање свих који су до сада показивали незаинтересованост и неодговорност”, закључује се у извештају анкетних одбора.



Нисмо ментално болесна нација

Криза се испољава код људи на тај начин што су они постали много осетљивији. Агресивно и раздражљиво реагују на неке ситуације на које раније не би тако одреаговали. Људи постају све више свадљиви, нетолерантни, а такође и врло лако посежу за оружјем у неким ситуацијама које су конфузне и провокативне”, за „Велику Србију” говори невропсихијатар др Гордана Пауновић

Колико кризне ситуације утичу на понашање људи?

– Истраживање показује да најмање 20-25 посто становништва у Београду, у сваком тренутку тражи од психијатара или од других здравствених установа таквог типа помоћ. Психички поремећаји су најчешће праћени израженом патњом особе, као и поремећеним понашањем, што отежава а у бројним случајевима и онемогућава нормалан живот и коришћење људских потенцијала. Поред особа са психосоматским и соматопсихичким поремећајима ту су и особе са тзв. психосоцијалним проблемима или проблемима живљења који настају због све сложенијих услова живота, све израженијих адаптационих напора, као и стресних и кризних ситуација којима су људи изложени. Ови појавни облици, који су последица тешког живота, испољавају се емоционалним поремећајима, односно субјективном патњом и поремећеним понашањем, који често бивају маскирани соматским симптомима. Ова нова патологија захватила је чак и најздравији али и најмлађи део популације, испољавајући се поред осталог кроз алкохолизам, наркоманију, асоцијална и деликвентна понашања па чак и самоубиства.

Који су почетни психички симптоми једне друштвене кризе?

– Криза се испољава код људи на тај начин што су они постали много осетљивији. Агресивно и раздражљиво реагују на неке ситуације на које раније не би тако одреаговали. Људи постају све више свадљиви, нетолерантни а такође и врло лако посежу за оружјем у неким ситуацијама које су конфузне и провокативне.

Нисмо ментално болесна нација

Мислим да ми нисмо ментално болесна нација јер ипак има здравих који ће на крају победити. Да они не постоје ми би потонули али треба пливати и мислим да ћемо на крају испливати из свега овога што нам се дешава. Ми смо једна здрава нација за разлику од неких европских нација. Не можемо све да генерализујемо и све стављамо под исту капу, нисмо сви исти. Не понашамо се сви исто и не опредељујемо се сви исто. Такође мислим да смо врло способна нација, јер без обзира шта смо трпели и шта трпимо све то на крају пребудимо.



Колико је на нашим просторима присутна апатија?

– Апатија је једно стање равнодушности, то је једно емоционално стање које је најгоре или најтеже. Много боље је да човек има позитивна или негативна осећања, односно боље је да буде или раздражљив или свадљив, агресиван или да има нека позитивна осећања као што су љубав, весело расположење. Апатија је једно стање равнодушности када људи изгубе вољу да живе, да било шта у животу промене. Они у таквом стању губе сваку врсту иницијативе. Људи се једноставно препуштају ситуацији и пливају у некој својој баруштици или мочвари и на тај начин покушавају само да се не удаве, не мењају ништа јер сматрају да нису у стању ништа да промене. Код нас заиста има доста апатије. Велики део становништва је апатичан, али они због тог свог стања не траже психијатријску помоћ, они то више вербализују и та апатија је више маскирана неким стањем депресије. Људи су забринуте, незаинтересовани, на неки начин беспомоћни, и вешто замаскирани депресијом. Они нису у могућности да изађу напоље и реше неки свој проблем. Проблеми се с друге стране свакодневно јављају као последица беспарице, незапослености... Свакодневно се јављају људи са тим неким социјалним проблемима и траже психијатријску помоћ, међутим ми нисмо у ситуацији да решимо њихове социјалне проблеме и због тога нисмо у могућности ни да им помогнемо.

Људи се жале како тешко живе, а са друге стране ништа не чине да би то променили. Зашто је то тако?

– Људи су се с једне стране заморили од идеје да ништа не могу да промене а с друге стране велики број људи је навикао да трпи и да ништа не мења. То је као у садомазохистичким браковима, где људи трпећи живе заједно ништа не мењајући. Иако су свесни да би им било боље ако би се барем мало потрудили и нешто променили.

Како се људи прилагођавају променама у функционисању система?

– Адаптационе способности човека су такве да може да се сналази и прилагођава ситуацијама. Те адаптационе способности такође имају своје границе, и када се те границе пређу човек пуца и то се одражава или неким соматским или психичким тегобама. Сваки човек има неку адаптациону способност, ширину прилагођавања, толеранцију, до одређене границе коју када пређе долази до неке психичке или соматске декомпензације.

Како би ви поделили промене у човековом понашању?

– Постоје психичке, соматске, психосоматске, соматопсихичке и проблеми живљења. Битно је нагласити да је стрес узрок свим овим поремећајима.

Зашто надлежни нерадо говоре о проблемима живљења становништва?

– То су с једне стране осетљиве теме, а с друге стране, директори који су на челу тих институција су на власти и не желе да причају о свом неуспеху и проблемима који постоје као последица њихове владавине. Медији су затворени за мишљења супротних страна, тако да наилазимо на један зид ћутања.

Како коментаришете пражњење људи кроз разне телевизијске и радијске контакт програме?

– Постоје две категорије људи. Прво имамо људе који стварно тако мисле, имају неко своје идеолошко мишљење, а такође постоје људи који имају ту тенденцију да се целог живота жале, да целог живота окрећу неке телефоне, да пишу тужбе – да се на неки начин експонирају. То су људи који су мало психички лабилнији и они имају потребу да се на тај начин испразне и психички себи олакшају своје тегобе.

Да ли је одлазак код психијатра код нас још увек табу?

– Не, то више дефинитивно није табу. Само у једном диспанзеру имамо дневно од 200 до 250 прегледа. Много је већи проблем по мени што немамо довољно кадра који би прегледао тај народ, у Београду постоји чак 17 диспанзера у којима постоји психијатријска служба. Такође мислим да се на СОС телефоне јављају људи који имају нешто другачију врсту проблема, то су људи са инцестуидним проблемима, који имају проблеме о којима не могу да говоре пред особама као што су рођаци. То су врло чести проблеми код нас, који су на жалост још увек табу тема.

Ове године се навршава три године од завршетка бомбардовања. Свима нам се чини да је то далеко иза нас и да смо га сви са лакоћом преживели. Да ли је то баш тако?

– Не, уопште нисмо са лакоћом преживели рат. Рат је оставио велике последице на психу људи, посебно на психу младих људи. За време рата о томе се најмање размишљало и најмање говорило, људи су били више забринути за своју егзистенцију, за свој опстанак. Тај пострауматски стресни поремећај најмање је изражен у неким критичним стресним акутним ситуацијама, али како време пролази људи све више пате и осећају последице. Те последице се посебно осећају код

младих људи и код старих особа које су биле најосетљивије. Они и дан данас имају кошмарне снове, чују звук сирене. Осећају страх од наступајуће ноћи у којој ће да наступи бомбардовање. Иако је прошло толико времена људи дан данас долазе са тим проблемима, али мислим да се код нас о томе мало говори, а требало би много више.

Колико је квалитет живљења утицао на промену система вредности?

– Систем вредности је промењен у смислу пада неких моралних категорија. Нешто што је некада био морал данас то више није тако. Данас је важно да човек брзо дође до неког богатства, тако се и деца васпитавају. Млади се опредељују да се баве неким стварима путем којих ће веома лако и брзо доћи до новца. Није важно како и на који начин. Моралне вредности су на много нижем нивоу него што су некада биле. То је и због тога што се деца врло често идентификују са својим родитељима који све мање имају времена за своју породицу, јер се боре да дођу до неких материјалних средстава како би могли да преживе. У породици више нису важне неке емотивне вредности које морају да се гаје, није важно васпитање деце, успех у школи, него је за родитеље важно да и деца што пре дођу до пара. Родитељи ту љубав коју треба да пруже деци пружају путем новца, уместо да буду са њима, да разговарају, купе им нове фармерке или патике заборављајући да је то све на кратком штапу.

Колико кризне ситуације утичу на пораст криминала, алкохолизма, наркоманије и девијантног сексуалног понашања?

– У последње време порастао је број веома младих деликвената, особа млађих од 18 година, које чине кривична дела. Веома је порастао број оних који се дрогирају, који

употребљавају разна опојна средства, а самим тим долази до негативне идентификације са неким стварима које су по мени перверзне. То су разни облици сексуалних девијација, као што су хомосексуализам и неки тренд и покушај да се ми на тај начин приближимо Западу, да будемо део света на тај начин што ће и код нас бити хомосексуалних манифестација, маскенбала и покушаја да секте добију присталице међу младим светом. Све мање ће бити присутна једна нормална, здрава породица и управо би требало да радимо на томе да здрава, нормална породица буде примарно језгро из којег се према друштву развијају касније све позитивне или негативне ствари. Битно је да се ради на едукацији деце у смислу примарне превенције против тих неких злоупотреба које могу да настану од стране неких организација које покушавају да још у основној школи манипулишу и заводе децу и на тај начин их врбују за неке ствари које су по мени патолошке. Основно је да се деца уче да буду нормална, здрава да имају породицу, брак, децу и све остало што иде са тиме.

Како коментаришете пропагирање геј лобија на неким нашим телевизијама?

– Мислим да је то нешто патолошко и нездраво и код нас може да буде врло штетно, је је у нашој темљи завладала бела куга. Ако се то на неки начин пропагира ми ћемо као нација једног дана изумрети, јер је потребно да постоје нормални односи нормална комуникација и нормални бракови.

Проблеми живљења

Психички проблеми који се јављају као последица кризних ситуација проузроковани су незапосленošћу, отпуштањем с радних места, нарушеним брачним породичним и интерперсоналним односима. Најмање 20 одсто особа које траже психијатријску помоћ припада овим категоријама које сврставамо под психосоцијалне проблеме или проблеме живљења. Они представљају мање више нормално реаговање људи у одређеним стресним и кризним ситуацијама. Суштина проблема живљења је субјективно доживљавање различитих тегоба или поремећаја понашања- обично постоји и једно и друго. Само постојање тих поремећаја међутим не значи да се ради о класичном психијатријском случају.

Социјална патологија и њени појавни облици односно психосоцијални проблеми или проблеми живљења представљају својеврстан проблем нашег друштва.

ПИТАЛИ СМО

ВАС

ШТА МИСЛИТЕ О ПОЧЕТКУ СУЂЕЊА СЛОБОДАНУ МИЛОШЕВИЋУ?



Пред Хашким трибуналом почело је суђење бившем председнику Савезне Републике Југославије, Слободану Милошевићу. Заменик главног тужиоца Џефри Најс два дана је држао историјски час о распаду бивше Југославије и догађајима у Хрватској, Босни и Херцеговини и на Косову и Метохији. Најс је током свог исцрпног вишесатног чишања често бркао неке појмове, иако да је у једном тренутку оштрије Слободана Милошевића да је желео да Косово и Метохију припоји Србији. Суђење би према неким проценама требало да траје две године.

– Све више сам уверен да се у Хагу у ствари суди Србији и српском народу. Бићемо обележени као геноцидни народ који јако лоше живи, а који ће живети још горе када буде морао да плаћа ратну одштету и Хрватској и Босни.

(машинац, 47 година)

– Слободан Милошевић се за сада добро држи, мада се види да није спавао мислим да се добро припремио. Задаће он њима много мука.

(пензионер, 73 године)

– Жао ми је што Милошевић није узео адвокате јер мислим да би они боље изнели шта се све дешавало. Сви ми знамо да је било убијања и мучења са све три стране, али зашто се само Србима суди.

(пензионерка, 64 године)

– Хаг је једна до сада невиђена фарса. Исход суђења је свима унапред познат и чему онда сви ти силни сведоци који треба да сведоче и они смешни графикони. Такође сам на телевизији гледао домаће интелектуалце који су организовали јавно гледање суђења у Центру за културну деконтаминацију. Све би их позатварао јер, како их није срамота да тако пљују по сопственом народу, па где су се они родили, у Србији или Енглеској.

(студент, 27 година)

– Тужилац много спомиње војску Југославије и полицију и то ми се уопште не допада. Мој син је рањен на вуковарском ратишту и причао ми је како је било. Којим правом га сада тамо неки странци који немају појма где се наша земља налази оптужују.

(домаћица, 62 године)

– Гласао сам за ДОС, али сада ми дође да одем у Хаг и извиним се Слоби што нисам за њега гласао. Одлично се држи и ни тамо му нико ништа не може. Да је Бићкић на његовом месту био само два дана плакао би без престанка.

(сељак, 71 година)



Аутономашки апетити

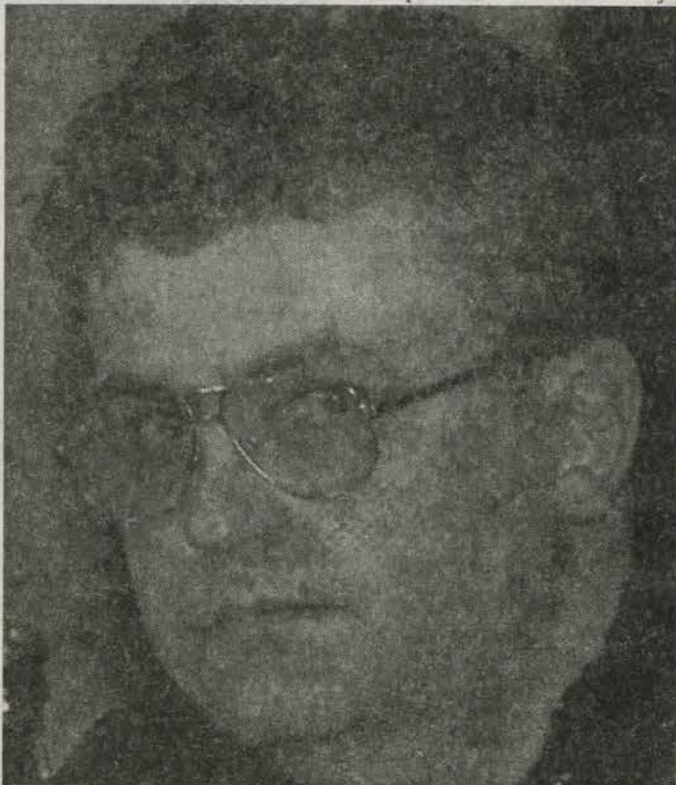


Усвајањем омнибус закона о утврђивању одређених надлежности Војводине, Чанак је добио и више од оног чему се надао и што је сањао, мада су му аспирације у међувремену порасле. Омнибус законом Војводини се поверава око 200 надлежности, од просвете и здравства, преко пољопривреде, рударства и енергетике, до туризма и спорта. Експерти сматрају да је закон неуставан, зато што је у супротности са постојећим Уставом. Усвојеним законом одређене државне надлежности преносе се на постојећу аутономију, што је незаконито и неуставно, јер су оне одређене важећим Уставом и док се он не промени за то не постоји никакво право.

Начелно је договорено да се на политичку сцену врати идеја обједињавања аутентичних војвођанских снага ради заштите интереса и имовине Војводине. Без имовине, сутрашња формална аутономија неће значити ништа. Самостално доношење закона нема никаквог смисла уколико ти закони немају нашта да се односе, а неће ако не буде имовине и ако будемо у ситуацији да контролишемо искључиво прскање комараца – објаснио је недавно председник Лиге социјалдемократа Војводине, Ненад Чанак. Усвајањем омнибус закона о утврђивању одређених надлежности Војводине, Чанак је добио и више од оног чему се надао и што је сањао, мада су му аспирације у међувремену порасле. Омнибус законом Војводини се поверава око 200 надлежности, од просвете и здравства, преко пољопривреде, рударства и енергетике, до туризма и спорта. У Републичкој скупштини закон је прошао врло тесно са само једном гласом више, а у међувремену дошло је и до несугласица између предлагача, Владе Србије, која је на овај залон поднела 29 амандмана, и представника војвођанског парламента који су

инсистирали најпре да се закон усвоји без владиних амандмана на основу којих република задржава одређене надлежности, али је Скупштина Војводине ипак прихватила најпре 19, а онда и преосталих 10 амандмана. Против закона изјасниле су се једино опозиционе политичке партије СПС, СРС, ССЈ.

Експерти сматрају да је закон неуставан, зато што је у супротности са постојећим Уставом. Усвојеним законом одређене државне надлежности преносе се на постојећу аутономију, што је незаконито и неуставно, јер су оне одређене важећим Уставом и док се он не промени за то не постоји





вођанских ДОС-ових политичара који ће под својом директном контролом имати целокупну војвођанску привреду и све остале сфере друштвеног живота. Многи такође коментаришу овај облик децентрализације као пребацивање лопте из Београда у Нови Сад. С друге стране постоји уверење да је омнибус закона о враћању надлежности Војводини само први корак ка осамостаљењу ове српске покрајине. Да је то тако сведочи и нови Чанков захтев. Лидер Лиге социјалдемократа Војводине затражио је расписивање референдума у Војводини и добијање статуса какав имају „Црна Гора или Косово“. Том приликом је наговестио да ће за остваривање својих захтева затражити и међународну помоћ. Сценарио разбијања и цепања Војводине све више почиње опасно да личи на дешавања у Словенији, Хрватској, на Косову и Метохији. Под изговором да су у овој покрајини угрожена грађанска права актуелно војвођанско руководство лако би за своје сепаратистичке тежње могло да добије подршку из иностранства. Данас је у Војводини ситуација напета. Већина становника покрајине не прихвата опције које нуди Ненад Чанак, а које би могле да буду врло опасне.

никакво право. Поједини пак сматрају да је закон нелегитиман и због тога што ДОС народу који је гласао за њега у својој предизборној кампањи није ни спомињао преуређење статуса Војводине. Зоран Ђинђић је чак некада био познат као велики заговорник централизма, сматрајући да на њему почива будућност Југославије. Међутим после доласка на власт његово и мишљење његових коалиционих партнера нагло се променило.

Већина грађана Новог Сада, за сада још увек покрајинске престонице, сматра да је закон био непотребан јер се квалитет њиховог живљења неће променити сем живота вој-

Спорт за профит

Омнибусом Војводина добија неке надлежности које нема ни Република Србија. Интересантан је пример из спорта. Војводини се овим законом омогућило да оснује покрајински Завод за спорт као и да утврђује услове за његов рад, па и програме међународних спортских такмичења. Томислав Николић, посланик Српске радикалне странке, истакао је тим поводом да је спорт драгуљ извозних послова односно област у којој се окреће огроман новац. Он је такође навео да међу политичарима има много оних који држе читаве фудбалске клубове.





Влада Републике Србије, током прошле године донела је више од 90 уредби за извршавање закона и ради уређења односа у разним областима којима су повређена права и интереси грађана. Савезни уставни суд покренуо је поступак за оцену уставности и законности уредбе о стављању на увид одређених досијеа о грађанима Србије у Служби државне безбедности. Српска радикална странка је ипак иницијатор за проверу уставности и законности Уредбе о промени робе са Косовом и Метохијом, сматрајући да се уредбом нарушавају суверенитет СРЈ и Србије и брутално руши јединственост југословенског тржишта. На основу Уредбе о привременим условима продаје одређених роба кулопродајни односи између Републике Србије, Црне Горе, Косова и Метохије и Републике Српске закономликовани су до савршенства.

Тресла се гора, родио се миш, обећавали су нову законску регулативу, добили смо неколико лоших закона међу којима су Закон о раду и Закон о приватизацији, и гомилу Уредби које су неуставне и незаконите. Влада Републике Србије, током прошле године донела је више од 90 уредби за извршавање закона и ради уређења

односа у разним областима којима су повређена права и интереси грађана. Поједине уредбе које нису сагласне са одредбама Устава Савезне Републике Југославије и одредбама савезних закона нарушавају уставне принципе једнакости грађана пред законом, њихову равноправност и правну сигурност, а са друге стране омогућавају Републичкој влади да под својом директном контролом држи готово све сфере привредне и трговинске делатности. Српска радикална странка затражила је оцену уставности седам таквих уредби сматрајући да Влада на тај начин уређује област и питања која су у искључивој надлежности савезних органа. Спорне уредбе нису сагласне са Уставом Савезне Републике Југославије и великим бројем савезних прописа, међу којима су Закон о спољнотрговинском пословању, Царински закон, Закон о девизном пословању и други савезни закони чије постојање негирају или доводе у питање оспорене Уредбе.

Савезни уставни суд покренуо је поступак за оцену уставности и законности уредбе о стављању на увид одређених досијеа о грађанима Србије у Служби државне безбедности. У предлогу за оцену уставности и законности овог акта, који је поднела Српска радикална странка, наводи се да је оспорена уредба неуставна и незаконита јер за њено доношење није наведен, нити постоји одговарајући основ у републичком законодавству. Предлагач, Српска радикална странка, сматра да је уредба несагласна са одредбама 33. Устава СРЈ, којом је утврђено да се прикупљање, коришћење и заштита података о личностима уређује савезним законом. Да је у питању неуставна и незаконита уредба доказује и члан



2. побијане уредбе, који налаже да Министарство унутрашњих послова Републике Србије објави списак свих грађана Србије који поседују досијеа, док Устав не дозвољава јавно саопштавање имена лица о којима су прикупљени подаци и вођени досијеи, ради заштите њихове приватности.

Српска радикална странка је такође иницијатор за проверу уставности и законитости Уредбе о промету робе са Косовом и Метохијом, сматрајући да се уредбом нарушавају суверенитет СРЈ и Србије и брутално руши јединственост југословенског тржишта. Поред уобичајено неуставних и незаконитих одредаби побијана Уредба у незнатном делу ин-овира у својој неуставности и незаконитости остале уредбе. Она конституише права, обавезе и одговорности савезних органа, пре свега Савезне управе царина, уводећи специјалну врсту царинског депозита за робу у превозу, под царинским надзором, која је намењена лицима са територије АП Косова и Метохије. На основу спорне уредбе обавеза претходног обележавања акцизних производа пре стављања у промет на тржиште не важи за подручје Косова и Метохије, што је у супротности са савезним и републичким пореским законима. Тако Влада Републике Србије овом уредбом потврђује своје уверење да тржиште Аутономне покрајине Косово и Метохија третира као инострано тржиште. Роба на том делу домаћег тржишта има исти третман као роба која се из Бугарске преко Србије транспортује за Мађарску, Немачку или неку другу земљу. Али то није све, уредба прописује да се обавезни царински депозит не примењује када је у питању превоз робе са територије Републике Црне Горе за купце са територије АП Косово и Метохија. Произлази да је роба која се упућује са територије Црне Горе страног порекла, а да је у питању само један територијални изузетак од обавезе полагања царинског депозита или банкарске гаранције. Са друге

стране та роба је под царинским надзором.

Савезни уставни суд мораће ускоро да се позабави и низом других одредаби које чекају на ред за проверу своје законитости и уставности. Влада Републике Србије потрудила се да подзаконским актима уреди материју и области из надлежности савезних органа онако како то њој најбоље одговара, рушећи при томе темеље правног поретка у Савезној Републици Југославији.

Уредба о посебним условима и начину увоза, прераде, дистрибуције и промета нафте, односно нафтних деривата

Када је Влада Републике Србије усвојила ову уредбу у јавности се дигла велика полемика и прашина. Привредници и штампа оптуживали су Владу да овом уредбом контролише увоз нафте омогућавајући појединим привредницима да заузму монополски положај. Влада је на све оптужбе пак одговарала да је сврха уредбе да се код увоза и прераде нафте направи неки ред. Отада је прошло неколико месеци, ред није уведен, а Уредба би ускоро могла да се појави пред Савезним уставним судом где ће се оцењивати њена уставност и законитост. Чланом 1. уредбе утврђен је начин увоза сирове нафте и нафтних деривата, који је већ у надлежности органа Савезне Републике Југославије и регулисан Законом о спољнотрговинском пословању. Република Србија као чланица у саставу савезне државе нема овлашћења да уређује област економских односа са иностранством, јер се Устав и Закон о спољнотрговинском пословању не преносе на републичке органе пословања. Чланом 2. спорне уредбе Влада Републике Србије неовлашћено је прописала услове које предузећа морају да испуњавају да би обављала увоз и тиме довела у питање даљу потребу чак четири савезна закона који регулишу ову област. Предузеће за обављање спољнотрговинске делатности даном уписа у судски регистар стиче право да врши ту делатност у оквиру уписаних основних и споредних делатности. Међутим, чланом 2. спорне уредбе, мимо савезних закона успостављају се нови услови. Уредбом је





прописано да сирову нафту могу да увозе предузећа која располажу капацитетима за прераду сирове нафте као и спољнотрговинска предузећа, уколико имају закључен уговор о увозу и преради нафте са прерађивачем нафте. Законом о спољнотрговинском пословању већ је прописано да предузеће које се бави спољнотрговинском делатношћу послове увоза може вршити у своје име и за свој рачун или у своје име и за туђи рачун. Овим чланом се врше регистроване делатности, условљава се претходно закљученим уговором о увозу и преради. Дакле, новом уредбом предузеће, да би се бавило поменутом делатношћу мора да буде регистровано за делатност и да поседује закључени уговор, што не би смело да се прописује подзаконским републичким актом, поготово имајући у виду да је сирова нафта енергент који и не мора да се прерађује већ може да се користи и као мазут, барем је то тако било до сада. Чланови 3. и 4. спорне уредбе потврђују да је Влада Републике Србије преузела у овој области апсолутни монопол, без било каквог ограничења у погледу услова на основу којих може да се утврди зашто је неке

одобрено, а неке није да врши промет сирове нафте и нафтних деривата или њихов транзит. Члан 5. је још бесмисленији од претходних чланова и показује да се ради о правно трапавој формулацији. Овај члан прописује да прерађивачи нафте могу продати нафтне деривате само лицима која су регистрована за обављање промета нафтних деривата. Управо ова уредба одише неуставношћу и незаконитошћу. Према тексту одредбе произлази да од рафинерије нафте и произвођача уља и мазива нафту може да купи само лице регистровано за промет деривата нафте. То значи да градске топлане које су корисници мазута не би могле да купе мазут од рафинерије директно, већ преко посредника.

Уредба о привременим условима продаје одређених роба

Нажалост откада су нам Републику Српску прогласили иностранством сваки промет са њом је класичан спољнотрговински посао, али не и за Републичку владу. Услови трговине са Републиком Српском су много ригорознији од услова који се примењују у промету са осталим земљама. На основу Уредбе о привременим условима продаје одређених роба купопродајни односи између Републике Србије, Црне Горе, Косова и Метохије и Републике Српске, закомпликовани су до савршенства. Иако је режим, док је био у опозицији, критиковао однос бившег председника СРЈ Слободана Милошевића према Републици Српској, позивајући се на „дринску блокаду“, сада се та иста опозиција побринула да трговински односи са овом државом имају подређен положај у односу на остале суседне земље. Ако се продаје, односно извози, на пример, пастеризовано млеко у Бугарску, онда је то класичан посао спољнотрговинског промета из надлежности савезних органа. Међутим, уколико се то исто млеко продаје купцу из Републике Српске, ствари су нешто компликованије. Класичан спољнотрговински посао из надлежности савезних органа одвија се под патронатом Републичке владе. Да би се роба извезла у Републику Српску мора се набавити сагласност надлежног републичког министарства, чиме се ствара и подстиче монополски положај, јер само посебно одабрани могу добити сагласност. Истовремено се ограничава тржиште, што представља противуставни акт у смислу члана 74. Устава СРЈ.



Зашто власти у Србији сваку опозициону критику приватизације покушавају да представе као њихово супротстављање отварању српске привреде ка свету

РАСПРОДАЈА српске ПРИВРЕДЕ



У овој години власт планира да од приватизације напуни буџетску касу са 300 милиона долара. Тренутно се око 60 предузећа налази у процедури за приватизацију, док ће на пролеће око 500 фирми у Србији бити у приватизацији. Поједина предузећа, као што су Сартид, Вискоза и друга пре почетка приватизације мораће да прођу процес реструктуирања. Влада је задовољна досадашњим темпом приватизације док радничка негодовања, упућена на један такав неплански и стихијски вођен процес, тумаче као мали проблем који ће се решити уколико се људима објасни о чему се заправо ради. Приватизација ипак изазива многоструке страхове за које се многи слажу да су оправдани. Према првим проценама око пола милиона људи наћиће се без посла на улици, што за земљу где 40 посто радно способног становништва не ради представља велики социјални проблем. С друге стране такође постоји и страх од прекомерног богаћења људи у министарским кабинетима и њима блиских. Без обзира на оптимистичке тонове власти приватизација се по свему судећи не одвија онако како је све замишљено. Привредници се углавном жале на притиске незадовољних радника и политичких партија које су на власти, а које су пак свесне да уколико желе ту и да остану, морају народу понудити неке конкретне резултате на привредном пољу. Према њиховим речима таква атмосфера у привредном српском окружењу директно утиче на поделу међу руководиоцима које поједини лобији врбују за себе. Речи српског премијера Зорана Ђинђића да усвајање новог Закона о приватизацији представља историјски чин и упозорење министра за приватизацију Александра Влаховића да је овај пропис од пресудне

важности за реформу, неколико месеци касније звучи као претенциозна јефтина фраза намењена широким народним масама. Иако су представници власти тврдили да је нов закон о приватизацији прављен на основу добрих и лоших

Као што је некада давно измишљена друшћивена својина, која је донела толико тога доброг да данас простито сви ваје за приватизацијом, иако држава покушава данас да на пречац прилагођавајући себи законе и доносећи некакве уредбе, ошћављајући раднике без посла, распрודה све што јој се нађе на располагању. Републички министар трговине Слободан Милосављевић, као и Божидар Ђелић, министар финансија и остали чланови Владе од доласка на властћ говоре о неопходности либерализације увоза и извоза и стћварања једне здраве конкуренције на нашем тржишту који би дали снажан подстицај онемоћалој српској привреди која је десетћ година пословала под теешким условима санкција и ембарга. Сада им не пружају ни те минималне услове за пословање, већ их шаљу под стћечај или пак распродају за мизерне праре.



искустава земаља које су обавиле прелазак у капитализам, данас се нико од њих не усуђује да пружи гаранције да ће приватизација у Србији, поред лоших ствари као што се то десило у суседној Мађарској, пружити и неке добре резултате. Као што је некада давно измишљена друштвена својина, која је донела толико тога доброг да данас просто сви вапе за приватизацијом, тако држава покушава данас да на пречац прилагођавајући себи законе и доносећи некакве уредбе, остављајући раднике без посла, распрода све што јој се нађе на располагању.

Продате цементаре

Француски Лафарж, швајцарски Холцим и грчки Титан – цемент купили су три највеће српске цементаре. Лафарж је нови власник Беочинске фабрике цемента, цементару у Новом Поповцу добио је Холцим, а Титан – цементару у Косјерићу. Укупна цена коју су за 70 одсто капитала у цементарама понудили будући власници је 138,89 милиона долара, док су предвиђене инвестиције у фабрикама

Отпуштања се настављају

Да би спровела замишљен процес приватизације Влада је кренула у жестоку акцију реструктурирања великих србијанских фабрика. После сваке такве чистке неколико хиљада радника остаје без посла. Прва је то била Застава а сада су на ред дошле и остале фабрике. У фабрици аутомобила у Прибоју без посла је остало 1.160 радника који су проглашени за технолошки вишак. Иста судбина чека и 1.800 радника Галенике.

вредне око 146 милиона долара. За седамдесет одсто власништва у Беочинској цементари Лафарж је понудио 50,89 милиона долара. Холцим је за 70 одсто акција цементаре у Новом Поповцу понудио 62,5 милиона долара и обавезао се да ће инвестирати још 83,9 милиона долара. Нови власник цементаре у Косјерићу, грчки Титан цемент, понудио је 35,5 милиона долара уз обавезу да инвестира још 29,68 милиона долара. Социјални програм заједнички за све три цементаре предвиђа да у наредних пет година неће бити отпуштања, радници ће бити доквалификовани, задржаће се сви досадашњи услови за запошљавање, а акције радника ће бити откупљене по минималној цени, најавио је Владимир Ђупић, директор Агенције за приватизацију. Осим тога, нови власници су најавили да ће платити радника по преузимању бити повећане за десет одсто. Разложност одлуке да се продају фабрике које у свету увек и без обзира на околности доносе профит нико не спомиње. Као и чињеницу да је пре неколико месеци, када су се синдикати у овим фабрикама, понајвише у Беочинској цементари, побунили против овакве приватизације, постигнут споразум између синдиката и управа да се фабрике неће продати без сагласности радника. Радници навикнути да их у последње време нико ништа не пита вест о продаји цемента примили су са негодовањем тврдећи да ће фабрике уместо нама неком другом доносити огроман профит, као што је то случај са оваквим фабрикама свуда у свету, које су због свог производног програма и изузетно прљаве технологије на тржишту права реткост – свако би волео да их има и то за мале паре уз јефтину радну снагу и никако у својој земљи – тврде радници. Радници такође не верују да никаквих отпуштања у наредних пет година неће бити а повећање плате од десет одсто тумаче као понижавајуће. То су странци, шта ћемо, не знају они да наша земља није као њихова где се цене годинама не мењају, прокоментарисао је један од радника Беочинске цементаре. Нови власници су радницима такође обећали и изградњу станова, стипендије за школарце и бонус од пет одсто нето профита. Да ли ће испунити своја обећања показаће време.





Следећа на удару хемијска индустрија

Многи су се запитали шта је следеће на владиној листи за приватизацију, да ли је то ЕПС, ЈАТ, или можда хемијска индустрија. Према речима српског премијера сваки дан нам се јављају велике фирме за енергетику које код нас хоће да купе готово све што је из ове области. Он је најавио најпре реконструкцију хемијске индустрије, па онда и њену приватизацију. У јавности се све чешће појављује прича да би Беопетрол могао да буде први приватизован из ове привредне сфере, а да би затим иста судбина могла да задеси и панчевачку и новосадску азотару. Сва ова предузећа се одликују добрим и профитабилним пословањем и велики број економиста се слаже да би била права штета фирме од стратешког значаја препустити странцима, што изгледа да режиму много не смета. За своја радна места страхују и радници шећерана. Већ су се огласили синдикати појединих фабрика који су затражили да буду укључени у преговоре са потенцијалним купцима како раднике шећерана не би закачила иста судбина као њихове колеге које су се нашле на улици. Они се слажу да се фабрике морају приватизовати или бар да се изврши докапитализација али исто тако се питају по којој цени ће се шећеране продати, под којим условима и ко има право на то.

Странци и у ванпривредној сфери

Приватизација полако захвата и ванпривредну сферу. За месец март најављена је продаја осам београдских хотела. Најављена продаја изазвала је пажњу пословне јавности, али и забринутост запослених у њима. Слободан Ђукић, помоћник министра за трговину и туризам владе Србије изјавио је да се приватизација хотела и угоститељских објеката ради због привлачења нових инвестиција, а самим тим и повећања квалитета услуга. Критикујући размишљања да се прерано улази у приватизацију хотела и да треба сачекати, Ђукић је у интервјуу „Политици“ подсетио да је циљ да се приватизација брзо спроведе, додајући да радници вероватно чекају да падне ова влада па да дође нека друга. За сада је извесно да ће се првих осам од укупно 280 хотела у Србији продавати аукцијски ономе ко да највише пара. У министарству тврде да је то само јавни чин продаје али не и директна продаја, као што је то пракса свуда у свету, али овом

Газде са великом политичком моћи

Према речима Небојше Медојевића, директора подгоричког Центра за транзицију, најатрактивнија српска предузећа за приватизацију су предузећа са најбољом перспективом. Он је упозорио да ће се приватизација у Србији ускоро завршити а да ће они који имају највише пара постати газде које ће имати и велику политичку моћ.

својом изјавом влада највероватније унапред прави себи одступницу уколико у аукцијском надметању не буде постигнута пристојна цена. Судбина запослених у овим хотелима још увек је неизвесна. Иако у Министарству истичу да имају спреман социјални програм, о њиховој судбини ће највероватније одлучивати нови власник. Када су се управници успешних београдских хотела побунили на ову владину одлуку влада им је поручила да то што су неки хотели успешни, можда је успех у домаћим али не и у светским мерилима.

Републички министар трговине Слободан Милосављевић, као и Божидар Ђелић, министар финансија и остали чланови Владе од доласка на власт говоре о неопходности либерализације увоза и извоза и стварања једне здраве конкуренције на нашем тржишту који би дали снажан подстицај онемоћалој српској привреди која је десет година пословала под тешким условима санкција и ембарга. Сада им не пружају ни те минималне услове за пословање, већ их шаљу под стечај или пак распродају за мизерне цене. С друге стране, сваку критику упућену на рачун приватизације власт покушава да у јавности представи као неслагање опозиције са тиме да се фабрике продају странцима, не напомињујући да се опозиција не слаже са суштинским делом закона и са начином на који се он спроводи.



Због лоше исхране као последице лошег материјалног стања свако шреће дете у Србији паати од анемије. Пронађени малолетни деца и бескућници који су у олујни аутомобила у центру Београда живели неколико месеци. Ухапшени ошмичари родитеља познатих фудбалера. Кокаин шверцован у чарамама и гаћама – само су неке од милион прича о томе како је данас живети у Србији.

Према истраживању светског програма за храну једна трећина становништва у Србији живи испод доње границе сиромаштва, док је на ивици сиромаштва још трећина становништва. Половина тог најсиромашнијег слоја становништва живи на нивоу афричких неразвијених земаља. Несумњиво је да се пад стандарда, односно пораст беде свакодневно повећавају. Без обзира на различите процене владајућег режима о расту друштвеног производа од 4 одсто, забрињавајући пораст сиромаштва је наша реалност што се, према оцени појединих економиста, више не може третирати само као социјални проблем, већ и као фактор који угрожава било какав економски развој. Најсиромашније су градске

породице са пуно деце, а таквих је готово 40 одсто. Они просечно троше око 60 одсто својих прихода на храну, док у развијеним земљама Запада на храну одлази мање од 20 одсто редовних примања. Просечна плата износи око 230 марака, с тим што две трећине запослених зарађује испод просечне плате. Према истраживању аналитичара, да би се преживело у Србији, неопходно је да просечна плата буде барем три до четири пута већа. Некада, док режим није ригорозно почео да санкционише сиву економију, плата је чинила само једну трећину свих прихода у домаћинству, међутим сада су и ти допунски извори зараде углавном пресушили па је просечна српска породица принуђена да своје месечне потребе сведе на основне ствари – хлеб, млеко, брашно и нешто од средстава за хигијену. Процењује се да су заједно са приходима из сиве економије примања у домаћинствима некада 2,5 пута била већа од просечне зараде. То је било некада. Не само што држава санкционише бављење овом врстом делатности, већ се са свакодневним отпуштањем конкуренција и овде заоштрила.



На ивици разума



На хиљаде социјално угрожених грађана

У најтежем економском положају је преко милион корисника хуманитарне помоћи односно 12 одсто становништва СРЈ без Косова и Метохије, која се дистрибуира преко Црвеног Крста. Међу њима је 618 хиљада избеглица и део интерно расељених становника са Косова и Метохије, 312 хиљада социјално угрожених грађана и 100 хиљада корисника услуга шар-одних кухиња.

Низак ниво радне ангажованости становништва, слаба мобилност и масовна незапосленост основне су карактеристике тржишта рада у Србији. Тачан податак о броју стручно незапослених не постоји, мада се процене крећу и до једне трећине стално запослених, с тим што се тај број стално повећава. Некада су млади људи чинили највећи број незапослених. Њима сада конкуренцију чини велики број отпуштених средовечних радника. На тржиште рада свакодневно пристижу нове колоне незапослених које дочекују безнађе и колеге које на тржишту рада чекајући на посао изгубе неколико година. Некада је било највише незапослених правника, економиста, лекара а сада, како тврде запослени у Заводу за тржиште рада, готово да нема правила. Како они истичу сви су свима конкуренција, а са друге стране посао у струци готово је немогуће добити. Поједини градови у Србији који су се одвајкада називали раднички данас предњаче по незапослености. Међу њима доминира Крагујевац, Бор, Лозница. Беда, немаштина и сиромаштво видљиви су на сваком кораку. Они не заобилазе ни веће градске урбане средине У Новом Саду број корисничких накнада Републичког завода за тржиште рада се повећава из месеца у месец. У односу на септембар прошле године број оних који примају новчану надокнаду за незапосленост повећан је за 130 одсто. Слична ако не и гора је и ситуација у Београду.



Мала подршка међу грађанима

У Србији и даље траје сезона отпуштања радника, које се последњих месеци све више интензивира. Прво је отпуштено неколико хиљада радника крагујевачке Заставе, затим је на улици завршило неколико десетина хиљада банкара, па су на ред дошли запослени у Фабрици аутомобила у Прибоју. Иста судбина очекује и раднике Галенике, Мериме и осталих фабрика које је држава укључила у процес суровог реструктурирања. Док аналитичари наглашавају да су структуралне и институционалне реформе веома важне у дугорочном одржавању и повећању економског раста, грађани према таквој врсти реформи осећају све већи отпор. Млади амбициозни и стручни представници власти за своје акције имају подршку свега 12 одсто становништва.



Отимање имовине СПЦ под Мировим патронатом

На десетине храмова СПЦ је оскрнављено и узурпирано. Покушаји присвајања храмова који припадају Митрополији црногорско-приморској свакодневна су појава. Наоружане присталице канонски непризнате Црногорске православне цркве, који су обили и на силу заузели храмове Светог Ђорђа и Пресвете Богородице у оквиру манастирског комплекса Бешка уз интервенцију полицаје истерани су тек после неколико дана. Епископ будимљански Јоаникије целу ситуацију је окарактерисао као последицу активности Дедеићевих присталица и наставка инцидената, које подушу „високи функционери из самог врха црногорске власти“.

Иако је Скупштина Црне Горе донела одлуку којом је обавезала државне органе да штите имовину Митрополије црногорско-приморске, отимање и узурпирање имовине Српске православне цркве, у овој републици, и даље се наставља. Присталице распопа Мираша Дедеића, који себе назива митрополитом самопрокламоване Црногорске православне цркве, упале су крајем прошле недеље у две српске православне цркве на острву Бешка на Скадарском језеру, објављујући да су од Завода за заштиту споменика Црне Горе добили кључеве ових храмова у намери да их санирају средствима Министарства вера, које се по њиховим речима сложило са том одлуком. Неколико дана од Бара до Вирпазара и Подгорице међу тамошњим становништвом и свештенством Митрополије црногорско-приморске владала је напетост и узнемиреност. Страх и неверица увукли су се у становништво које је захтевало од надлежних да истерају узурпаторе и да им забране приступ острву. Наоружане присталице канонски непризнате Црногорске православне цркве, који су обили и на силу заузели храмове Светог Ђорђа и Пресвете Богородице у оквиру манастирског комплекса Бешка уз интервенцију поли-

ције истерани су тек после неколико дана. Тренутно Црногорски МУП контролише острво и недозвољава приступ ни присталицама ЦПЦ Мираша Дедеића, ни верницима и свештенству Митрополије црногорско-приморске, иако су поменути храмови у власништву Српске православне цркве. Представници МУП-а су саопштили да ће приступ и једној и другој страни бити забрањен док се ситуација не смири и да ће захтев СПЦ да владика будимљански Јоаникије одржи литургију у манастиру Бешка гора бити предмет договора. Међутим према писању појединих листова постоји основана сумња да се један број Дедеићевих присталица и даље налази на острву и да, под покровитељством црногорског МУП-а, интензивно ради на изградњи

УЛОГА ЦРНОГОРСКОГ МИНИСТРА ВЕРА

Поједини подгорички медији после инцидента објавили су да ће Влада Црне Горе да финансира обнову манастирског комплекса Бешка за потребе канонски непризнате Црногорске православне цркве. Исту вест су потврдиле и присталице распопа Милоша Дедеића тврдећи да ће им средства за обнову насилно заузети храмова дати министарство вера Црне Горе.

помоћног објекта у оквиру руинираног манастирског комплекса. После састанка православних верника Црмнице, Зете и Бара, најављен је симболични поход на Бешку. Уколико црногорски МУП не обезбеди да се манастир врати у стање пре вандалског упада Дедеићевих присталица, на стотине верника Српске православне цркве кренуће пловилима са свих страна Скадарског језера и на тај начин ући у свој посед.

Умешаност црногорског режима

Најновији упади на имовину СПЦ подигли су велику прашину и у Црној Гори и у Србији. Митрополија црногорско-приморска оптужила је представнике неканонске Црногорске православне цркве да су заузели два храма на Скадарском језеру уз помоћ извесних чланова црногорске Владе. Црногорско министарство вера је пак демантовало





било какву умешаност у догађаје. Ипак, Митрополија у свом саопштењу наводи: „У сазнању смо да је ово безаконје и гажење елементарних верских и људских права урађено уз претходни договор неких од чланова бивше комунистичке Удбе и извесних чланова садашње Владе Црне Горе“. У саопштењу се даље додаје да су полиција и министар унутрашњих послова Андрија Јовићевић, уместо да разоружају и спрече присталице ЦПЦ, помогли упад у храмове. „Уколико МУП Црне Горе, јавни тужилац, Скупштина и судски органи не предузму хитне кораке да се заустави ово насиље, Митрополија скида са себе сваку одговорност за последице које се из овог могу изродити“, закључује се у саопштењу Митрополије црногорско-приморске. Епископ будимљански Јоаникије целу ситуацију је окарактерисао као последицу активности Дедеићевих присталица и наставак инцидента, које подупиру „високи функционери из самог врха црногорске власти“.



ГДЕ СУ СПОРНИ КЉУЧЕВИ?

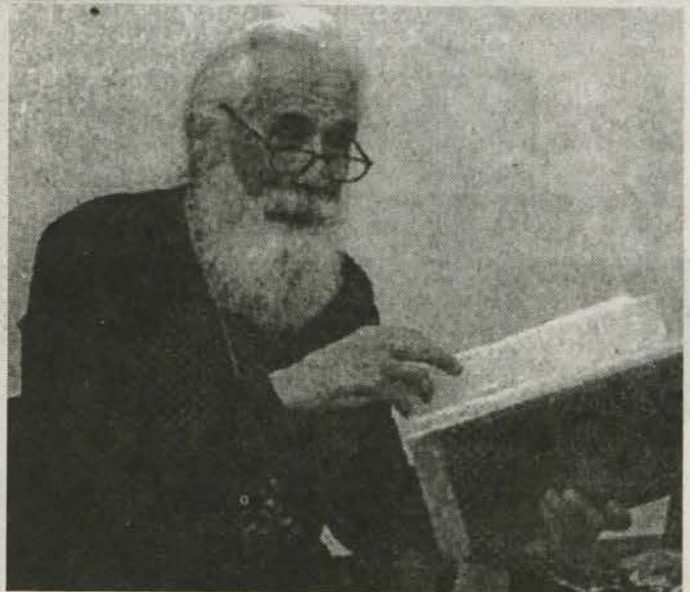
Митрополит црногорско-приморски, Амфилохије, демантовао је самопрокламовану Црногорску православну цркву која је изјавила да није упала у храм већ да је поседовала кључеве које јој је уручио Стево Вучишић, председник Одбора за обнову црногорских манастира и цркава. Према речима Амфилохија оба кључа се налазе код манастирских настојника.

Покушаји стварања самосталне црногорске цркве задиру дубоко у прошлост. После Другог светског рата руководиоци се авнојевским идејама и комунисти су размишљали о потреби издвајања црногорско-приморске митрополије из састава Српске православне цркве. Акције на том

пољу интензивирале су последњих петнаестак година, а званични црногорски режим би се могао назвати наставаљачем нечега што води стварању нове Црне Горе, без светосавског и петровићевског наслеђа, без православља. Иако су због историјских околности, турске и аустроугарске окупације и привременог гашења Пећке патријаршије 1766. године, Цркве у Црној Гори и Србији одвојено функционисале све до уједињења, црногорска црква никада није била аутокефална. Самостална црква је данас потребна режиму, не би ли послужила као полуга за отцепљење од Југославије и не би ли дала легитимитет остваривању сна о независности. Уместо да црногорска власт уважава СПЦ као део општих права и слобода грађана и прогласи неуставним и противзаконитим упаде у храмове Митрополије црногорско-приморске она подржава такво понашање.

УПАДИ СВАКОДНЕВНА ПОЈАВА

Црногорски режим одавно је познат по јавном помагању Мираша Дедеића, кога је прквени суд Васељенске патријаршије 1997. године расчињено и искључио из православне заједнице и ставио под аманет. Пред око 2.000 људи Дедеић се 1998. године, на Цетињу, усталичио у митрополита, мењајући на том престолу Антонија Абрамовића. На десетине храмова СПЦ је оскрнављено и узурпирано. Покушаји присвајања храмова који припадају Митрополији црногорско-приморској свакодневна су појава. Режим је у те акције укључио медије, невладине организације и полицију. Једна од тактика отуђења имовине СПЦ су петиције. Тако су наводно мештани села Његуши сакупили 1.200 потписа, иако место има свега 500 становника, за добијање храмова митрополије.



ЗА

ШТА ГРАЂАНИ МИСЛЕ О ОТИМАЊУ ИМОВИНЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ЦРНОЈ ГОРИ

ИЛИ

ПРОТИВ



– Наступила су времена у којима влада безакоње и хаос. Пореклом сам из Црне Горе и наравно да не одобравам акције Дедића и његових присталица. Трагично је то што они за такво хулиганско понашање имају Ђукановићеву подршку. Имам рођаке који живе у Бару и они су ми јавили да је ситуација због упада у храмове на острву била страшно напета. Многи су страховали да би могло доћи и до оружаног сукоба са Дедићевим присталицама.

(приватник, 53 године)

– Та Црногорска православна црква није призната нигде у свету. Њу признаје само Милов режим, али ако Црногорцима тако одговара нека раде шта год хоће, само да не дирају нешто што је наше.

(службеник, 49 година)

– Све изгреднике треба похапсити. Како они могу насилно да улазе у наше цркве и присвајају их ако не признају Српску православну цркву.

(пензионерка, 71 година)

– Време је да се разилазимо. Нека иду својим путем. Ако њима одговара та неканонска црква зашто би се ми овде у Србији због тога бринули, али ипак се не слажем са тиме да нам упадају у храмове који су тамо од давнина. Нека им

Ђукановић изгради сопствене храмове, пун је пара к'о брод.

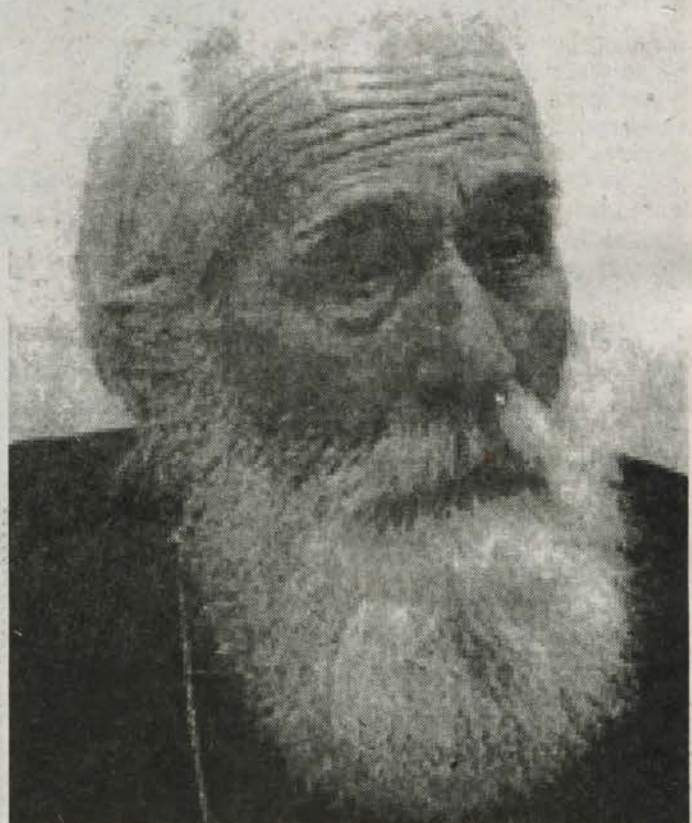
(пензионер, 78 година)

– Све то подржавају либерали и ДПС. Дедић је одавно искључен из цркве, и њега и његове присталице стићи ће божја казна. Не треба дирати ништа шта је свето.

(студент, 24 године)

– Читала сам о томе да су присталице некаквог митрополита Црногорске православне цркве заузеле два православна храма на Скадарском језеру и да је морала да интервенише полиција. Оно што ме највише чуди зашто после доласка полиције није дозвољено православним свештеницима да тамо одрже службу ако је то већ власништво Митрополије црногорско-приморске. Кога то у ствари полиција штити.

(студенткиња, 21 година)



Ко је крив
што народне
кухиње нису
радиле
скоро месец
дана?

СРБИЈА ГЛАДНИХ СТОМАКА

Слика како неко пре-тура по контејнеру тражећи храну уобичајена је појава у Србији у којој једна трећина становништва живи испод доње границе сиромаштва. Свакодневна поскупљења, хиљаде отпуштених радника, немаштина и бедна натерали су многе становнике Србије у глад. Трпеза на столу просечне српске породице је све сиромашнија. Глад све више тера људе да се баве шверцом, просе или пак краду. Од јутра до мрака за већину становника Србије бије се битка за преживљавање. Луксузне ствари одавно су избачене из употребе, купује се само оно основно, хлеб и млеко. Гардероба и обућа годинама се не обнављају, а у позориште и биоскоп иду само они са нешто бо-

Због недостатака хране коју регионални црвени крстови нису обезбедили јер су их према њиховим речима изневерили сирани донатори и тек после неколико недеља гладовања око осамдесет хиљада најсиромашнијих грађана Србије добиће оброк у некој од 120 народних кухиња. Представници Црвеног Крста београда изјавили су да ће хране бити за наредна четири месеца када ће представници Црвеног крста морати да потраже нове начине финансирања јер је помоћ из донација пресушила

љим примањима. На посао се чека годинама, а поред свакодневних отпуштања шанса да се пронађе посао је минимална. Међутим, у овој земљи живе и они који, поред ситних сналажења, никако не успевају да прехране своје породице. Некада су

СРБИЈА ГЛАДНИХ СТОМАКА



абонената биле су годинама једино уточиште у којем су могли да поједу неко вариво. Некада је оброк у кухињи према њиховим речима садржао варјачу или две неког варива, парче меса, хлеба, а било је и компота. То је било довољно, према њиховим речима, да човек остане сит до следећег дана. Последњу годину сви оцењују као најтежу, све је већи број абонената, а све мање хране. Нада је та која их је, према њиховим тврдњама, највише одржавала.

Иако је помоћ из иностранства све ређе стизала Црвени крст се и даље надао

Док су се они очајнички надали неком чуду за то време Црвени крст Београда и Србије и даље се надао помоћи из иностранства, док катанац није стављен на скоро све народне кухиње. Тада је без и оно мало хране само у Београду остало око 1.000 људи. Међу њима доста малолетне деце. Београдски корисници су свакодневно обилазили народне кухиње на Старом Граду, Чукарици, Новом Београду и Савском Венцу надајући се да ће успети да утоле своју глад. Међутим, дочекивао их је сажалив поглед куварице и њено одрично одмахивање главом. У Црвеном крсту су

тврдили да је ситуација изузетно тешка јер донатор из Немачке храну шаље парцијално тако да је нема увек за све. Очигледно да је читава организација финансирања народних кухиња подбацила и да су као кривци обележени страни донатори. Према речима надлежних све ово се не би десило да донатори нису подбацили и да храну нису слали парцијално. Представници актуелне власти, вероватно сматрајући читав случај лошим маркетингом овим поводом се нису оглашавали. Додуше, неколико дана пре затварања најугроженије у Солунској улици где се налази једна од народних кухиња посетила је Радмила Хрустановић, градоначелник Београда. Уз присуство телевизијских камера и новинара присутнима је поделила

то били само незапослени и пензионери и они са најнижим примањима, а сада у ту групу спадају и људи који су се некада, што би људи рекли бавили господским занимањима, професори, уметници, бивши службеници. Центри за социјални рад жале се пребукираношћу странкама и оне који испуњавају услове упућују на шалтере народних кухиња које се такође жале на недостатак намирница за спремање obroka. Због недостатка хране коју регионални црвени крстови нису обезбедили јер су их према њиховим речима изневерили страни донатори, тек после неколико недеља гладовања око осамдесет хиљада најсиромашнијих грађана Србије добиће оброк у некој од 120 народних кухиња. Представници Црвеног крста Београда изјавили су да ће хране бити за наредна четири месеца када ће представници Црвеног крста морати да потраже нове начине финансирања јер је помоћ из донација пресушила. Да ће се ствари одвијати у овом правцу и да ће корисници народних кухиња и по неколико недеља остајати без икаквог obroka наговештавали су јесењи догађаји, када су Црвени крст Београда и Србије обезбедили недовољну количину хране за исхрану око 80 хиљада најугроженијих грађана Србије. Надлежни су тада тврдили да имају сигурног партнера у немачком Црвеном крсту који је, према њиховим речима, најавио слање помоћи у наредних неколико месеци. И тада, када су стизале испоруке хране ситуација је била тешка, а порције све празније. Корисници кухиња су се жалили да је ситуација најтежа у последњих неколико година, јер су оброци све воденији а хлеба је све мање. Храну су тада добијали само ранораниоци, а хлеб већина њих није била окусила недељама. Како је време одмицало порције су биле све мање, недовољне да подмире глад, тако да је већина корисника била принуђена да проси или пак претура по контејнерима. Најчешће су то били пензионери, инвалиди или вишечлане породице којима су плате или пензије недовољне да подмире и оне најосновније потребе. Тада су се сви они надали да ће се ипак пронаћи неко решење и неки извор финансирања који би им омогућио да преживе. Ипак, народне кухиње за већину

Последња година најтежа

Народне кухиње за већину абонената биле су годинама једино уточиште у којем су могли да поједу неко вариво. Некада је оброк у кухињи према њиховим речима садржао варјачу или две неког варива, парче меса, хлеба, а било је и компота. То је било довољно, према њиховим речима, да човек остане сит до следећег дана. Последњу годину сви оцењују као најтежу, све је већи број абонената а све мање хране. Нада је та која их је, према њиховим тврдњама, највише одржавала.

хигијенске пакетиће у укупној вредности од око хиљаду марака. Тада је изјавила да се саосећа са свима њима и да ће се потрудити да им помогне. Онда је отишла, а са њом и њена изјава. Када је било најдраматичније обилазила је нека друга места.



Ко је кога напустио?

Прошав дневног листа Данас, који се некада, за време старог режима, дичио највећим бројем пресуда по Закону о информисању и глумио великог мученика, после петог октобра води се 20 судских спорова. По кривичној шужби Алексе Ђиласа из фебруара 1999. године главни и одговорни уредник НИН-а Стеван Никшић осуђен је, ових дана, за клевету на пет месеци затвора, условно на две године. Хтели смо ми или не себи да признамо братство између медија и власти од чилаца и гледалаца створило је наркомане којима се сваког дана сервира иста доза истих информација. Српски медијски простор могао би да се искристалише тек после ових дешавања, јер је оваква слобода иштампе свима досадила а јонајвише читаоцима. Ако не би порасли ширажи појединим листовима или гледаност појединим телевизијама због истине и благовременог извештавања, грађани би барем били поштеђени шужних истовести како су власти њих позивале да их подрже, јер су се заједно борили за другачију Србију, а сада су, ето, изиграни.

Одбрани 70-тих и 80-тих данас може – сматра Алекса Ђилас. Одговарајући на питање како се осећа као први осуђени новинар у демократској Србији будући затвореник, главни и одговорни уредник НИН-а Стеван Никшић је пак одговорио: – Зависи од када рачунамо демократску Србију. Ако рачунамо од петог октобра онда ја јесам први, а пресуда је, по висини, у равни оне коју је својевремено добио Славко Турувија. Нисам срећан због тога и не радује ме цела ствар. То није добро не само за мене и лист за који радим, већ ни за једног новинара или медиј. Јер ако би се показало да је ова пресуда трендовска, то би било јако опасно за све нас, односно поново би значило ауторитативни модел власти. Немам аргумената да са сигурношћу то тврдим, али страхујем да управо то значи то – рекао је Никшић. Писање недељника НИН није било по вољи ни српском министру културе Браниславу Лечићу, који одбија да повуче тужбу против овог листа. – Лично не желим никоме да иде у затвор, само желим да се у Србију и у новинарству поново врати тежина речи. Истина је обавезна и за политичаре и за новинаре. Ја захтевам моралну сатисфакцију – одлучан је министар Лечић.

Слобода штампе данас

Против дневног листа Данас, који се некада, за време старог режима, дичио највећим бројем пресуда по Закону о информисању и глумио великог мученика, после петог октобра води се 20 судских спорова. Најактуелнији и најзанимљивији је спор по тужби писца и некадашњег председника Савезне Републике Југославије

Представници демократске и реформистичке власти, како воле да себе називају, одлучили су да покажу захвалност овдашњим медијима за несеквично помагање и давање подршке у њиховом нечињењу, са пар кривичних пријава. Дуго најављиван Закон о информисању, још није ни донешен а новинари и уредници већ јадикую и лију сузе за старим, тврдећи да се тада барем знало ко кога и зашто тужи, што у данашње време није случај. Према речима уредника једног листа данас је довољно да се комшији не допадне шта сте написали за његовог комшију или познаника па да против листа поднесе тужбу.

– Власт транзиције такође суд о јавној речи препушта грађанима, који су и новој власти највеће богатство. Брига о њима иде чак дотле да високи државни званичници, „душевно угроженом“ плебсу сугеришу да новине и новинаре треба тужити, као што је то било у случају Репортера и списка полицајаца. И не само сугеришу, већ нуде и правну помоћ пред судовима у којима пресуђују они које иста та власт реизабира – написао је на ову тему новинар Репортера. По кривичној тужби Алексе Ђиласа из фебруара 1999. године главни и одговорни уредник НИН-а Стеван Никшић осуђен је, ових дана, за клевету на пет месеци затвора, условно на две године. Алекса Ђилас, син познатог комунисте Милована Ђиласа, тужио је НИН због писма извесног читаоца Јана Пелагонијског и неистина које су у писму изречене на рачун његовог покојног оца. – Уопште се не ради о томе да ли је писмо позитивно или негативно. Ја немам ништа против тога да се критикује Милован Ђилас, али новинарство мора бити засновано на следећем принципу: чињенице су свете, мишљење је слободно. Међутим код нас је, нажалост, супротно. Таквих врста измишљотина, какве су изнете у том писму, било је уназад 30 година у НИН-у. Ипак сам очекивао да пошто се времена мењају и слобода штампе је већа па оно против чега није било начина да се човек





Добрице Ћосића. Према речима главног и одговорног уредника овог листа, Грујице Спасовића, по старом Закону о информисању лист је кажњен 7 пута, а сада се против ДАНАС-а води чак 20 спорова. Недељник Репортер такође може да се похвали тиме да се и он налази на листи тужених. Према тврдњама уредника, по наговору представника власти лист тужи неколико полицајаца, чија су се имена нашла на

не пружи довољна количина информација о дневним активностима лидера ДОС-а. Тако смо међу писмима читалаца у једном дневном листу могли да прочитамо писмо једне изнервиране читатељке која је, прочитавши новине, схватила да се министар правде Владан Батић спомиње на само два места. Према њеним речима тог дана није га било чак ни у рубрици „Писма читалаца“, а ни на спортским странама. Хтели то ми или не себи да признамо братство медија и власти од читалаца и гледалаца створило је наркомане којима се сваког дана сервира иста доза истих информација. Српски медијски простор могао би да се искристалише тек после ових дешавања, јер је оваква слобода штампе свима досадила, а понајвише читаоцима. Закон тржишта могао би за оне који скривају истину да постане немилосрдан, јер такве новине никоме нису потребне. Још

Danas



листи за Хаг коју је објавио Репортер. Хаг је био повод и за тужбу коју је против недељника поднео новинар Миодраг Попов. Бивши новинар РТС-а, а сада Пинк-а, тужио је недељник Репортер, главног и одговорног уредника југословенског издања тог листа Владимира Радомировића и новинара Петра Луковића, због текста „Сви за Хаг“, објављеног седмог новембра прошле године. Попов тражи да му лист на име накнаде за претрпљене душевне болове „у великом степену и неограниченом трајању“ плати пет милиона динара. Велики број кривичних тужби које ових дана заплускују све дневне и недељне новине могли би уједно да буду наговештај краја братског загрљаја на који је актуелна власт позивала новинаре и уреднике листова у предизборној кампањи и у првој години свог владања. Позивајући медије на савезништво власт је себи куповала време за дугорочну припрему терена за реформе, које би требало да уследе једног дана. Новинари, односно њихови уредници, братство су схватили врло озбиљно не усуђујући се да напишу једну реч критике на рачун режима. Онај ко би се усудио да то уради био би строго кажњен или пак ушењен и приморан од стране режима да се врати на „прави пут“. И тако, уместо да грађане реално и благовремено извештавају о догађајима у Србији, медији им свакодневно сервирају лажи. Додуше грађанима је на тај начин омогућено да уштеде који динар, јер им је довољно да купе једне новине и сазнају шта то нуди српска штампа за тај дан. Навикнути на дневну дозу свих 18 лидера ДОС-а становници Србије понекад нервозније одреагују ако им се

је једино потребно да то схвате уредници и власници листова и телевизијских кућа.

НИЛИН

Цин на стакленим ногама

Када су пре пар месеци емисије независне продукције Урбанс из Новог Сада избачене из програмске шеме телевизије Нови Сад, а емисији новинарке Студија Б о дуванској афери забрањено емитовање на тој телевизији, да су се уредници опаметили и схватили да је брачна заједница између ДОС-а и представника седме силе цин на стакленим ногама, данас би ствари изгледале нешто другачије. Ако не би порасли тиражи појединим листовима или гледаност појединим телевизијама због истине и благовременог извештавања, грађани би барем били поштеђени тужних исповести како су власти њих позивале да их подрже, јер су се заједно борили за другачију Србију а сада су, ето, изиграни.



је једино потребно да то схвате уредници и власници листова и телевизијских кућа.

Reporter



**НИЖЕ ПЛАТЕ У
ЗДРАВСТВУ**

Уредбом Владе Републике Србије која је ступила на снагу 1. јануара зараде запосленима у здравству смањене су за 15,33 одсто чиме је, према речима помоћника министра здравља, извршено уједињавање коефицијената зарада запослених у овом сектору.

БЕОГРАД НАЈСКУПЉИ

Запослени у Београду су у децембру прошле године за куповину 11 основних намирница из потрошачке корпе морали да издвоје 60 одсто просечне плате, која је у том периоду била 230 марака. Према најновијим подацима Института за тржишна истраживања, за исту корпу запослени у Бањалуци морали су да од плате издвоје 40 одсто, у Сарајеву 29, у Загребу 21, а у Љубљани 17 одсто. Просечна нето плата у децембру у Бањалуци била је 300 марака, у Сарајеву 500, у Загребу 1.000, у Љубљани 1.300 марака.

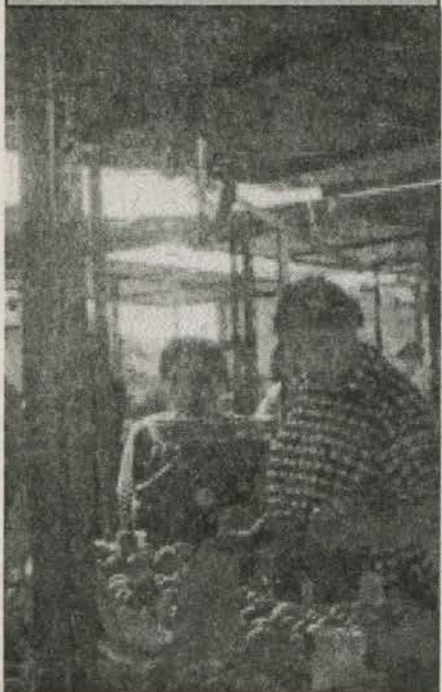


НОВЕ ЦЕНЕ УЉА

Домаћи произвођачи јестивог уља најавили су поскупљење уља од 3 до 3,5 динара по литру. Са новим поскупљењем за литар уља кући ће плаћати од 64 до 72 динара, зависно од трговинске куће, јер произвођачи нису направили јединствену листу поскупљења. Како су изјавили произвођачи зејтин не поскупљује на основу скока цена сунцокрета, већ великих камата, од кредита којима су набављали сировине, али и других трошкова производње, пре свега енергената.

**ПОСКУПЉУЈУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ
ПРОИЗВОДИ**

**ПРЕМИЈЕР СРБИЈЕ
ЗОРАН ЂИНЋИЋ,
НА КОНГРЕСУ
ЗАДРУГАРСТВА,
ИЗЈАВИО ЈЕ ДА ЦЕНЕ
ПОЉОПРИВРЕДНИХ
ПРОИЗВОДА НЕЋЕ
БИТИ ФАКТОР
СОЦИЈАЛНОГ МИРА.**



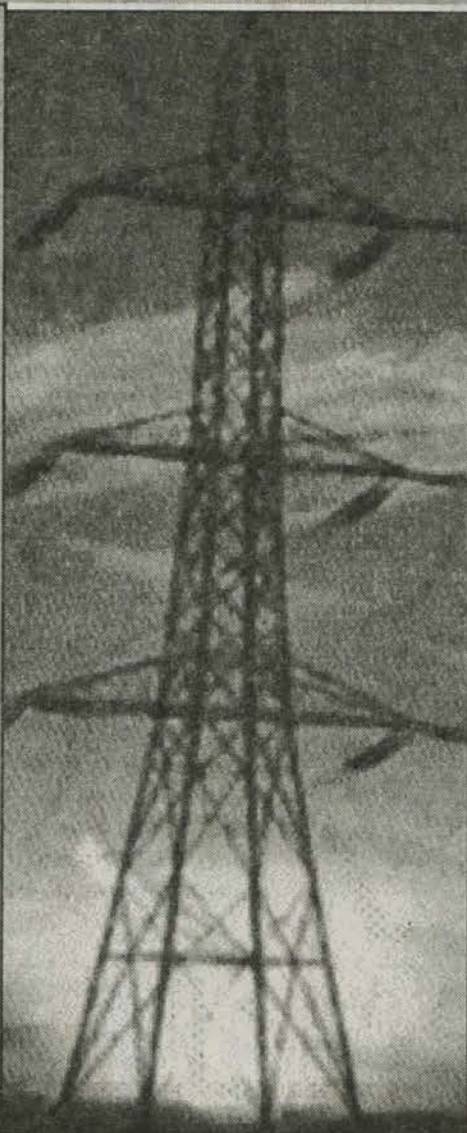
**ЗА НОВОРОЂЕНЧАД
1.000 МАРАКА**

За најосновнију опрему новорођенчета треба издвојити више од хиљаду марака. Толико је потребно да би се купиле пелене, портikle, покривачи, креветац, колиџа и остале ствари које су потребне за тек рођено дете. Креветац са душеком кошта у просеку око 300 марака, мало квалитетнија колиџа 270, покривачи могу да се пазаре и за 20 марака, док за одевне предмете по комаду, уз много шетње и тражења снижења, треба издвојити око 10 марака. За пелене родитељи месечно издвајају у просеку 50 марака.



СТРУЈА ПОНОВО ПОСКУПЉУЈЕ

Грађанима Србије до краја месеца требало би да буде познато да ли ће струја поскупети 50 одсто у једном цугу и то одмах на почетку пролећа, или ће ценовни удар високог напона заживети кроз два поскупљења, у априлу и у октобру. Из Електродистрибуције Србије најавили су пак додатно поскупљење од пет одсто, од 1. априла, за потрошњу по зеленој и „плавој“ тарифи, док би у „дрвеној“ зони требало да уследи појефтинјење за 39 одсто. Реч је о оклађивању цена свих потрошача са октобарским поскупљењем. Октобарско поскупљење, у просеку од 15 одсто, није линеарно захватило све потрошаче. Потрошачима у „зеленој“ и „плавој“ зони, струја је поскупела за 10 одсто, док су потрошачи у „дрвеној“ зони струју плаћали 54 одсто скупље. Од првог октобра ово шаренолико поскупљење требало би да замени корекција цена од 15 одсто која би важила за све потрошаче. Постоје иницијате да би, уколико ЕПС не буде задовољан новом ценом струје, могло доћи до промене постојећег тарифног система и новог поскупљења.



ДРАКОНСКЕ КАЗНЕ ЗА САОБРАЋАЈНЕ ПРЕКРШАЈЕ

Пре неколико дана на снагу је ступио нови ценовник казни за саобраћајне прекршаје. Казна за неvezивање појаса износи 600 динара. Од 1.800 до 9.000 динара, или затвором до шездесет дана казниће се возачи за прекорачење брзине више од 30 километара на сат, пролазак кроз црвено светло, возњу у пијаном стању, непрописно претицање, возњу без дозволе, неисправни уређаји за управљање, управљање регистрованим возилом. Казну на лицу места од 1500 динара мораће да плате возачи који прекораче брзину до 30 километара на сат, неодржање одстојања, прелазак пешака на црвено... Казна од 1.000 динара плаћа се за непрописно заустављање или паркирање, неисправне уређаје и опрему, непрописан прелазак коловоза или кретање пешака по коловозу... Возачи који превозе дете млађе од 12 година на предњем седишту платиће казну од 600 динара као и они који непрописно скрећу.

НЕ ПОМАЖУ НИ РАТЕ

Ни могућност плаћања рачуна за струју на рате није помогла домаћинствима да намире своја дуговања ЕПС-у. Одзив оних потрошача којима је омогућено да 40 одсто рачуна плате до 15. априла уз обрачунате камате, изузетно је слаб. До претпоследњег дана за склапање уговора са ЕПС-ом у Београду се само 332 домаћинства склопиле такав уговор. Према проценама у ЕПС-у, у Србији има око 200.000 потрошача којима се пружио та могућност јер поседују рачуне од 3.000 до 12.000 динара.



Ренцери

Неколико десетина година је прошло откако је амерички глумац и редитељ Орсон Велс изазвао велику панику и пометњу међу грађанима америке, својом радио-адаптацијом романа „Рат светава“. Слушаоци су тада, несумњајући да се ради о радијском комаду, поверовали да је дошло до инвазије Марсоваца на Земљу. У свим градовима Сједињених Америчких Држава дошло је до велике пометње и хаоса. Људи су, покушавајући да побегну на неко сигурно и безбедно место, изазвали колапс саобраћаја, продавнице и супермаркети тада су готово испражњени јер су сви желели да се снабдеју намирницама за преживљавање. У општем хаосу и паници било је и повређених, а успаничену масу нису могли да смире ни апели надлежних који су покушавали јавности да објасне да је све то заправо само једна брилијантно изведена радијска игра. Сви су

Медији су постали моћна машинерија преко које политички моћници креирају живоше обичних грађана. Знајући да просечан становник већине земаља на свету исцред телевизора или слушајући радио проведе неколико сати дневно, што није велики проблем. Лажна вест приватне италијанске агенције „Д Италија“ о хапшењу Радована Караџића и Рајка Младића, која је посредством људи из врха српске власти прослеђена руској и британској новинској агенцији која је затим публикована у свету, подсећа на добро познате ойробане маркетиншке тактике које служе за испитивање јавног мњења. Реакција јавности за наручиоце читаве медијске акције, која вероватно није задовољавајућа, јесте да су људи реаговали преишано смирено, што Запад и српски политички врх прижељкују али ша смиреност је пошницала од тога што су сви вест о хапшењу примили са резервом, одмах сумњајући у њену веродостојност.

међу ванземаљцима

се годинама после тога дивили брилијантности и умешности овог америчког глумца и препричавали како се са широким народним масама може лако манипулисати. Исти или сличан рецепт годинама се примењује са већим или мањим успехом у готово свим земљама и у свим сферама живота. Медији су постали моћна машинерија преко које политички моћници креирају животе обичних грађана. Знајући да просечан становник већине земаља на свету испред телевизора или слушајући радио проведе неколико сати дневно, то није велики проблем. Када се нешто важно догоди у свету, ако то није објављено у медијима, као да се није ни десило. Као главни разлог америчког неуспеха у Сомалији истиче се слаба покривеност земље телевизијским апаратима, тако да грађани у једном делу земље нису знали шта се дешава на другом крају и нису пружили подршку америчким војницима. Маркетинг стручњаци одавно саветују своје клијенте да пре него што донесу неку одлуку испитају какве би биле реакције тржишта. У јавност се преко медија пласира одређена вест, најчешће измишљена, и ако су реакције на њу негативне препоручује се да наручиоци целог пројекта одустану од свега, барем док се слика у јавности о томе не промени. Становници Југославије и Србије одавно се осећају као заморчићи на којима се испробава све и свашта. Неколико месеци пре званичног почетка НАТО бомбардовања наша земља је, према вестима које су пласирали западни медији, требало да буде бомбардована више пута. Сваки пут су грађани Србије напети и у страху ишчекивали сирене. После објављивања да та вест није тачна сви су помало одахнули до следећег пута. Страх, стрес и напетост постали су животни сапутници свих. После октобарске револуције и доласка ДОС-а на власт медијске манипулације су постале свакодневна појава. Политичари на власти, пре него што се одлуче на неки корак или пак донесу неку одлуку, прибегавају овим медијским триковима плашећи се реакције јавности, знајући да грађани Србије не гледају са благонаклоношћу на обећања и некакве гаранције које је ДОС по доласку на власт пружио и дао међународној заједници.



подсећа на добро познате опробане маркетиншке тактике које служе за испитивање јавног мњења. Вест о хапшењу је најпре пренела италијанска агенција цитирајући наводну изјаву председника Савезне Републике Југославије, Војислава Коштунице „да су Караџић и Младић ухапшени и предати Хашком трибуналу и да је Војска Југославије помагала у њиховом транспорту”, та лажна вест је потом посредством представника режима прослеђена руској и британској агенцији које су је пласирале у свет. Убрзо затим вест су емитовали и сви југословенски медији и то у ударним вечерњим терминима. Цео Београд и свет брујали су тих неколико сати о овом догађају. Већина је ипак са резервом примила вест, покушавајући да о свему сазна неке прецизније детаље. Агенција Бета пренела је да је руска агенција „Итар-Тас” објавила изјаву председника Савезне Републике Југославије дате једној косовској агенцији да су специјалне америчке јединице ухапсиле Радована Караџића и Ратка Младића. После узалудне новинарске трке о овим необавештених да се провери веродостојност спектакуларне вести и познатих градских прича и наглабања како, где и када, представници власти су исту ту вест демантовали. Најпре се огласио савезни министар полиције Зоран Живковић, да би то касније урадили и остали представници власти, негирајући било какву повезаност са измишљотином о хапшењу. На крају се огласио и сам Хашки трибунал, такође демантујући хапшење. Професор Коста Чавошки, члан Одбора за истину, изјавио је том приликом да су лажне информације о хапшењу Радована Караџића и Ратка Младића у центру Београда намерно пуштене да би се тестирала југословенска власт. Он је истакао: – Неко унапред размишља о тој могућности да стране трупе у Југославији хапсе и одводе Србе пред Хашки трибунал, зато је и пуштена та вест, како би се тестирала јавност и званичници Југославије. Југословенска и светска јавност је нешто слично већ доживела у прошлогодишњим мартовским дешавањима, када је режим ухапсио бившег председника Савезне Републике Југославије Слободана Милошевића. И тада су представници власти, неколико сати пре званичног хапшења, објавили да је Слободан Милошевић ухапшен. Новинари и окупљени грађани испред Палате правде тврдили су како су видели када је Слободан Милошевић у затамњеном ципу доведен у палату правде. Жарко Кораћ, један од многобројних пот-

Лажна вест само најављује хапшења

Лажна вест приватне италијанске агенције „Д Италиа” о хапшењу Радована Караџића и Ратка Младића, која је посредством људи из врха српске власти прослеђена руској и британској новинској агенцији која је затим публикована у свету,



МЕДИЈСКЕ МАНИПУЛАЦИЈЕ

председника српске владе је том приликом чак дао изјаву за ВВС. Међутим и тада, као и у овом случају, пласирана

је лажна вест не би ли се утврдиле реакције јавности, јер су ранија истраживања јавног мњења о реакцијам које би уследиле приликом евентуалних хапшења Радована Караџића и Ратка Младића показала да грађани не би са блаконаклоношћу посматрали акције хапшења и да би могло доћи и до крвопролића. С друге стране, Трибунал и Америка стално упућују званичницима Републике Српске и Србије нове рокове до када се двојица вођа босанских Срба морају испоручити Хагу. Потернице са њиховим сликама излепљене су по Босни, а на њима је понуђена награда од пет милиона долара за информације о њима. На црно-белим плакатима налази се чак и мобилни контакт телефон и и-мејл адреса, а издао их је амерички Стејт департмент, на основу програма успостављеног још 1984. године за борбу против међународног тероризма. Оне су само део кампање Стејт департамента за борбу против тероризма са циљем да Караџића и Младића у светској јавности представе као терористе. Американци би највише волели уколико би им пошло за руком да борбу српског народа на тим просторима представе као тероризам и да у томе нађу разлога за укидање Републике Српске о чему се све чешће на Западу говори. За то време, око триста америчких ренџера упућено је на тронеђу Црне Горе, Босне и Херцеговине и Србије, на Зеленгору и Романију, како би ушли у траг бившем председнику Републике Српске Крајине Радовану Караџићу, јавили су босански медији, позивајући се на анонимне изворе блиске СФОР-у и међународним институцијама у БиХ. Према тим изворима ренџери су упућени у Босну пре три недеље, након анализе података извиђача, који су тамо већ боравили, и разврстани су у три групе. Четврта група, којој је једини задатак хватање Караџића, у стању је приправности. Неименовани извор близак СФОР-у и међународним институцијама у БиХ такође тврди да су Американци склопили чврст споразум са председником Црне Горе Милом Ђукановићем по коме се Караџићу ни у ком случају неће дозволити улазак у Црну Гору. Исти извор наводи да

Американцима логистичку подршку пружају Британци, док су Французи искључени због пурења информација са стране. С друге стране, Американци тврде да су информације о Караџићевој локацији добили од неколико политичара из Републике Српске и бивших полицајаца. С друге

стране, док се многим привиђају ренџери по Романији и Зеленгори, једини глас који се чује од Радована Караџића



јесте вест о објављивању његове књиге. Бивши лидер Републике Српске написао је позоришни комад „Ситовација”. Упућени кажу да је Радован Караџић и даље изузетно психички јак као и да је задржао свој смисао за хумор. Као главни лик Караџићеве књиге појављује се Радојица који помало подсећа на самог Караџића и његову судбину. У самој књизи, према речима оних који су имали прилике да је прочитају, аутор се на комедијашки начин поиграва са ситуацијом у Републици Српској и присуством странаца, третирајући такво стање као окупацију, по угледу на његову животну ситуацију.

Игра и даље траје

Игре и нагађања у вези хапшења и даље се настављају. Према информацијама које су процуреле у јавност, ових дана се воде интензивни преговори српских власти са „Црвеним береткама”. Српски политички врх наговара специјалце да учествују у хапшењима. „Црвене беретке” које су се већ опеделе приликом хапшења браће Бановић, а и саме страхујући да неко од њих не буде испоручен Хагу, за сада не размишљају да узму учешће у хапшењу. Политичари у власти, страхујући пак од губитка благонаклоности Запада, свакодневно се правдају како немају никаквих контаката ни са једним од њих. Било како било лажна вест о њиховом хапшењу већ је пуштена као пробни балон. Реакција јавности, која за наручиоце читаве медијске акције вероватно није задовољавајућа, јесте да су људи реаговали претерано смирено што Запад и српски политички врх прижељкују, али та смиреност је потицала од тога што су сви вест о хапшењу примили са резервом, одмах сумњајући у њену веродостојност. Да ли су Срби као народ последњих година сазрели или пак прочитали медијске трикове великих маркетинг махера, или су пак превише отупели због сурове свакодневнице, одлучиће психолози и психијатри. Са сигурношћу би сви могли да потврде да их присуство ванземаљаца са почетка овог текста не би превише узбудило већ можда само насмејало. – Па где још постоје ванземаљци – рекла би већина, та иста већина која верује да Радован



Караџић и Ратко Младић никада неће бити ухваћени и предати Трибуналу. Ако ипак до тога дође, они који буду учествовали и који нареде хапшења и Караџића и Младића никада неће са сигурношћу моћи да утврде реакције народа, јер су Срби ипак непредвидив народ. Има нечег мистичног у томе.



Косовска мафија шверцује хероин од средине осамдесетих година, с њом разликом ишло се много тога после НАТО бомбардовања Југославије и доласка међународних војних снага на подручје Косова и Метохије, а у њиховом послу, променило – послује се боље. Према проценама аналитичара, трговци дроге из ове јужне српске покрајине оперишу са 4,5 до 5 тона хероина месечно. Количина хероина свакодневно расте, а поред хероина у општинама су и све остале дроге, за које могу да се пронађу купци углавном на западноевропском тржишту.

Косово и Метохију све чешће у свету називају европском Колумбијом у којој су се шверц наркотика и трговина оружја одомаћили, омогућавајући наркобосовима лагодан живот. Многима оно што се данас дешава на Косову и Метохији све више личи на добро изрежиране холивудске филмове или на стварност Латинске Америке у којој господаре нарко-босови, не дозвољавајући да им се неко приближи или пак прекине уносан посао. Герила с друге стране на овај начин долази до неопходног новца за

КОНВОЈИ НАРКОТИКА ЗА БРИТАНИЈУ

За Британију наркотици се превозе кроз две руте. Кампањом кроз Немачку, Белгију и Француску, па преко Довера у Британију, док друга маршрута води преко Будимпеште, Пољске, Холандије.

финансирање својих акција и набавку најсавременијег наоружања. Западне обавештајне службе су такође развиле пријатељске односе са бандама које се баве илегалном трговином наркотика. Овако стечен новац, касније опран кроз међународне банкарске системе широм света, користи се за финансирање разних тајних операција.

Косовска мафија шверцује хероин од средине осамдесетих година, с том разликом што се много тога после НАТО бомбардовања Југославије и доласка међународних војних снага на подручје Косова и Метохије, а у њиховом послу, променило – послује се боље. Према проценама аналитичара, трговци дроге из ове јужне српске покрајине оперишу са 4,5 до 5 тона хероина месечно. Количина хероина свакодневно расте, а поред хероина у општинама су и све остале дроге, за које могу да се пронађу купци углавном на западноевропском тржишту. Пре НАТО бомбардовања у марту и јуну 1999. године преко територије Косова и Метохије кроз руке нарко-дилера пролазило је око две тоне хероина. После бомбардовања и повлачења са тог подручја југословенске војске и полиције, према проценама аналитичара, трговци дроге оперишу са 4,5 до 5 тона хероина месечно. Количина шверцованог хероина коју нико не контролише свакодневно расте тако да се дилерска мрежа за њену препродају стално повећава и разгранава по читавој Европи. Нарко-дилере у томе не спречава ни превелики број припадника међународних војних снага, пре свега Американаца, распоређених дуж македонско-албанске границе. Уз њихову благонаклоност трговина наркотицима и оружја цвета. Ни после четворогодишњег присуства КФОР-а на овом подручју није објављен ниједан званични извештај о томе да су припадници међународних војних снага запленили било какву количину хероина. Покушавајући да осветла њихово присуство, један од званичника НАТО-

а у Бриселу је о тој теми рекао: – Генерали не желе да претворе своје војнике у полицајце... Они не желе да њихови војници погину гонећи црноберзијанце-Пошто не желе да погину гонећи шверцере, војници КФОР-а или жмуре на оно што се дешава пред њиховим очима или и сами склапају дилове са нарко-дилерима, сматрајући то уносним послом.

Спрега Запада и нарко-босова

Док се Запад прави да неке очигледне ствари напросто не примећује на површину испливава све већи број доказа који указују на спрегу нарко-босова са западним пословним светом и њиховим пословним интересима. Зараде нагомилане трговином наркотика и оружја омогућавају криминалцима да створе имиџ савремене економске елите, добро повезане са италијанском мафијом, која је спремна

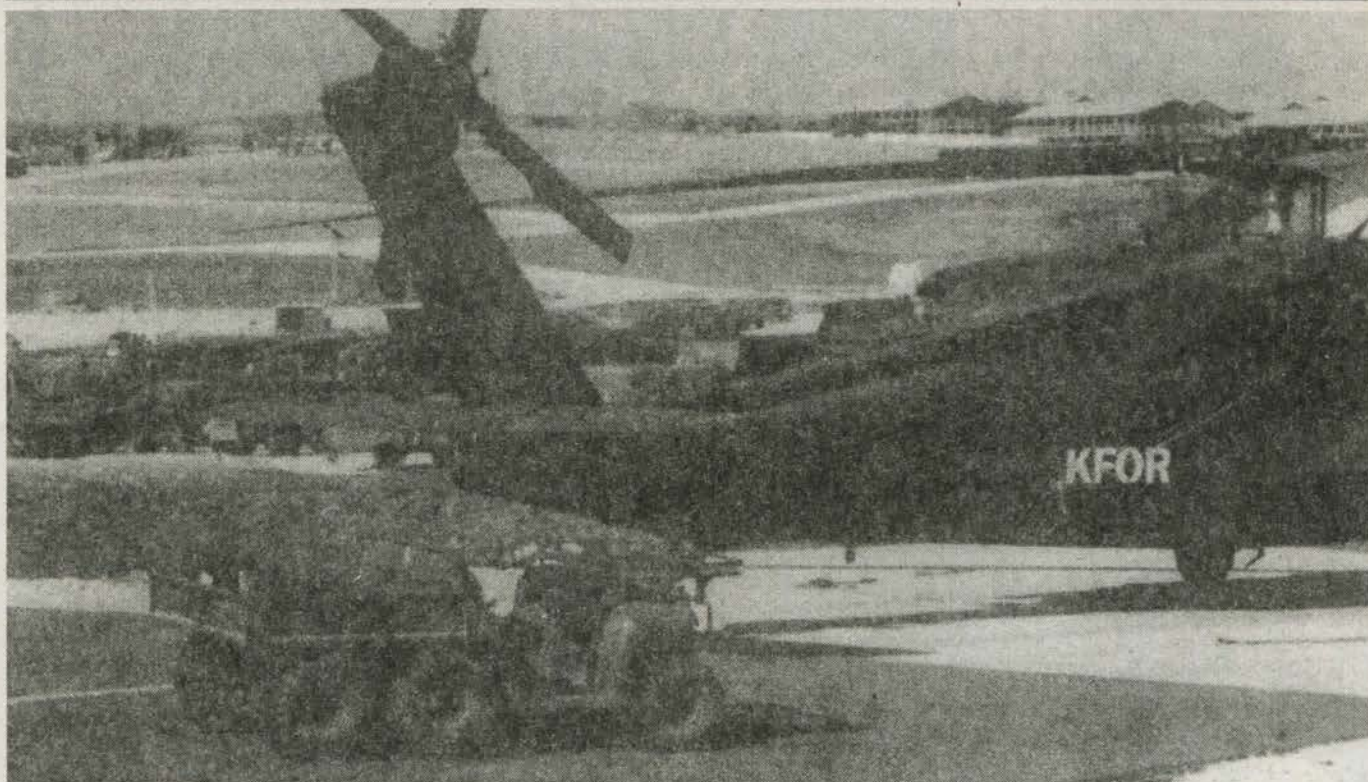


ШВЕРЦ ХЕРОИНА ПРЕКО КАНАЛА ОВК

Канали којима су се служили борци Ослободилачке војске Косова, који још обитавају на просторима Косова и Метохије иако међународне снаге тврде да су разоружани, да би се снабдели неопходним оружјем и наркотицима, воде преко сурове и тешко приступачне планинске границе између Албаније, Косова и Македоније. Албанија заједно са Косовом је кључно чвориште у транзитној мрежи нарко-путева преко Балкана којима на европско нарко-тржиште стиже хероин. Од укупног хероина који стиже у Европу, 75 одсто стиже из Турске, а лавовски део пошљакли турског порекла управо пролази кроз балканску транзитну мрежу. То је највећим делом дрога која потиче из Авганистана. Она преко Пакистана и Турске долази до Балкана, а одатле у Европу.

да зарађени новац уложи у уносне пројекте широм света. На просторима који су, захваљујући одлукама међународне заједнице, практично отргнути од својих матица и препуштени сами себи, пружају се невероватне могућности за прање новца, почев од коцкарница, преко банака, па до разних експорт-импорт предузећа. Иако представници међународних снага тврде да нема званичних доказа да је албанска ОВК директно умешана у шверц дроге, чак и они признају да су албански терористи зависни од фамилија које тргују дрогом, и да су тим новцем углавном финансиране њихове операције. Приходи од нафте и наркотика углавном се користе за набавку оружја, а истој сврси служе и испоруке нафте у Македонију. Нафта се у овом случају користи као покриће за хероин и за испоруке оружја за албанску браћу на Косову. Према изјави аналитичара обавештајних де-





латности, Цона Витлија, још раних деведесетих година прошлог века Америка и Немачка кренуле су да успостављају своје утицајне зоне на Балкану тајно помажући албанске терористе. Према његовим речима ЦИА-а и немачка служба безбедности БНД најпре су одиграле кључну улогу у успостављању десничарске владе у Хрватској, а затим кренуле у стварање и финансирање ОВК. Тај за-
датак је у почетку додељен Немачкој. Припадници Ослободилачке војске Косова носили су немачке униформе и користили источно-немачко наоружање. Читав пројекат финансиран је углавном новцем стеченим шверцовањем дроге... И Немачкој и САД одговарало је стварање „велике Албаније“ у чији би састав ушле Албанија, Косово и Метохија и делови Македоније, јер би на тај начин оствариле економску доминацију у овом делу Европе. Касније се повезаност са нарко-дилерима везивала за НАТО. Један НАТО званичник, одговарајући на оптужбе да НАТО сноси

одговорност за бујање свих облика шверца на Косову, у Македонији и Албанији, признао је да је Косово и Метохија што се тиче криминала сива зона и да уколико се ствари на том пољу буду одвијале тим темпом попримиће међународне размере. Балканска рута шверца наркотика одавно је главна тема састанака шефова одреда за борбу против трговине дрогом из северне и источне Европе. Шефови одреда на једном од последњих састанака сложили су се да постоје четири путање трговине дрогом које су под директном контролом косовских албанаца. Огромне количине дроге пролазе све лакше границе европских зе-

маља, па је њена цена на тим тржиштима све нижа. Међутим, аналитичари тек предвиђају прави хероински бум какав до сада у Европи није забележен. Према писању листа Гардијан који је цитирао речи једног београдског дилера, тржиште наркотика контролишу босови који су чланови једне од четири главне фамилије на тим просторима. Мафија косовских Албанаца с друге стране је скоро не-

додирљива. Непослушни се строго кажњавају, а неверност наплаћује животом. Са дијаспором разасутом по читавој Европи, почев од Турске па све до Немачке, није било тешко да се успостави маршрута преко које ће се кретати конвоји белог праха. Недавно објављен извештај савезне немачке криминалистичке агенције сугерира да су Албанци данас најјача група која се бави дистрибуцијом хероина по земљама западне Европе. Килограм хероина који на Косову кошта 10 хиљада фунти у Београду кошта двадесет, а на британском, италијанском или швајцарском тржишту може достићи цену од 40 хиљада фунти.

Судбина Косова и Метохије одавно је од стране западних европских сила и Америке брижљиво испланирана. Трговина дрогом омогућила је финансирање тог пројекта који се полако приводи крају. Уколико се неке ствари не промене и домаћи режим не прекине са својом верном послушношћу Западу, Косово и Метохија би могли да постану забрањена зона у којој царују терористи и нарко-босови без икаквих изгледа да ће се Срби икада вратити на своја огњишта са којих су прогнани.

ТРНОВАЦ ОД ДРОГЕ НАОРУЖАО ОВК

Захваљујући приливу новца од трговине наркотицима ОВК је успела да се за кратко време развије до снаге од више десетина хиљада терориста опремљених најсавременијим оружјем, укључујући и противваздушне и противоклонне ракете, чији припадници и сада оперишу на простору Косова и Метохије, упркос тврдњама међународне заједнице да су разоружани. Према писању стране штампе, део новчаних средстава потребних за набавку оружја за Албанске терористе стигао је и директно од ЦИА-е. Новац за набавку оружја усмеравао је кроз такзвану „Владу Косова“ са седиштем у Женеви. Уз њихову не малу помоћ на подручју Косова, Албаније и Македоније успоставила се тројна трговина, нафтом, оружјем и дрогом.

Бизнис кроз нишане



Америка је војно присутна на свим континентима од Јужне Америке, преко Африке, до Аустралије. Највећи број америчких војних снага је распоређен у југоисточној Азији и на Пацифику. Војни аналитичари тврде да САД имају иакође јако присуство на Блиском истоку и у Персијском заливу. Вишегодишње бомбардовање Ирака се и даље наставља, иако нико у свету не може да се сећи зашто је то иако.

Иако су талибани у Авганистану одавно свргнути с власти, а представници Ал Каиде или поубијани или похапшени, америчке војне снаге и даље настављају да бомбардују ову малу, дугогодишњим ратовима опустошену земљу. Сумња се да у бомбардовањима и даље свакодневно страдају недужни цивили. Само у току једног налета америчких бомбардера на истоку Авганистана у селу Шекан убијено је најмање 15 цивила. Амерички секретар одбране Доналд Рамсфелд с времена на време подсети да се рат против тероризма и даље наставља и да америчка мисија и даље траје. Сличну изјаву дао је и амерички сенатор Џо Бајден који је рекао да рат против талибана није ни близу краја, јер они према његовим речима контролишу добар део унутрашњости Авганистана и представљају опасност за нову Владу у Кабулу. Бајден, који се налази у посети Авганистану, оценио је да ће међународни чувари морати да остану у овој земљи бар још две године, јер је толико времена потребно новом лидеру Карзају да оформи регуларну армију. Бин Ладен је одавно пао у заборав, а поводом вести да је он одавно мртав због болесних бубрега Пентагон се огласио штуром информацијом, наводећи да вест не може ни да потврди ни да демантује, не помињући прекид бомбардовања. С друге стране у свету су све више присутни гласови који упозоравају да Американци опасно крше Женевску конвенцију, после констатације да су стотинама заробљених талибана и бораца Ал Каиде ускраћена основна људска права. Начин опхођења према овим заробљеницима враћа нас у средњи век. Оковани ланцима, на силу обривани брадама, наклукани седативима, потрпани су у мале кавезе као звери, у америчкој бази Гвантанамо на Куби. Светска организација против тортуре са седиштем у Женеви, која се стара о поштовању Конвенције Уједињених нација о забрани мучења и других сурових, нехуманих и

понижавајућих поступака и кажњавања, издала је саопштење у коме се наводи: – Веома смо забринуте потпуним пренебрегавањем међународноправних обавеза од стране Сједињених Држава. У саопштењу се додаје да је такав третман заробљеника нељудски и понижавајући да је најстроже забрањен међународним правом и многобројним конвенцијама.

Ко ће да контролише територије испод којих теку милијарде барела нафте?

После напада на Светски трговински центар многе ствари су се у животу политичке Америке и обичног грађанина промениле. Страх и сазнање да су рањиви натерао их је не да се промене, већ да одлучније наставе то што су пре много година започели. Да граде своју моћну војну империју свуда по свету и на тај начин остварују одређене

Велики број америчких интересних сфера

Највећи број америчких војних снага је распоређен у југоисточној Азији и на Пацифику. Војни аналитичари тврде да Американци такође имају јако присуство и на Блиском истоку и на подручју Персијског залива, где своје присуство оправдавају сталним учешћем и ангажовањем у блискоисточним мировним преговорима. Ваздухопловне снаге САД стално су стациониране у Саудијској Арабији и Турској због патролирања над ваздушним простором јужног и северног Ирака, док су копнене снаге распоређене у земљама које се граниче са Ираком. Највише их је у Кувајту, који је некада и био један од званичних разлога за бомбардовање Ирака.



стратешке користи и доминацију у малим новонасталим земљама богатим нафтом, природним гасом и осталим рудним богатствима. Војна интервенција на Авганистан била је повод за размештај америчких војних снага у деловима бившег Совјетског Савеза. Узбекистан и Киргистан су Американцима ставили на располагање своје војне базе, у Казахстану и Таџикистану још увек нема америчких војника, али стручњаци Пентагона већ испитују могућност за коришћење аеродрома у тим земљама за неке будуће америчке војне операције. Американцима је у помоћ

прискочио и Туркменистан који им је ставио на располагање коридоре за хуманитарну помоћ. Од поменутих земаља неке су суседи Авганистана, неке Русије, а неке Кине, са једном заједничком карактеристиком - велико сиромаштво, заосталост, удаљеност од светских тржишта и са огромним депозитима гаса и нафте.

Мировњаци у бомбардерима

Америка је војно присутна на свим континентима, од јужне Америке, преко Африке до Аустралије. Није заобишла ни Антарктик, где су амерички војници распоређени у војној бази Макмурдо. Амерички официри и војници обучавају војнике и њихове старешине у неколико афричких земаља. У Аустралији припадници америчких војних снага заједно са аустралијским снагама изводе војне вежбе демонстрирајући своју надмоћ. Одавно је познато незадовољство јапанског становништва и њихови бурни протести због бахатог и неморалног понашања америчких marinaца распоређених дуж јапанских лука, да би се наводно сачувала безбедност Јапана и Јужне Кореје. Амерички маринци, не само што домородачко становништво вербално малтретирају, већ су забележени и физички насртаји и силовања. Кривци углавном пролазе некажњено или са лакшим казнама и то тек онда када је на помолу већи међународни скандал. Вишегодишње бомбардовање Ирака и даље се наставља, иако нико у свету не може да се сети зашто је то тако. Ирачке болнице препуне су дефектне деце која се таква рађају због последица бомбардовања осиромашеним уранијумом, због вишегодишње изолованости и недостатка лекова она најчешће ту и умиру. Балкан је у последње време постао веома привлачан за америчке стратешке интересе и због тога кратак америчким војним снагама.

Американци своје присуство на подручју бивше Босне и Херцеговине стално продужавају зарад очувања некаквог мира, док је на Косову и Метохији изграђена највећа војна база у Европи а и у свету. Као могућа мета у следећим америчким интервенцијама спомиње се Сомалија. Поново је разлог познат само званичном Вашингтону. Пентагон такође најављује и војну помоћ Колумбији у борби против нарко-дилера и Филипинима у борби против исламистичке групе Абу Сајаф, која држи двоје америчких држављана у заробљеништву и која је према њиховим речима повезана са Ал Каидом, пошто је ова група пре неколико месеци погубила једног америчког туристу. Обе најаве представљају само индицију званичног Вашингтона да настави војно присуство свуда где за то постоји интерес. Америчке војне снаге постале су моћна машина за успостављање присуства и контроле на интересним подручјима. Амерички војници увек први утрчавају у зараћена подручја бирајући једну страну у сукобу којој ће пружити помоћ, очекујући заузврат одређене привилегије.



Војна акција није неминовна?

Председник САД Џорџ Буш, у свом традиционалном годишњем обраћању, упутио је оштру опомену терористима широм света и земљама које им помажу, наговештавајући војну акцију против Ирана, Ирака и Северне Кореје, оценивши их као осовину зла. После оштрих полемика у јавности широм света Бела кућа је Буша демантовала, наговештавајући да војна акција није неминовна.

Све је преведено у чисту математику. Наоружање и људство захтевају много пара, али уложени новац се, барем до сада, Америци током њених крсташких похода увек многоструко враћао. После окончања ратних сукоба Американци се појављују као мировњаци који улажу не мерљиве снаге и средства у обнову и изградњу порушеног.

Амерички капитал преузима преостала природна добра и индустријску инфраструктуру по богателним ценама, док војници остају на тим подручјима стационирани заувек.

Због велике ангажованости Пентагон у оскудици с војницима

Број земаља које угрожавају светски мир и подржавају тероризам, а у којима САД имају неку интересну сферу стално расте. Подржани чланицама НАТО стално се припремају за нове походе и нове обрачуне. Просечни амерички грађани као да нису свесни да им се свакодневно дешава неки Вијетнам, с једином разликом што сада нема мобилизација већ посао обављају за то плаћени професионални војници. Толика количина присутности америчких





војника на свим континентима у готово свим земљама земаљске кугле као да је зачудила и њих саме. Војно присуство у превеликом броју земаља доводи све више Пентагон у незавидну ситуацију јер се суочава са недостатком војника и војне технике, тако да се на њихово велико жаљење у поједине земље шаљу само војни изасланици и понеки маринац са задатком да чувају америчка дипломатска представништва. Амерички војни буџет стално је на удару критички расположене јавности која некако увек после добро припремљене медијске кампање поздравља одлуку да се више пара издвоји у војни буџет. Тада се заборављају обећања њиховог председника који је изјавио да ће драстично смањити америчко војно присуство у појединим земљама и подручјима, између осталих и на Балкану. Не само да њихов број није смањен, већ се он са нараслим интересима и апетитима америчке спољне политике драстично повећао. Многи су сматрали да ће рушење

60 година окупације

Са америчким војницима становници јапанског острва Окинаве земљу деле већ шест деценија. Око 50 хиљада америчких војника окупирало је ово острво по завршетку Другог светског рата. Према војним проценама, Окинава, где америчке базе заузимају 20 одсто територије, представља кључ војне снаге САД у том делу Азије.

Светског трговинског центра бити Американцима опомена због њихове хегемонистичке политике и жеље да доминирају светом, међутим то је био само подстрек да званични Вашингтон крене у нове походе, али сада са оправдањем – борбом против тероризма. Искористивши ситуацију, Америка је за свега неколико месеци успела да направи заокрет на светској политичкој сцени и да промени однос снага у срцу азијског континента. Од рушевина Светског трговинског центра направљен је музеј за који се наплаћују карте, а амерички војници спремно чекају у војним транспортима да искоче на неко ново подручје.

Контрола централне Азије

Уз добре односе са Пакистаном и проамеричку групу на челу Авганистана и војним базама у околним земљама, некадашњим чланицама Совјетског Савеза, Америка је изградила повољну прилику да битно утиче на читаву централну Азију. Геополитички стратези сматрају да ни Русија ни Кина не одобравају присуство војних америчких трупа у централној Азији, али да је то пак морао да буде уступак са њихове стране, јер нису довољно моћни са се одупру Сједињеним Америчким Државама, а са друге стране и сами су суочени са огромним унутрашњим проблемима, Русија са Чеченијом, а Кина са ујгурским националистима у Синђијангу.





ДОБРО ЦЕЊКАЊЕ

Одборници Скупштине општине Чачак усвојили су урбанистички пројекат за изградњу фабрике дувана на локацији „Хиподром“ у оближњој Прељини. Градоначелник Чачка Велимир Илић истакао је да су и Савезна и Републичка влада, као и сва надлежна министарства „дала све потребне сагласности и да изградња фабрике може одмах да почне“. Илић је на седници Скупштине града најавио још једну страну инвестицију у Чачку – изградњу фабрике за монтажу чешких аутомобила „школа“.

ЗНА ВЕЉА ШТА ЈЕ УНОСАН ПОСАО

Стружњаци Завода за заштиту здравља упозоравају јавност да је ситуација у Србији због великог броја пушача алармантна. Према резултатима последње анкете, више од половине популације спада у категорију пушача. Да смо по много чему агитивни у односу на свет говори податак да је свака друга анкетирана припадница лепшег пола пушач који дневно попуши паклу цигарета. Сваке године од последица пушења у свету умре 3,5 милиона људи.



ЗА РИПЛИЈА

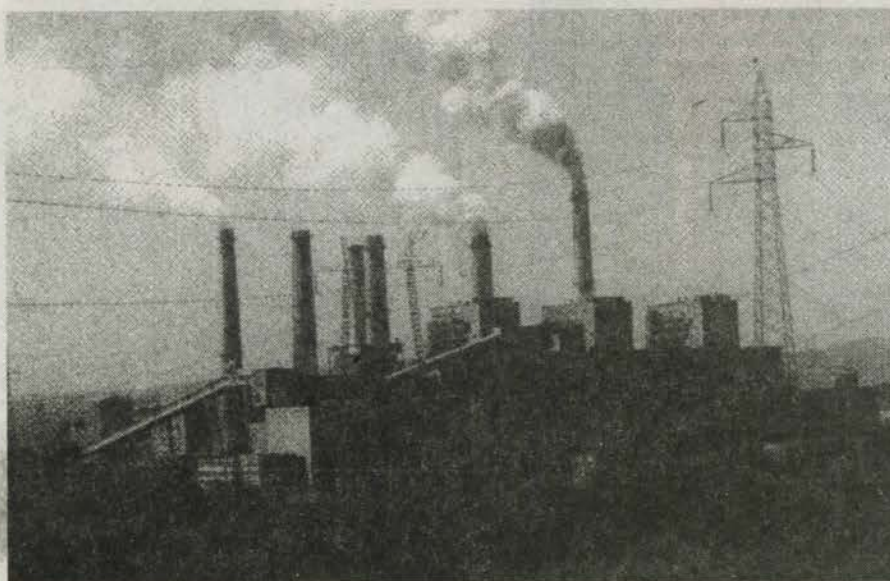
Влада Републике Србије донела је одлуку о образовању Комисије за праћење животног стандарда. Примарни задатак ове комисије биће праћење стандарда становништва, предлагање мера за његово побољшање и месечно обавештавање јавности о кретању вредности потрошачке корпе и зарада у Републици Србији.

ГДЕ НЕСТАДЕ РАЗУМЕВАЊЕ

Милован Радаковић, избеглица из Коренице, извршио је самоубиство обесивши се испред ресторана „Зорка“ у непосредној близини избегличког кампа на Палићу, где је био смештен са својом породицом. Радаковић је дигао руку на себе услед нервног растројства које је наступило након одлуке суботичког Црвеног крста да његова породица и још двадесетак избегличких домаћинстава до 1. марта напусте одмаралиште фабрике „Зорка“. Несрећни Радаковић преживео је бомбардовање аеродрома Удбине у Републици Српској Крајини и Палића 1999. године, када је НАТО пројектил оштетио просторију у којој је живео.

ЧУДНИ КРИТЕРИЈУМИ

Савезна влада усвојила је пројекат „Модернизација и техничко опремање система контроле безбедносне заштите административне линије према Косову и Метохији“. Како се прецизира у саопштењу циљ пројекта је да се савременим техничким средствима, уз смањење људства, обезбеди и ефикасна борба против криминала и нелегалног кретања робе и становништва на овом подручју. Систем ће, истиче се у саопштењу, обезбедити стабилност и контролу административне линије према Косову и Метохији у складу са критеријумима међународне заједнице за управљање кризом на југоистоку Европе.



СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

Часопис се може набавити у седишту Српске радикалне странке на Тргу победе 3 у Земуну, као и у свим општинским одборима странке. До сада је изашло 14 бројева. Цена једног примерка издатог 2000. године износи 100 динара, а за 2001. и 2002. годину 300 динара.



Излази двомесечно

Све информације на тел: 316 46 21

ТВРДИ ПОВЕЗ

У ИЗДАЊУ
СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ



ЗЛАТОТИСАК

Књиге др Војислава Шешеља
могу се купити у седишту
Српске радикалне странке
Трг победе 3, Земун

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА
ЈЕ 1000 ДИНАРА
ЧЛАНОВИМА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
попуст 70%

Све информације на телефон: 011/316-46-21